

EPIcenter

Glasilo Posoškega razvojnega centra

letnik XII, št. 9, 2011

BOVEC, KOBARID, TOLMIN

ISSN 1581-6087

- Ko PUM-ovec naredi izpit ali se zaposli, je razlog za XXL tiramisu
- Soča spodbuja začetne investicije
- Primeri dobrih praks in zglednega sodelovanja na sončni strani Alp
- Srčni mož, ki je ohranil lepoto ljudi in narave Posočja
- Mozaik idej

Simbioz@

Odkar vem, da je letos mednarodno leto prostovoljstva, si ne morem kaj, da ne bi tako vas predvsem pa sebe nenehno opominjala na to. Po mojem osebnem prepričanju gre namreč za vrednoto, ki bi lahko, če je ne bomo ustrezno »zaščitili« in negovali, ob vsakdanjem tempu in pehanju za dobrinami počasi izumrla. Kako jo torej zaščititi? Recept je preprost. Odprimo svoja srca, začnimo opazovati, napnimo ušesa in ob pravem trenutku priskočimo na pomoč.

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je oblik prostovoljstva nešteto. Med največjo prostovoljsko akcijo letošnje jeseni, ki bo potekala med 17. in 21. oktobrom, zagotovo sodi projekt *Simbioz@ e-pismena Slovenija*. V okviru tega bodo prostovoljci različnih starosti na brezplačnih delavnicah po vsej Sloveniji starejšim skušali približati računalniško znanje. Pobudnik akcije *Zavod Ypsilon* s tem po eni strani poudarja pomen

prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja, vsem tistim, ki jim računalniško znanje šepa, pa ponuja možnost uporabe računalnika in spletnih strani, krepi samozavest in motivacijo za nadaljnje učenje.

Kot prostovoljec lahko sodeluje vsak, ki bi rad podaril nekaj ur svojega prostega časa tistim, ki jih sodobna računalniška tehnologija še ni pritegnila. Za to ne potrebujete posebnega računalniškega znanja, saj sta, kot pravijo organizatorji, dovolj že dobra volja in želja pomagati sočloveku. »Spodnja starostna meja prostovoljcev sicer ni točno določena, zaželeno pa je, da bi prostovoljci šteli vsaj 14 let, pri čemer jih bodo usmerjali tudi njihovi mentorji. Zgornje meje ni, potrebujemo le posameznikovo osnovno računalniško znanje,« pojasnjuje **Uršula Batistuta**, koordinatorica za Zgornje Posočje. Ob tem dodaja, da bodo prostovoljci po prijavi prejeli gradivo, kako na primeren način pristopiti k starejši populaciji in jo po-

dučiti o osnovah računalništva.

In če pogledamo še na stran udeležencev ... Delavnic se lahko udeležijo vsi, ki želijo spoznati osnovne računalniške funkcije in spletne strani. Udeleženci se bodo ob pomoči prostovoljcev lahko naučili napisati in oblikovati besedilo, brskati po svetovnem spletu in pošiljati elektronsko pošto. »Vsem, ki jim je računalnik tuj, želimo tega približati v smislu, da se ga ne bi bali oziroma mislili, da ga lahko kar tako pokvarijo. Medgeneracijski prepad bi se z razumevanjem novejših tehnologij zmanjšal, saj bi starejši razumeli, o čem govorijo mlajši, mladim pa bi se zdelo 'kul', da recimo njihova 'nona surfa' po internetu. Tako bi se ustvarile dodatne in močne vezi,« je še prepričana lokalna koordinatorica.

Ob vsem tem pa ne gre pozabiti na rek, ki pravi, da ne vsaka pomoč prej ali slej povrne ...

Tatjana Šalej Faletič, glavna in odgovorna urednica

Številka vpisa v razvid medijev: 787
ISSN 1581-6087

Izdal in založil:
Posoški razvojni center
Trg svobode 2, 5222 Kobarid

Naslov:
Uredništvo EPIcentra
Padlih borcev 1b, 5220 Tolmin

Telefon:
05/38-41-510 (glavna urednica)
05/38-41-502 (pomočnica urednice)
05/38-41-500 (Posoški razvojni center)

Faks:
05/38-41-504

E-pošta:
epicenter@prc.si

Spletne strani:
www.prc.si/epicenter
(arhiv izdaj od leta 2003 dalje)

Glavna in odgovorna urednica:
Tatjana Šalej Faletič

Pomočnica urednice:
Mateja Skok

Oglasno trženje:
05/38-41-502 (Mateja Skok)
Cenik oglasov najdete na spletni strani.

Lektoriranje:
Polonca Kavčič, Marta Medvešček

Fotografija na naslovnici:
Žiga Živulovič - BOBO, arhiv Ustanove
»Fundacija Poti miru v Posočju«

Ilustracija:
Marko Podjavoršek

Oblikovanje in tehnična priprava:
Gaya d.o.o.

Tisk:
Premiere d.o.o.

Naklada:
7.400 izvodov

Vire navajamo po ISO standardu.

Distribucija:
Glasilo se brezplačno distribuira po vseh gospodinjstvih Zgornjega Posočja.

Glasilo sofinancirajo:
Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Občina Bovec, Občina Kobarid in Občina Tolmin

Letnik XII, št. 9, 2011

Foto: Martinan/Fotolia.com

Iz vsebine

- 4 PRC-jeva oglasna deska**
- 6 Projektno učenje za mlajše odrasle:** Ko PUM-ovec naredi izpit ali se zaposli, je razlog za XXL tiramisu
- 8 Soča 2011:** Za izobraževanja in usposabljanja nekaj manj kot 200.000 evrov nepovratnega denarja
- 9 Soča spodbuja začetne investicije (1):** Predstavitev projektov, sofinanciranih iz razvojnega programa Soča 2011
- Iz občinskih uprav**
- 13 Občina Bovec**
- 16 Občina Kobarid**
- 21 Občina Tolmin**
- 24 Pred našim pragom:** Primeri dobrih praks in zglednega sodelovanja na sončni strani Alp
- 26 Pustili so svoj pečat – Jaka Čop:** Srčni mož, ki je ohranil lepoto ljudi in narave Posočja
- 28 Uokvirili smo Majdo Šimon:** Mozaik idej
- 29 Opažanja:** V razmislek odgovornim na Slovenskih železnicah
- 29 Zemljepisna imena po etimološko:** H: Hrib
- 30 EPIjeva knjižna polica**
- 31 Pesniki iz naših logov:** Zlatko Smrekar – 11.05.09
- 34 Na krožniku:** Dvojna zarezbnica – čop na žarua
- 34 Javni razpisi**
- 36 Javni razpisi**
- 40 Koledar prireditvev**
- Priloga:** Bogastvo podeželja ob Smaragdni poti (4)

NA VOLJO ŠTIRJE PREDLOGI ZA NOVO IME NAŠEGA MEDIJA

Na glasovnici so na voljo štirje predlogi, od katerih obkrožite vam najljubšega. Tisti dve imeni, ki bosta prejeli največ glasov, se bosta pomerili v velikem finalu. Katero ime bo krasilo naslovno stran našega tiskanega medija, je odvisno od vas, zato vas

vabimo, da s skupnimi močmi poiščemo najbolj primerno ime. Ob koncu akcije bomo izmed vseh prispelih kupončkov izžrebali deset tistih, ki bodo prejeli lepe in praktične nagrade.

Polfinalni izbor - tiskanemu periodičnemu mediju naj bo ime:

- 1) SOČAsnik 2) SOČApis 3) SOČA sporoča 4) SOČA poroča

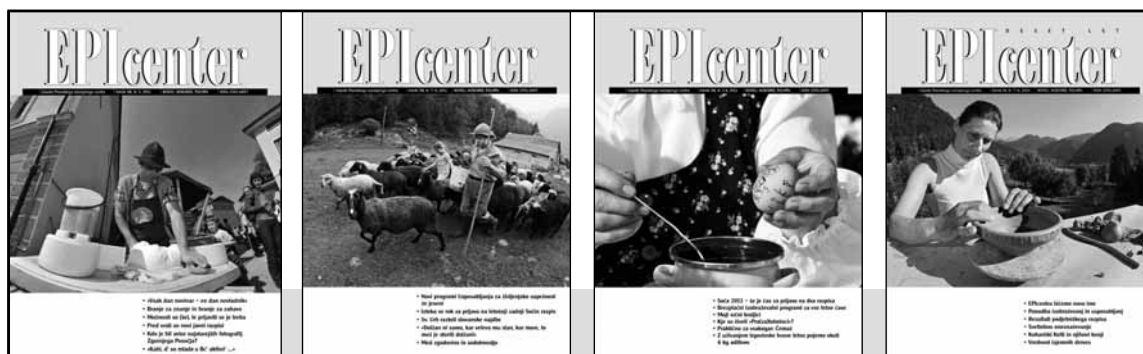
Glasovalec (ime in priimek): _____

Naslov: _____

Telefon: _____

E-pošta: _____

Kuponček pošljite na naslov: Uredništvo EPIcentra, Ulica padlih borcev 1b, 5220 Tolmin

Zakaj ne bi **EPIcenter vašega oglasa** ponesel
v vsa posoška gospodinjstva?

Izkoristite možnost objave barvnih oglasov

Vse o oglaševanju v našem glasilu z naklado 7.400 izvodov najdete na spletni strani www.prc.si/epicenter, lahko pa se obrnete tudi na Matejo Skok (05/38-41-502, mateja.skok@prc.si).

Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid

POSTANITE NAROČNIK/-ICA e-EPIcentra

Vse, ki želite postati naročniki **e-EPIcentra**, vabimo, da nam na mateja.skok@prc.si sporočite svoj e-naslov, na katerega vam bomo pošiljali povezavo na naše spletno glasilo.

Uredništvo

IZID NASLEDNJE ŠTEVILKE EPIcentra

Bralke in bralce obveščamo, da bo poletna številka **EPIcentra** predvidoma izšla **28. oktobra 2011**. Vsi, ki boste v našem glasilu želeli objaviti kak prispevek, nam ga **do 10. oktobra 2011** pošljite na e-naslov epicenter@prc.si. Neaktualnih vsebin in vsebin, ki jih bomo prejeli po tem datumu, žal ne bomo mogli upoštevati. Besedila **naj ne bodo daljša od 2.000 znakov** (s presledki), saj le na tak način lahko zagotovimo objavo večjega števila vaših člankov, **poslane fotografije pa naj bodo v visoki resoluciji** (vsaj 1 Mb). Več informacij glede objav najdete tudi na naši spletni strani www.prc.si/epicenter/dodatno/objava-prispevka.

Uredništvo

Posoški razvojni center

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 1. razvojna prioriteta: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti« in v okviru prednostne usmeritve »Štipendijske sheme«.

25 DELODAJALCEV PONUJA 140 ŠTIPENDIJ

Javni razpis štipendij Regijske štipendijske sheme (RŠS) za Goriško statistično regijo za šolsko/študijsko leto 2011/2012

Objava: 12. september 2011

Rok za oddajo vlog: 10. oktober 2011

Upravičenci do štipendije: dijaki in študenti, ki se izobražujejo doma ali v tujini in se bodo po končanem šolanju/študiju zaposlili na območju Goriške statistične regije.

Štipendije bodo podeljene dijakom in študentom, ki se šolajo za poklice, po katerih so delodajalci izrazili interes, opredeljen v vlogi na javni poziv.

Postopek izbora štipendistov: Posoški razvojni center (PRC) zbere prijave dijakov in študentov ter podatke o kandidatih

posreduje delodajalcem. Delodajalci nato na podlagi lastnih meril izberejo štipendiste. Pogodba o štipendiranju se sklene med PRC-jem, štipendistom in delodajalcem ter posamezno občino (velja za občine, ki so vključene v RŠS). Podpis pogodb bo predvidoma v začetku decembra.

Razpisna dokumentacija in prijavitni obrazec sta na voljo v poslovnih prostorih PRC-ja, Ulica padlih borcev 1 b, Tolmin ter na spletnih straneh: www.prc.si, www.rra-sp.si, www.icra.si, www.ra-rod.si.

Dodatne informacije: PRC, telefon: 05/38-41-500 (**Marjetka Čopi**), e-pošta: marjetka.copi@prc.si

Seznam razpisanih štipendij je v celoti objavljen tudi v tej številki **EPIcentra**, in sicer na strani 36. ■

OSTANIMO V STIKU

Največji prostovoljski projekt te jeseni, ki bo potekal v tednu med 17. in 21. oktobrom po vsej Sloveniji, bo zajel kar dve generaciji.

Želiš sodelovati?

Če je tvoj odgovor DA, potem se prijavi **KOT PROSTOVOLJEC IN POMAGAJ STAREJŠIM PREMAGATI STRAH PRED RAČUNALNIKOM** ter jim dokaži, da svetovni splet nikakor ne pripada zgolj mlajšim generacijam.

K projektu pa ste vljudo **VABLJENI TUDI VSI STAREJŠI, KI BI SE RADI NAUČILI OSNOVNIH RAČUNALNIŠKIH VEŠČIN** in si tako zvišali kakovost življenja ter popestrili vsakdan.

Foto: arhiv projekta Simbioz@

V POSOČJE PRIHAJA SIMBIOZ@

V Zgornjem Posočju bodo **BREZPLAČNE DELAVNICE** na naslednjih lokacijah:

- **Gimnazija Tolmin:** od ponedeljka do petka, med 9. in 11. uro ter 16. in 18. uro,
- **Osnovna šola Dušana Muniha Most na Soči:** od ponedeljka do petka, med 16. in 18. uro,

- **Posoški razvojni center:** od ponedeljka do petka, med 16. in 18. uro.

Prijave in dodatne informacije: www.simbioza.eu ali na brezplačni telefonski številki: 080-47-47.

Povej svojim prijateljem, da je k projektu vabljen prav vsak – tako prostovoljec kot tudi udeleženec. ■

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Operacijo Dvig ravni pismenosti delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport RS. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013; 3. razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve 3.2: Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju.

USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST – MOJ KORAK (UŽU – MK)

V šolskem letu 2011/2012 bo *Posoški razvojni center* v sodelovanju z *Varstveno delovnim centrom Tolmin* ponovno izvedel program Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Moj korak (UŽU – MK).

Program smo prvič izvedli že v lanskem letu, in sicer za odrasle s posebnimi potrebami, oktobra pa začnemo z novo izvedbo in novimi udeleženci, s katerimi se bomo v prostorih PRC-ja in na terenu srečevali skozi vse šolsko leto. Vsebine bodo prek različnih zanimivih tem vezane predvsem na učenje samostojnosti in vsakdanjih življenjskih situacijah.

Za več informacij vam je na voljo **Marina Istenič**, vodja programa; telefon: 05/38-41-512, e-pošta: marina.istenic@prc.si ■

USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST – MOJE DELOVNO MESTO (UŽU – MDM)

Posoški razvojni center je v sodelovanju z *ITW Metalflex d.o.o.* v septembru začel izvajati program *Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU) – Moje delovno mesto (MDM)*.

Program je namenjen zaposlenim v omejenem podjetju, ki želijo izboljšati temeljno usposobljenost za delo, izpopolniti svoje znanje in temeljne spretnosti ter s tem doseči bolj konkurenčno delovanje na trgu dela. Vsebine se bodo navezovala na osebnostni razvoj posameznika in razvoj spretnosti za boljše obvladovanje samega dela ter zahtev delovnega mesta (kakovost izdelkov, poznavanje izdelkov, upravljanje linij ...)

Program UŽU – MDM se bo odvijal do junija 2012 in bo potekal v prostorih Posoškega razvojnega centra, na ITW Metalflexu in na terenu.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na vodjo programa **Marino Istenič**, telefon: 05/38-41-512, e-pošta: marina.istenic@prc.si ■

»ZAKAJ TA ŠKATLA NE DELA?!«

Kaj? Brezplačni programi računalniškega in digitalnega opismenjevanja za odrasle

Koliko? Zbiramo prijave za vključitev v več različnih skupin (začetne in nadaljevalne)

Kje? V Bovcu, Kobaridu, Podbrdu in Tolminu (ob zadostnem številu prijav)

Kdaj? V prvi polovici oktobra

Prijavite se na: *Posoški razvojni center*, Ulica padlih borcev 1 b, 5220 Tolmin, telefon: 05/38-41-884 ali 05/38-41-506, e-pošta: patricija.rejec@prc.si ■

ICRA d.o.o. Idrija
Mestni trg 1, 5260 Idrija

VseNa
Enem
Mestu.

LOKACIJA VEM ZA IDRIJSKO-CERKLJANSKO IN POSOČJE

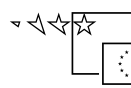
Javna agencija
Republike Slovenije
za podjetništvo
in tuje investicije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

Idrijsko -
Cerkljanska
razvojna
agencija
d.o.o. Idrija

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

PREDHODNE NAJAVE ZA REGISTRACIJO IN SPREMEMBE V PODJETJIH

VEM točka za Idrijsko-Cerkljansko in Posočje obvešča uporabnike, da se je po novem treba za storitve, povezane z registracijo in spremembami v podjetjih – samostojni podjetnik (s.p.) ali enostavne gospodarske družbe (d.o.o.) –, predhodno najaviti.

Telefonska številka: 05/38-41-503 ali 031-381-692, e-pošta: info@prc.si.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Posoški razvojni center

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Operacijo delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013; 3. razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve 3. 2: Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju.

Ko PUM-ovec naredi izpit ali se zaposli, je razlog za XXL tiramisu

Kaj je pravzaprav PUM, komu je namenjen in zakaj naj bi se nekdo sploh odločil za vključitev vanj? To so le tri izmed številnih vprašanj, ki so se nam porajala ob začetku novega šolskega leta, ki sovpada s tako imenovanim programskim letom, ko PUM ponovno na stežaj odpre svoja vrata.

Z odgovori sta nam tokrat postregli mentorici **Nika Kikelj** in **Jana Skočir**, s Posoškega razvojnega centra, ki javno veljavni izobraževalni program *Projektno učenje za mlajše odrasle* (PUM) z eno letno prekinitvijo izvaja že od šolskega leta 2004/2005. Trije mentorji, ki delujejo in sooblikujejo program, so že pripravljeni na vpis novih udeležencev. Pri tem poudarjajo, da je program za udeležence brezplačen, saj je delno sofinanciran iz sredstev *Evropskega socialnega sklada* in *Ministrstva RS za šolstvo in šport*.

Pred dnevi je PUM ponovno uradno odprl svoja vrata. Kdo vse lahko potrka nanje?

Jana: Pri nas so dobrodošli mladi, ki so iz različnih razlogov opustili šolanje – se pravi, da imajo posledično pomanjkljivo izobrazbo –, poleg tega pa niso zaposleni. Imamo pa še tretji pogoj, ki se navezuje na starost. Ta je omejena na 15 do 25 let. Dobrodošli pa so tudi vsi mladi, ki rabijo kakršno koli učno pomoč ali zgolj nasvet o tem, kako rešiti formalnosti na posameznih institucijah (izpolniti vpisne obrazce, pridobiti ustrezne informacije ...).

Katero območje pokrivate?

Nika: Pokrivamo območje občin Bovec, Kobarid in Tolmin, k nam pa prihajajo tudi punce in fantje iz idrijsko-cerkljanskega območja ter občine Kanal ob Soči.

Je za tiste, ki prihajajo iz bolj oddaljenih krajev, organiziran prevoz?

Jana: Žal ne. S prevozom naših udeležencev imamo nemalokrat težave. Večina namreč še nima voznškega izpita, naši kraji pa ne slovijo ravno po dobrih povezavah javnega prevoza. Območje je res veliko. Kljub temu se vsi skupaj trudimo najti ustrezen rešitev za vsakega posameznika.

Nika: Tu je treba še dodati, da vsem vključenim v program, ki so prijavljeni na *Zavod RS za zaposlovanje* (ZRSZ), ta krije potne stroške.

Se je treba za vključitev v program predhodno prijaviti?

Nika: Predhodne prijave niso nujne. PUM je odprt vsak delovni dan med 8. in 15. uro. Zažele-no sicer je, da nas poprej pokličete po telefonu ali nam pišete po elektronski pošti, še bolj pa bomo veseli, če se zglosite kar osebno v naših prostorih.

ZAKAJ JE DOBRO, DA SE NEKDO, KI V ŠOLI »ZABLUZI«, VKLJUČI V PUM? Na to in še druga vprašanja sta nam tokrat odgovorjali **Nika Kikelj** (zgoraj) in **Jana Skočir** (na naslednji strani) s Posoškega razvojnega centra, ki brezplačni javno veljavni izobraževalni program *Projektno učenje za mlajše odrasle* (PUM) izvaja že od šolskega leta 2004/2005. Mentorici tolminskega PUM-a pravita, da so mladi, stari med 15 in 25 let, na PUM-u vedno dobrodošli. Tu jim bodo skušali pomagati, da opravijo potrebne izpite in nadaljujejo s šolanjem ali pa poiščejo ustrezno zaposlitev. **Foto: Tatjana Šalej Faletič**

Mi smo itak tu (*smeh*).

Jana: Naj opozorim še na to, da se nam lahko mladi v program pridružijo kadar koli med šolskim letom – lahko že takoj na začetku šolskega leta ali pa kasneje, ko se jim kaj zalomi.

Koliko časa je lahko posameznik vključen v PUM?

Nika: Največ eno leto, lahko pa tudi manj. To pomeni, da se nam nekateri pridružijo že v začetku šolskega leta in vztrajajo do konca. Lahko pa, kot je že Jana povedala, v program vstopijo kasneje, kadar koli med šolskim letom. Seveda lahko iz programa tudi predčasno izstopijo.

Recimo, da dekle ali fant PUM zapusti predčasno. Kateri so razlogi za takšno odločitev?

Jana: Največkrat se to zgodi takrat, ko dosežejo zastavljeni cilj – to je dokončanje šolanja oziroma ponovna vključitev v redno izobraževanje ali zaposlitev. So pa tudi primeri, ko so posamezniki tudi po opravljenih zaključnih izpitih ostali v pro-

gramu do konca. Takšne odločitve dajejo zagon tudi nam mentorjem, saj to jemljemo kot dokaz, da delamo dobro.

Srečujete se v dopoldanskem času. Kdaj?

Jana: Urnik programa prilagajamo predvsem tistim, ki prihajajo iz oddaljenih krajev. Navadno se dobivamo vsak delovni dan ob 8.30 in smo skupaj do 13. ure. Včasih pa se zgodi, da se dobimo tudi popoldne. Na primer, ko gremo na bovling v Novo Gorico, se smejat **Iztoku Mlakarju** v gledališče ali pogledat, kaj se dogaja drugod po svetu (*beri: po Sloveniji*). V tem primeru imamo jutra rezervirana za lepotni spanec (*smeh*).

Kakšni so pravzaprav glavni cilji programa?

Nika: Kot sva že povedali, želimo s programom motivirati mlade, da opravijo izpite, ki jim manjkajo do pridobitve poklica. Poleg tega jim skušamo pomagati pri iskanju zaposlitve. Za vse nas je najboljše občutek, ko kateri izmed fantov in deklet naredi izpit ali pa se zaposli. Tako imamo razlog

za žur in »XXL« tiramisu. Takrat je naša motivacija za nadaljnje delo na višku.

Jana: Pri nas se mladi skozi program konkretnije seznanijo z različnimi poklici. Pri tem nam pomagajo predvsem lokalni mojstri. Seznanijo pa se tudi z institucijami, s katerimi se srečujejo v življenju. Trudimo se razvijati delovne navade, fante in punce navajamo na samostojno delo in skupaj odkrivamo našo ustvarjalno plat. Marsikdo si recimo niti v sanjah ni predstavljal, da bo kdaj prebiral poezijo **Edgarja Allana Poeja** ali naredil najslajše mafine na svetu ...

Nika: ... ali pa rižev narastek (*smeh*).

Kdo pripravlja oziroma oblikuje vsebino programa?

Nika: Kot že rečeno, sta glavna cilja programa dva: dokončanje šolanja oziroma zaposlitev. Zato vsak, ki se nam pridruži, del svojega časa posveti enemu izmed teh dveh ciljev. Da pa bi bila pot do cilja lažja, mentorji že v začetku leta pripravimo nabor vsebin, vezanih na različna področja. Sicer pa vsebine prilagajamo ter jih skupaj s fanti in puncami preoblikujemo glede na njihove interese in želje.

Za lažjo predstavo ... Kako poteka dan na PUM-u?

Jana: Dan na PUM-u se začne z jutranjo kavico v naši prenovljeni dnevni sobi s pogledom na morje (*smeh*), ob kateri poklepetamo ter se skupaj dogovorimo, kaj bomo počeli čez dan. V osnovi je naš delovni dan sestavljen iz dveh sklopov. Prvi sklop, ki traja do malice, ko je delovna vnema fantov in punc »kao« na višku, je namenjen učenju in iskanju zaposlitve. Malico s pridom izkoristimo še za druženje, saj takrat navadno igramo pikado, kartamo ali zgolj »rešujemo svet«. Po malici pa sledi projektno delo.

Nika: Pa da ne bo pomote – tisto s pogledom na morje drži kot pribito. Lani smo našo dnevno sobo porisali z morskimi motivi. Da ne bo kdo mislil, da naša Jana preveč »nalaga« (*smeh*).

Jana: Hvala za skrb, Nika (*smeh*).

Nika: Vedno, Jana (*smeh*). Da slučajno ne pozabim ... Jana je prej omenila, da naš delovni dan razdelimo na dva sklopa. To je zato, da naši možganci slučajno ne bi pregoreli. Drugi sklop je namenjen ustvarjanju, raznim delavnicam, športu ter drugim večjim projektom. Ob tem pa naj omenim, da se ob koncu dneva spet dobimo vsi skupaj, da predebatiramo vse, kar smo čez dan naredili in doživeli.

Omenili sta različne projekte. Nam lahko za lažje razumevanje ponazorita nekaj konkretnih primerov iz preteklosti?

Jana: Ufff, primerov dobre prakse imamo kar nekaj. Med našimi prvimi večjimi projekti je bila dražba likovnih izdelkov, ki so jih naši fantje in dekleta naslikali tekom leta v okviru projekta *PUM-ov slikar*. Izdelke so ob zaključku projekta razstavili v tolminskem kinogledališču, izkupiček dražbe pa smo namenili otrokom iz socialno šibkejših družin, da so lahko uživali na adrenalinskem raftingu po Soči.

Nika: Drugi uspešno izveden projekt je bila iz-

delava ptičjih hišic, ki so jih, predvsem fantje, izdelali po lastnih načrtih. Te smo nato podarili *domu upokojencev* in *Vrtcu Tolmin*. Osebnost pa mi je bil najbolj všeč projekt *Fotografija*, v okviru katerega so nastale fotografije z naših potepanjih po Tolminu in okoliških krajih. Izbrane smo nato opremili s pesmimi znanih pesnikov ter jih razstavili na fotografski razstavi v *Tolminskem muzeju*. Nekatere fotografije so bile res mojstrske; glede na odziv javnosti na otvoritvi razstave upravičeno menim, da smo se super odrezali.

Jana: Naš zadnji večji projekt je bila obnova kuhinje v naših prostorih. Razloga za to odločitev sta bila dva. V sklopu programa radi kaj »finega« skuhamo, lani pa smo imeli v naš program vključenih kar nekaj fantov z lesarske srednje šole, kar nam je dalo dodatni zagon. Po končani obnovi smo

pripravili pogostitev za vse naše sosede, ki so potrpelivo prenašali večmesečno razbijanje.

Nika: Bistvo teh projektov je, da fantje in punce pokažejo javnosti svoje delo in da jih potem le-ta primerno nagradi. Pa da ne bo pomote, pri tem ne mislimo denarnih nagrad ali zlatih plaket (*smeh*). Za nas je nagrada že to, da se publika pozitivno odziva na naša vabila in naše delo.

So vsebine vsako leto nove ali se lahko določene navezujejo oziroma nadaljujejo iz preteklih let?

Jana: Kot sva že povedali, so vsebine odvisne od interesov in želja fantov in punc. Na podlagi izkušenj pa zdaj že vemo, da se določene vsebine vsako leto ponavljajo. Med njimi lahko omenim kuhanje, šport, različne ustvarjalne delavnice ter računalništvo.

Pri izvajanju programskih vsebin sodelujete s številnimi drugimi institucijami. Nekaj ste jih že omenili ...

Nika: Ja, res je. Trudimo se, da bi bili čim bolj prepoznavni v lokalnem okolju, zato tudi v času izvajanja različnih projektov navezujemo stike s

strokovnimi institucijami in njihovimi sodelavci. Sodelovali smo že s tolminskim vrtcem, osnovnimi šolami, *Domom upokojencev Tolmin*, *Kinogledališčem Tolmin* in Tolminskim muzejem. Pri sestavljanju skupin v začetku programskega leta pa nam na pomoč priskočijo tudi šolske svetovalke na osnovnih in srednjih šolah, *ZRSZ - Območna enota Nova Gorica*, *Urad za delo Tolmin in Idrija* ter *Center za socialno delo Tolmin*.

Jana: Pa naj ob tem izkoristim priložnost in se v imenu tolminskega PUM-a zahvalim vsem, s katerimi smo in s katerimi še bomo dobro sodelovali.

Če se osredotočimo na šolsko leto pred nami ... Imate za letošnje leto že pripravljen nabor vsebin, za katere se lahko odločijo udeleženci?

Jana: Poleg ostalih, že uveljavljenih vsebin, smo

mentorji letos razmišljali o večjem projektu, ki se bo najbrž navezoval na izdelavo grafitov. Z njimi bi radi popestrili okolico našega PUM-a. Seveda pa to še zdaleč ne bo naša edina zaposlitev. Pri natančnejši določitvi posameznih vsebin pa bodo, tako kot nenehno ponavljamo, imeli glavno besedo naši novi udeleženci.

Bi morda za konec mladim želeli še kaj sporočiti?

Jana: Vsakdo, ki rabi našo pomoč, je pri nas dobrodošel. Če mu ne bomo mogli pomagati sami, se bomo potrudili, da najdemo nekoga, ki mu bo lahko.

Nika: Verjamemo, da je ta program za mlade, ki potrebujejo našo pomoč, v teh hribovskih in od večjih središč odmaknjenih krajih zelo pomemben. Mogoče bi bilo najbolje zaključiti s citatom enega izmed naših fantov, ki je pred časom zapisal, da je program PUM »veliko boljši kot ležanje doma, ker dobiš neko motivacijo za nadaljevanje šolanja, iskanje službe. Je kot nekakšen smerokaz za mlade, ki so se izgubili na svoji življenjski poti.«

Pogovor pripravila: **Mateja Skok**

Za izobraževanja in usposabljanja nekaj manj kot 200.000 evrov nepovratnega denarja

Medtem ko je lani 20 podjetij s svojimi vlogami uspešno kandidiralo na javnem razpisu za spodbujanje izobraževanja in usposabljanja ter skupaj prejelo skoraj 161.000 evrov nepovratnih sredstev, je letošnja skupna vrednost razdeljenih sredstev še višja, saj znaša nekaj manj kot 200.000 evrov.

Podjetja na območju Zgornjega Posočja so lahko do 17. maja oddala vlogo na Javni razpis (JR) za spodbujanje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v podjetjih na območju občin Bovec, Kobarid in Tolmin z namenom pridobitve nepovratnih sredstev za izobraževanje svojih zaposlenih – za pridobitev višje stopnje formalne izobrazbe zaposlenih ter različna usposabljanja (pridobitev ustreznih znanj in spretnosti) le-teh. Do predpisanega datuma je na

Tabela 1: Pregled sofinanciranih projektov po občinah (JR za spodbujanje izobraževanja in usposabljanja)

Projekti po občinah	Število projektov	Delež (%)	Odobreno sofinanciranje (v evrih)	Odobreno sofinanciranje (v odstotkih)
Občina Bovec	4	13,8	21.390,65	10,9
Občina Kobarid	7	24,1	51.796,62	26,4
Občina Tolmin	18	62,1	122.812,7	62,7
Skupaj	29	100,0	196.000	100,0

naslov *Službe vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko* (SVRL) prispelo

34 vlog. Strokovna komisija je vse formalno ustrezne vloge ocenila v skladu s predpisanimi merili, obja-

vljenimi v razpisu, ki je bil v začetku februarja objavljen v okviru razvojnega programa Soča 2011. Na podlagi kakovosti posamezne vloge ter razpoložljivih sredstev bo SVRL sofinancirala 29 projektov izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, kar v skupni višini predstavlja 196.000 evrov nepovratnih sredstev. Posamezno podjetje pa je lahko letos pridobilo največ 12.000 evrov nepovratnih sredstev.

Mateja Skok

Utrinki

BOLJŠI KOT SI, VEČ MORAŠ VLAGATI VASE

Zgornje Posočje – Glasbena šola (GŠ) Tolmin začena novo šolsko leto z novim vodstvom in nadaljuje s poučevanjem praktično vseh standardnih glasbil. Učenci se radi predstavljajo ob individualnih nastopih na rednih šolskih produkcijah tudi v okviru štirih orkestrov: pihalnega (ki nekako nadgrajuje tradicijo amaterskih »pleh bandov«), harmonikarskega, godalnega in jazzovskega big banda. Ravnateljsko mesto je po dolgoletnem vodenju **Slavice Mlakar**, ki je odšla v zaslužni pokoj, letos prevzela **Maja Klanjšček**, sicer dolgoletna profesorica flavte in nauka o glasbi. Večjih sprememb na šoli sicer ni, če »spregledamo«, da so se razmere za poučevanje v Tolminu že pred časom korenito izboljšale, saj je polno zaživela nova šolska stavba s sodobno opremo in odličnimi pogoji za delo.

Na matični šoli v Tolminu in na štirih podružnicah (Bovec, Kobarid, Most na Soči in Podbrdo) poučuje 26 učiteljev kar 18 različnih instrumentov. Vsi učenci so vključeni tudi v teore-

GLASBENA ŠOLA TOLMIN NOVO ŠOLSKO LETA ZAČENJA Z NOVIM VODSTVOM in nadaljuje s poučevanjem praktično vseh standardnih glasbil. Ravnateljsko mesto je po dolgoletnem vodenju **Slavice Mlakar**, ki je odšla v zaslužni pokoj, letos prevzela **Maja Klanjšček**, sicer dolgoletna profesorica flavte in nauka o glasbi. Foto: **Tatjana Šalej Faletič**

tični pouk ali v pripraviški razrede za najmlajše, kjer se preverja in preizkuša njihova glasbena perspektiva. Specifika šole je tudi poučevanje kljunaste flavte praktično vseh učencev. Ob vpisu v GŠ se morajo soočiti z instrumentom, ki je dober indikator njihove muzikalčnosti in

delavnosti. Namen tovrstnega poučevanja je nazoren in koristen – učenec v prvem letu igranja na pravo glasbilo, kljunasto flavto, preizkusi svojo vztrajnost, voljo do dela, veselje do muziciranja in glasbenega izražanja. V tem procesu se tudi zbitri in utrdi želja otroka po svojem

osnovnem instrumentu, ki ga kasneje igra vsaj šest let. Nekoč je veljalo, da je GŠ nekakšen krožek, interesna dejavnost za glasbeno nadarjene otroke, danes so se zahteve in ambicije (vseh udeleženi!) bistveno povečale – GŠ je popolnoma samostojna šola, kjer velja nenapisano pravilo, da več kot zmoreš, več od tebe zahtevajo – bolj kot si nadarjen in delaven, več moraš vlagati v svoj razvoj in napredek.

V letošnjem letu bo svoje glasbene sanje skušalo uresničevati 223 učencev pri individualnem pouku in 146 v glasbeni pripravnici in pri pouku kljunaste flavte. Posebno na centralni šoli v Tolminu, kjer se še vedno veselimo krasne nove stavbe, bo stimulatno tudi učno okolje, čeprav velja, da so tudi podružnične enote dovolj dobro opremljene za delo. Vse naštetu je zagotovo dediščina ravnateljice Slavice Mlakar, ki je šolo v svojem dolgoletnem mandatu povzdignila, mirno lahko zapišemo, na evropski nivo. V sklop vseh novosti in posodobitev sodi tudi zunanji prireditveni prostor (poleg krasne dvorane, ki v Tolminu edina

Predstavitev projektov, sofinanciranih iz razvojnega programa Soča 2011

Bralcem predstavljamo prvih pet projektov, za katere so njihovi prijavitelji na Javnem razpisu za spodbujanje začetnih investicij (razvojni program Soča 2011) uspešno pridobili nepovratna državna sredstva.

Subvencijo je letos prejelo 24 vlagateljev. Od teh 11 iz naslova državne pomoči za mikro podjetja (sklop B), 13 pa v sklopu pomoči za fizične in pravne osebe v dejavnosti turizma (sklop C). Najvišja vrednost subvencij za posamezno podjetje in fizične osebe je znašala 50.000 evrov, na sklopu C pa so lahko prejemniki dobili največ 15.000 evrov.

APARTMA KOMAR

Ime in priimek sobodajalca: UROŠ KOMAR

Naziv projekta: Apartma Komar

Lokacija investicije: Poljubinj 6 a, 5220 Tolmin

Kratka predstavitev investicije: Investicija *Apartma Komar* obsega ureditev dveh apartmajev ter izgradnjo zunanjega plavalnega bazena. Glavni namen je bil namreč pridobitev dodatnih ležišč, saj se v *Penzionu Kobala*, ki ga vodi moja sestra, kaže

tendenca vse večjega povpraševanja po dodatnih turističnih kapacitetah. Ker je objekt omogočal izgradnjo dodatnih nastanitvenih možnosti, sem postopoma začel z urejanjem omejenih apartmajev. Za izgradnjo bazena pa sem se odločil predvsem zato, da bi gostom lahko ponudil dodatno storitev in s tem kakovostnejše preživljanje prostega časa na območju samega objekta.

Zakaj ste se odločili za prijavo na Javni razpis Soča 2011? Za prijavo

na javni razpis Soča 2011 sem se odločil, ker bi mi dodeljena sredstva omogočila hitrejše dokončanje že začete investicije. S pridobitvijo tega denarja mi bo namreč že v letošnjem letu uspelo dokončati celoten projekt, tako da se bom kot nov turistični ponudnik lahko pojavil na trgu že v prihodnji turistični sezoni.

Cilji v prihodnje: V prihodnje si želim, da bosta že obstoječi Penzion Kobala ter novi projekt Apartma Komar skupaj ponujala celovito in kva-

Utrinki

ustreza zahtevam komornega koncertiranja), ki se kar lepo uveljavlja. Prav letos poleti je bilo nekaj zanimivih koncertov, šolsko vodstvo pa se nadeja, da se bo ta dejavnost v prihodnje še bolj razmahnila. Nova ravnateljica Maja Klanjšček bo skušala prizorišče osredičiti in obogatiti v glasbenem smislu, kar pa glede na kakovost ponudbe v okviru GŠ ne bo težko. O kvaliteti učencev (in seveda učiteljev) namreč pričajo tudi pomembni dosežki na različnih tekmovanjih, od regijskih do državnih in mednarodnih. Slednje je zagotovo pokazatelj strokovnosti učiteljskega kadra, kaže pa tudi na nadpovprečno glasbeno nadarjenost učencev s širšega področja Tolminskega, kjer je bila glasba vedno eno najbolj prepoznavnih in »domačih« oblik umetniškega izražanja.

Začetek koncertne dejavnosti, ki je namenjena širši publiki, je bil letošnji cikel koncertov *Sožitje zvokov Soče in Nadiže*, kjer so se domačim glasbenikom pridružili prijatelji iz zamejstva.

Naj povemo še, da je v letošnjem letu šola praznovala tudi častitljiv jubilej – 60-letnico delovanja, ki so jo učenci in učitelji, prijatelji šole, pa mnogi eminentni gostje s sveta kulture in politike počastili z izjemnim koncertom in žlahtno predstavitvijo svojega poslanstva.

Jože Štucin, učitelj GŠ Tolmin

USPEHI ZADNJE GENERACIJE GIMNAZIJSKIH MATURANTOV

Tolmin – V petek, 16. septembra, je v Kinogledališču Tolmin potekala slavnostna podelitev plaket maturantom 2011 Gimnazije Tolmin. S prireditvijo so se profesorji in dijaki edine gimnazije v Zgornjem Posočju poslovili od maturantov in obeležili njihov uspeh na maturi. Povabljeni so bili tudi starši maturantov, župani občin ter ravnatelj glasbene in osnovnih šol.

Bojan Tuta je v pozdravnem nagovoru pohvalil maturante, saj jih je maturo na spomladanskem roku uspešno opravilo kar 92,2 odstotka. Poleg tega so tolminski gimnazijci dosegli tudi visoko povprečno število doseženih točk (20,28 točk) – za

TRIJE NAJUSPEŠNEJŠI V GENERACIJI LETOŠNJIH MATURANTOV (od leve proti desni) Aljaž Podobnik, Saša Rink in Anja Fon so se ob koncu šolskega leta slikali v družbi ravnateljice Bojana Tute. Foto: Radovan Lipušček

primerjavo naj povemo, da državno povprečje znaša 18,85 točk –, ki se je v avgustovskem roku še dvignilo.

Trije najuspešnejši v generaciji letošnjih maturantov **Anja Fon**, **Aljaž Podobnik** in **Saša Rink** so prejeli maturitetno spričevalo s pohvalo za doseženih 30 ali več točk. Gimnazija Tolmin je njihovo odličnost nagradila tudi s priložnostnim darilom. Si-

cer pa je treba omeniti, da je bila ta generacija ves čas šolanja ustvarjalna in uspešna, kar je razbrati iz samega učnega uspeha – 16 dijakov je zadnji letnik zaključilo z odličnim uspehom.

Na prireditvi se je gimnazija s plaketo, pohvalami, priznanji in z nagradami za uspešno delo v zadnjem šolskem letu ali v preteklih letih na gim-

litetno turistično ponudbo, ki bo zadovoljila goste, tako da se bodo radi vračali v Poljubinj.

Vaše mnenje o ukrepu oziroma razvojnem programu Soča? Ker so zahteve gostov vedno večje, potrebujemo neprestano vlaganja, zato se je razvojni program Soča izkazal kot posebej dobrodošel. Hkrati pa je razpisna dokumentacija, ki omogoča pridobitev nepovratnih sredstev, ob strokovni pomoči in podpori zaposlenih na PRC, dokaj nezahtevna.

Dodatne informacije: e-pošta: apartma.komar@gmail.com; spletna stran: <http://www.penzion-kobala.si>

APARTMAJI LOM

Ime in sedež podjetja: Romana Krivec s.p., Ulica padlih borcev 1 b, 5220 Tolmin

Dejavnost: računovodstvo

Naziv projekta: Apartmaji Lom

Odgovorna oseba: ROMANA KRIVEC

Lokacija investicije: Tolminski Lom 30, Most na Soči

Kratka predstavitev investicije: Investicija zajema nakup opreme za dva apartmaja. Zaradi izjemne lokacije v zaselku Kal nad Tolminskim Lomom, kjer stoji naša hiša, smo že v projektu novogradnje kot naložbo za tretje življenjsko obdobje namesto vlaganja v pokojninske sklade načrtovali izgradnjo dveh apartmajev.

Zakaj ste se odločili za prijavo na Javni razpis Soča 2011? Preprosto zato, da bomo s pomočjo sredstev javnega razpisa lažje izvedli investicijo, ki je bila že predhodno načrtovana.

Čilji v prihodnje: Razvoj v smeri

UREDITEV DVEH APARTMAJEV TER IZGRADNJA ZUNANJEGA PLAVALNEGA BAZENA – Uroš Komar si želi, da bosta novi projekt **Apartma Komar** in že obstoječi **Penzion Kobala**, ki ga vodi njegova sestra **Renata**, v sožitju ponujala celovito in kakovostno turistično ponudbo, ki bo goste vedno znova privabljala v Poljubinj. Ob tem Komar dodaja, da mu bo s pridobitvijo nepovratnega denarja »že v letošnjem letu uspelo dokončati celoten projekt, tako da se bom kot nov turistični ponudnik lahko pojavil na trgu že v prihodnji turistični sezoni«.

NAKUP OPREME ZA DVA APARTMAJA NA TOLMINSKEM LOMU – »Ta hip je pri nas še pravo gradbišče, saj so dela v polnem teku,« pojasnjuje **Romana Krivec** (na fotografiji s partnerjem **Darjanom Ozebkom**). Na vprašanje, kakšen je adut novih apartmajev, pa odgovarja, da »definitivno razgled na bližnje hribe in gore, ki obdajajo dolino Soče«. In res se prav od tod razprostira eden najčarobnejših razgledov na Kolovrat, Matajur ter kaninsko in krnsko pogorje s prepoznavnim **Krnom** v ospredju.

trajnostnega turizma.

Vaše mnenje o ukrepu oziroma razvojnem programu Soča: Razvojni program Soča je vsekakor spodbuden za investicije in prinaša koristi skozi dodatne prihodke tako vlagatelju kot državi ter posredno spodbuja k ponudbi kakovostnejših turističnih namestitev, diverzifikaciji turističnih trgov itd.

Dodatne informacije: e-pošta: da-rozeb@siol.net

NAKUP GOZDARSKE ŽIČNICE

Ime in sedež podjetja: Gozdarstvo Zdenko Uršič s.p., Cirila Kosmača 1, 5220 Tolmin

Dejavnost: gozdarstvo, prevozi, trgovina

Naziv projekta: Nakup gozdarske žičnice

Odgovorna oseba: ZDENKO URŠIČ

Lokacija investicije: Posočje

Kratka predstavitev investicije: Gozdarski žični žerjav **KMS 12** priznanega evropskega proizvajalca **Konrad** je avtomatiziran, računalniško podprt stroj, namenjen spravlilu lesa na težje dostopnih predelih. Postavitve stroja na mestu spravila je hidravlična, upravljanje stroja pa daljinsko. Robustna konstrukcija omogoča visoko nosilnost, tako da lahko s strojem izvajamo drevesno metodo spravila lesa. Stroj omogoča spravilo lesa do oddaljenosti 800 metrov. Spravilo lesa z žičnim žerjavom je ena izmed okoljsko najbolj sprejemljivih metod dela v gozdovih.

Zakaj ste se odločili za prijavo na Javni razpis Soča 2011? Sredstva, pridobljena na razpisu, bodo omogo-

Utrinki

LETOŠNJI ZLATI MATURANTJE na svečani podelitvi. Foto: arhiv Gimnazije Tolmin

naziji zahvalila še ostalim maturantom. V nadaljevanju je sledil kulturni program, s katerim so nastopajoči z zabavnim programom maturante pospremili na študijsko in življenjsko pot. Sočasno s tem pa je Gimnazija Tolmin že začela oblikovati koncept prireditve za srečanja z nekdanjimi dijaki ob praznovanju 50-letnice njene delovanja.

Barbara Gruntar, profesorica, Gimnazija Tolmin

MLADI V AKCIJI

Pizzo (Italija) – Člani Kluba tolminskih študentov (KTS) so se v prvi polovici septembra udeležili mednarodne mladinske izmenjave v Kalabriji. Namen izmenjav je spodbuja-

čila lažje in boljše poslovanje podjetja v prihodnosti. Brez sredstev bi bila investicija, ki je omogočila dve novi delovni mesti, lažje in varnejše delo ter bolj suvereno zagotavljanje ponudbe, veliko težje izvedljiva, oziroma bi bilo obdobje financiranja investicije mnogo daljše.

Cilji v prihodnje: Usposabljanje in razvoj zaposlenih. Ob vse večji osveščenosti o uporabi obnovljivih virov energije zagotavljanje čim bolj celovite in konstantne ponudbe na trgu. Uporaba tehnološko dovršene opreme, ki omogoča varno in okoljsko sprejemljivo spravilo lesa lastnikom težje dostopnih gozdov.

Vaše mnenje o ukrepu oziroma razvojnem programu Soča: Na podlagi dolgoletnih izkušenj na samostojni podjetniški poti lahko povem, da je v tako specifičnem okolju, kot je Posočje, ki je odmaknjeno od velikih centrov ter brez ustreznih povezav do kupcev in kjer naravne danoosti otežujejo delo, z delom zelo težko ustvariti dobiček. Tako je moderna in tehnološko dovršena oprema, ki je v uporabi v svetu, za samostojne podjetnike težko dosegljiva. Sredstva, pridobljena na podlagi omenjenega ukrepa, pa omogočajo, da lahko o prej omenjeni opremi sploh začnemo razmišljati in investicijo izvedemo lažje ter tako hitreje dosežemo zastavljene podjetniške cilje.

Dodatne informacije: e-pošta: zdenko.ursic@gmail.com

HIŠA GUŠTA

Ime in priimek sobodajalca: NATAŠA ŠTRUKELJ

GOZDARSKI ŽIČNI ŽERJAV KMS 12 – Spravilo lesa z žičnim žerjavom omogoča varno in okoljsko sprejemljivo spravilo lesa lastnikom težje dostopnih gozdov. Poleg tega bo **Zdenko Uršič** lahko z novo žičnico ob vse večji osveščenosti o uporabi obnovljivih virov energije odslej zagotavljal čim bolj celovito in konstantno ponudbo na trgu. »Brez sredstev bi bila investicija, ki je omogočila dve novi delovni mesti, lažje in varnejše delo ter bolj suvereno zagotavljanje ponudbe, veliko težje izvedljiva, oziroma bi bilo obdobje financiranja investicije mnogo daljše,« še pravi.

PREUREDITEV OBSTOJEČE ENOSTANOVANJSKE HIŠE V POČITNIŠKO HIŠO S KATEGORIJO ŠTIRIH ZVEZDIC – »Narava mojega dela in način življenja sta taka, da sem velikokrat zdoma, kar me je navedlo k razmišljanju, da bi hišo v času odsotnosti, in tudi sicer, lahko oddajala,« razmišlja **Nataša Štrukelj**, lastnica Hiše Gušta, ki je načrtovana kot vzorčni primer nizko energijske in ekološke gradnje. Poleg dopustnikov bodo tu svoj prostor pod streho lahko našli tudi različni projektni partnerji, ki v teh krajih pripravljajo večdnevne skupne projekte.

Naziv projekta: Hiša gušta

Lokacija investicije: Modrej 18 b, 5216 Most na Soči

Kratka predstavitev investicije:

Investicija zajema preureditev obstoječe enostanovanjske hiše v počitniško hišo s kategorijo 4 zvezdic. Objekt v določenih segmentih še ni dokončno opremljen, za omenjeno klasifikacijo pa bodo potrebne tudi manjše dodelave. Investicija predvideva nakup manjkajočega pohištva in montažo senčil.

Zakaj ste se odločili za prijavo na Javni razpis Soča 2011? Narava mojega dela in način življenja sta taka, da sem velikokrat zdoma, kar me je navedlo k razmišljanju, da bi hišo v času odsotnosti, in tudi sicer, lahko oddajala. Možnost pridobitve sredstev na javnem razpisu pa je bila odločilna vzpodbuda za temeljit razmislek o ciljih v prihodnje.

Cilji v prihodnje: Hiša je načrtovana kot vzorčni primer nizko energijske in ekološke gradnje, v času izgradnje pa je bila eden prvih dobrih primerov takšne gradnje na Tolminskem. Cilj investicije je nudenje možnosti bivanja v tako zasnovanem objektu, dvig kvalitete nastanitvene ponudbe v okolici, povezovanje z lokalnimi turističnimi ponudniki in racionalizacija uporabe hiše, možnost uporabe hiše s sodelavci na skupnih večdnevih projektih.

Vaše mnenje o ukrepu oziroma razvojnem programu Soča: Dobrodošel razvojni program ni le finančna injekcija prebivalstvu in gospodarstvu Posočja, temveč tudi motivacija za miselni preskok in dvig kakovosti

Utrinki

nje neformalnega učenja mladih ter pridobivanje strokovnih in socialnih kompetenc v večkulturnem okolju. Sedemdnevno druženje mladih iz Češke, Italije, Romunije, Slovenije in Turčije je na jugu italijanskega škorja potekalo na temo športa in zdravega načina življenja. Udeleženci so ob pomoči trenerjev preizkusili svoje sposobnosti v plavanju, plesu, kick boksu, tenisu, spin bike-u, ena izmed delavnic pa je bila namenjena skupinski vadbi joge. Odvijale so se tudi debatne delavnice na temo zdrave prehrane, zlorabe alkohola in drog ter vloge športa kot orodja za vključevanje mladih z manj priložnostmi. Večeri so bili namenjeni spoznavanju držav udeleženk, njihovih kultur

MLADI V AKCIJI – Sedemdnevno druženje mladih, ki so se na jugu Italije udeležili mednarodne mladinske izmenjave, je potekalo na temo športa in zdravega načina življenja. **Foto: Gianpaolo Betrò**

in tradicij. Tudi šestčlansko KTŠ-jevo moštvo je pripravilo multimedijško predstavitev Slovenije in Zgornjega Posočja ter soudeležence pogostilo z značilnimi domačimi dobrotami.

Tovrstne mladinske izmenjave sofinancira Evropska komisija v sklopu programa Mladi v akciji. Dostopne so vsem mladim, saj nastanitev in prehrano v celoti krije organizator, vsi udeleženci dobijo povrnjenih tudi 70 odstotkov potnih stroškov.

Peter Rutar, KTŠ

ponudbe turističnih in drugih storitev.

Dodatne informacije: e-pošta: natasa.strukelj@elea.si

PREKATEGORIZACIJA POČITNIŠKE HIŠE GOR V DOLINI

Ime in priimek sobodajalca: DANTE ŠKVOR

Naziv projekta: Prekategorizacija Počitniške hiše Gor v dolini

Lokacija investicije: Robidišče 10, 5223 Breginj, občina Kobarid

Kratka predstavitev investicije: V več kot sto let staro hišo smo z lastnimi sredstvi začeli investirati že po letu 2000. Šest let kasneje smo oddali pet ležišč, medtem ko smo s sredstvi, ki smo jih pridobili prek razpisa Soča 2011, ponudbo razširili za štiri postelje, saj glede na naše izkušnje pogostokrat soba s 3+2 ležišči za družine ni dovolj. Prav tako so gostje povpraševali po sočasni nastanitvi za dve družini, kar je bilo doslej nemogoče. Dodatno smo tako opremili dve sobi, dodali ležišča ter uredili skupni dnevni prostor s kuhinjama, ki ju lahko gostje po želji uporabljajo. Z vložkom v adaptacijo ter nabavo dodatne opreme (konkretno to pomeni zamenjava dotrajanih oken, izboljšanje izolacije, prenova kopalnic ipd.), ki omogoča udobnejše bivanje, smo dvignili kakovost ponudbe in s tem tudi kategorizacijo obstoječe ponudbe. Gostje, ki so povpraševali za bivanje pri nas, so namreč pogosto izražali zaskrbljenost nad dejstvom, da sobe dosegajo nizko kategorizaci-

PREKATEGORIZACIJA POČITNIŠKE HIŠE NA ROBIDIŠČU – Po mnenju Danteja Škvora je »spodbuda v višini do 15.000 evrov, kjer moraš še enkrat toliko sredstev dodati sam, dosegljiva tudi za manjše ponudnike.« Zato je letos skupaj s preostalimi družinskimi člani strnil finančne moči in v več kot 100 let staro hišo, v katero so z lastnimi sredstvi začeli investirati že po letu 2000, z vložkom v adaptacijo ter nabavo dodatne opreme (zamenjava dotrajanih oken, izboljšanje izolacije, prenova kopalnic ...) dvignil kakovost in posledično kategorizacijo obstoječe turistične ponudbe v tej najzahodnejši slovenski vasi. **Foto: Staša Mesec**

jo, pri čemer smo s sorazmerno nizkim vložkom lahko pomembno prispevali k izboljšanju ponudbe. Res pa je, da naša investicija še ni v celoti končana. Doslej smo zamenjali okna, uredili izolacijo in kopalnice, kar predstavlja levji delež porabe sredstev, v septembru pa nameravamo rešiti še ogrevanje.

Zakaj ste se odločili za prijavo na Javni razpis Soča 2011? Spodbuda v višini do 15.000 evrov, kjer moraš še enkrat toliko sredstev dodati sam, je dosegljiva tudi za manjše ponudnike. O prijavi smo sicer razmišljali že pred leti, ko odločilnemu koraku pa so nas spodbudili tudi gostje, ki se

vračajo. Med pogovorom z njimi smo večkrat preverjali, kaj je tisto, kar bi lahko njihovo bivanje naredilo še udobnejše in tako smo pravzaprav skupaj oblikovali prijavljeni projekt. Je pač tako, da je zagotavljanje lastnih sredstev največkrat največji problem. In ker se omenjeni program počasi izteka, smo letos v družini združili moči in se naposled le opogumili za prijavo na razpis.

Cilji v prihodnje: Naše cilje lahko delimo na kratkoročne in srednjeročne. Kratkoročni cilj so gotovo zadovoljni gostje, ki odidejo z nasmehom, napišejo lepe besede v knjigo gostov, pošljejo fotografijo, povedo o nas svo-

jim prijateljem ... Zaenkrat se moramo pohvaliti, da smo pri tem kar uspešni in to je tisto, kar nam daje nov zagon. Srednjeročni cilji so bolj ekonomske narave – radi bi zapolnili kapacitete in sezono podaljšali tja do 90 dni. Mlajši del družine razmišlja tudi o razširitvi dejavnosti in ponudbe ter storitvi v območju, ki je turistično še precej nerazvito, čeprav verjamemo, da ponuja mnoge priložnosti – predvsem v navezavi s čezmejnimi prostorom. Drzni cilji so povezani tudi s tem, da bi turistična dejavnost lahko preživela enega družinskega člana, a o tem se pogovarjamo še bolj potihoma.

Vaše mnenje o ukrepu oziroma razvojnem programu Soča? Javni razpisi programa Soča 2007–2013 predstavljajo pomembno spodbudo na področju razvoja turizma v Posočju. Razpis je sorazmerno enostaven, primeren za manjše turistične ponudnike, kot smo sami, medtem ko so evropski razpisi namenjeni večjim ponudnikom. Naše mnenje je pozitivno in program pozdravljamo. Verjamemo, da predstavlja primer dobre prakse spodbujanja regionalnega razvoja v Sloveniji. Vse pohvale tudi sodelavcem – tako na strani **Posoškega razvojnega centra** kot **Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko**.

Dodatne informacije: e-pošta: robidisce@gmail.com, spletna stran: <http://robidisce.blogspot.com>

Pripravila: **Tatjana Šalej Faletič**

Foto: T. Š. F.

Utrinki

CENTER ZA DNEVNE AKTIVNOSTI STAREJŠIH OBČANOV

Tolmin – V prostorih tolminskega rdečega križa se bodo na pobudo Društva upokojencev (DU) Tolmin in Območnega združenja Rdečega križa (OZ RK) **Tolmin** 3. oktobra ob 10. uri prvič odprla vrata Centra za dnevne aktivnosti starejših občanov (CSAD) v občini Tolmin. Namenjen je vsem, ki želijo biti dejavni, kar je eden od pogojev za kakovostnejše, zadovoljno in zdravo življenje starejših. Center bo sprva deloval enkrat tedensko, ob ponedeljkih med 9. in 13. uro. Program bo zasnovan na prostovoljnem delu in bo potekal pod vodstvom koordinatorke projekta Starejši za

boljšo kakovost življenja doma pri DU Tolmin **Majde Maglica** in

predsednice Mestne organizacije RK Tolmin **Milene Jovanovič**.

DEJAVNI ČLANI DRUŠTVA UPOKOJENCEV TOLMIN bodo v sodelovanju z OZ RK Tolmin odprli Center za dnevne aktivnosti starejših občanov. Program bo zasnovan na prostovoljnem delu in bo potekal pod vodstvom koordinatorke projekta Starejši za boljše kakovost življenja doma pri DU Tolmin **Majde Maglica** in predsednice Mestne organizacije RK Tolmin **Milene Jovanovič**. **Foto: Tatjana Šalej Faletič**

V CDAS bo starejšim občanom na razpolago opremljen prostor za druženja, prijateljevanje, učenje, ustvarjanje, zabavo in sprostitev. Dejavnosti bodo zasnovane glede na potrebe, zanimanja in želje sodelujočih. CDAS bo odprt za vse, ki želijo s povezovanjem in sodelovanjem ustvarjati prijazno skupnost za starejše ljudi.

Vojko Hobič, predsednik OZ RK Tolmin, in **Stojan Prezelj**, predsednik DU Tolmin

Občina Bovec

Poletna šola Bovec na stičišču štirih jezikovnih kultur in narodov ob tromeji

V avgustu je v Bovcu potekala **Poletna šola Bovec**, katere se je letos udeležilo 43 študentov iz Slovenije, sosednjih Avstrije in Italije, nekaj pa jih je prišlo tudi s Češke, iz Romunije in držav nekdanje Jugoslavije. Prva poletna šola je bila izvedena leta 1994 na pobudo zgodovinarja univ. prof. dr. **Andreasa Moritscha**. Kot so pojasnili organizatorji, je bil Bovec za izvedbo univerzitetnih jezikovnih tečajev in delavnic izbran prav zaradi svoje geografske lege, saj leži na stičišču štirih jezikovnih kultur in narodov ob tromeji.

Letošnja rdeča nit poletne šole se je navezovala na padec berlinskega zidu in učinke padca v alpsko-jadranskem prostoru. »Vsako leto pri izbiri posamezne teme pazimo, da se ta nanaša na aktualne dogodke v tem prostoru, hkrati pa želim študente opozarjati tudi na zgodovinske dogodke, povezane z izbranimi temi,« je pojasnila Andrea Wernig.

Delo udeležencev je razdeljeno na dopoldanski del, ko se študentje udeležujejo jezikovnih tečajev, popoldanski del pa je namenjen sodelovanju na različnih tematskih delavnicah in

GLAVNI NAMEN POLETNE ŠOLE JE SEVEDA UČENJE JEZIKOV IN MEDSEBOJNO SPORAZUMEVANJE, vendar pa organizatorji poseben poudarek namenjajo tudi učenju jezikov naših sosedov z namenom izboljšanja medsosedskega odnosov. **Foto: arhiv Občine Bovec**

predavanjih. Tako kot študentje tudi predavatelji prihajajo iz več držav – Avstrije, Italije in Slovenije, saj tudi delavnice potekajo v treh jezikih.

Za popestritev organizatorji vsako leto pripravijo tudi spremljevalni program, v okviru katerega so si študentje letos lahko ogledali Bovec, se sprehodili po Soški poti, obiskali Kobarški muzej in trdnjavo Kluže ter spoznali Rozajansko dolino. Seveda je glavni namen poletne šole učenje jezikov in medsebojno sporazumevanje, vendar pa organizatorji poseben poudarek namenjajo učenju jezikov

naših sosedov z namenom izboljšanja medsosedskega odnosov.

Izvedeli smo še, da so organizatorji pri izvedbi Poletne šole v Bovcu zelo zadovoljni tudi s podporo občine. »Vzpostavili smo učinkovito sodelovanje z **Občino Bovec** ter tudi **Osnovno šolo Bovec**, ki nam nudi prostore za izvedbo jezikovnih tečajev ter delavnic. Brez tega bi bila organizacija Poletne šole v Bovcu mnogo težja,« je pojasnil Vladimir Wakounig. Prav zato že sedaj razmišljajo o izvedbi naslednje Poletne šole prav tukaj, v Bovcu.

Letošnja Čomparska noč nekoliko drugače

Avgusta se je na Bovškem odvijala že tradicionalna Čomparska noč. Po njeni ponovni oživitvi leta 2007 ob podpori **Občine Bovec** in drugih sponzorjev se je letos organizator **Turistično društvo (TD) Bovec** znašel v manjši zagati. Večino svoje energije in finančnih sredstev so vložili v izvedbo projekta *Etnološka tematska pot*, zato so se pri organizaciji letošnjega dogodka povezali s **TD Log pod Mangartom**. To je namreč v tem času načrtovalo organizacijo prireditve z veselico, ki bi potekala v Logu pod Mangartom. Zaradi sovpadov datumov kolesarskega vzpona na Mangart in Čomparske noči so se odločili, da združijo moči ter s pomočjo Čomparske noči povežejo ter promovirajo kar oba kraja.

Sobotni program se je tako začel že jutraj, ko so stojnice z etnološkim programom zapolnile središče Bovca. Kot so povedali organizatorji, so posamezniki tu predstavljali raznovrstne izdelke: sir, skuto, izdelke iz ovčje volne, izdelke iz lesa in keramike ... »Želeli bi si sicer, da bi se na stojnicah predstavilo več domačinov, prav zato smo jim letos ponudili uporabo stojnic brezplačno,« je pojasnila **Nataša Bartol** iz TD Bovec

Utrinki

BOVEC NAJLEPŠI V DEŽELI JE TEJ

Zgornje Posočje – Turistična zveza Slovenije (TZS) je ob pomoči 17 regijskih koordinatorjev tudi letos poskrbela, da so se slovenski kraji oziroma naselja med seboj pomerili v urejenosti. Tekmovanje, ki se odvija pod geslom *Moja dežela – lepa in gostoljubna*, je potekalo v sodelovanju z Ministrstvom RS za gospodarstvo – Direktorat za turizem in ob podpori častnega pokrovitelja predsednika republike **Danila Türka**.

Tudi tokrat so se kraji med seboj pomerili v več kategorijah. Tekmovanja so potekala med različno velikimi mesti, zdraviliškimi, turističnimi kraji, turističnimi kmetijami, kampi, mla-

MED SLOVENSKIMI TURISTIČNIMI KRAJI JE ZMAGAL BOVEC – V okviru akcije *Moja dežela – lepa in gostoljubna* je letos prav Bovec najbolj očaral komisijo in si po njihovi oceni prislužil odlično prvo mesto, medtem ko je Kobarid po rezultatih spletnega glasovanja pristal na tretjem mestu. Zgornje Posočje pa je dobilo še enega zmagovalca. V kategoriji Srednjih kampov je najboljšo oceno dobil kobarški Kamp Koren. **Foto: Mateja Skok**

dinskimi prenočišči, mestnimi središči, trškimi in vaškimi jedri itd. V želji po urejenem in ohranjenem okolju v smislu zelenega turizma so med turističnimi kraji kandidirala tudi vsa tri večja posočska središča. Po delnih rezultatih (trenutno še vedno poteka ocenjevanje vrtcev in osnovnih ter srednjih šol) je v konkurenci 14-ih krajev prav Bovec najbolj očaral komisijo in si po njihovi oceni prislužil odlično prvo mesto. Na drugo mesto se je uvrstil Bohinj, na tretje pa Portorož. Zgornje Posočje pa je dobilo še eno prvo mesto, in sicer v kategoriji Srednjih kampov. Med petimi prijavljenimi kampi je komisija najbolje ocenila prav ponudbo kobarškega Kampa Koren (več o tem prihodnjič, saj so v času pisanja tega pri-

V DRUGEM DELU ČOMPARSKE NOČI, ki je letos prvič potekala tudi v Logu pod Mangartom, so se lahko obiskovalci zavrteli ob zvokih gostujočega ansambla. **Foto: Romeo Černuta**

OTROŠKE DELAVNICE – Organizatorji Čomparske noči so bili pozitivno presenečeni nad številom otrok, ki so se udeležili otroških delavnic. **Foto: Nataša Bartol**

in ob tem dodala, da so kljub temu namesto tukajšnjih občanov večino stojnic zavzeli drugi zainteresirani.

V dopoldanskem času so se odvijale tudi ustvarjalne delavnice za otroke, ki jih je izvedla **Sekcija Mladih TD Bovec**. »Letošnji odziv otrok, ki so sodelovali na delavnicah, je bil izjemen! Še nikoli se delavnic ni udeležilo toliko otrok,« je bila vidno zadovoljna Bartolova. Program na stojnicah ter etnološke prikaze so dodatno popestrili še drugi nastopajoči od čarodeja do članov in članic Karate kluba Soča, Folklorne skupine Bc in Buških čeč. Zbranim pa se je predstavil tudi domači kantavtor **Peter Della Bianca** s prijatelji.

Po zaključku programa v Bovcu je bil organiziran brezplačni avtobusni prevoz v Log pod Mangartom, kjer se je program Čomparske noči nadaljeval. Tu so najprej odprli razstavi *Američani na Mangartu 1945–2011* ter *Gozdovi na Bovškem*, ki sta bili postavljeni v tamkajšnjem gasilskem domu. Tudi v Logu so si obiskovalci lahko ogledali različne etnološke prikaze izdelovanja *ustrgač* in ročne košnje, privoščili so si lahko *čompe an skuto* ter zaplesali ob poskočnih ritmih ansambla *Navihanke*.

Kot nam je za konec povedala Bartolova, so z letošnjim izidom dogodka zadovoljni. Zahvale za to pa, kot pravi, ne gre pripisati le organizatorjem, temveč tudi domačinom, ki so po svojih močeh prispevali k uspešni izvedbi zadnje Čomparske noči.

Evropsko prvenstvo F3J radijsko vodenih jadralnih modelov prvič v Bovcu

Na bovškem letališču je med 22. in 27. avgustom potekalo 8. evropsko prvenstvo F3J radijsko vodenih jadralnih modelov, na katerem je sodelovalo 19 držav (Bolgarija, Češka republika, Estonija, Francija, Hrvaška, Nemčija, Italija, Litva, Nizozemska, Norveška, Poljska, Rusija, Slovaška, Slovenija, Švedska, Švica, Turčija, Ukrajina in Velika Britanija). Slovesnost ob uradnem odprtju je potekala na osrednjem bovškem trgu v četrtek, dan pred začetkom prvenstva. Po izzvenu slovenske himne v izvedbi **Moškega pevskega zbora Golobar** so na prizorišče ob zvokih harmonike domačina **Reneja Zorka** posamično prihajale vse države udeleženke prvenstva.

Tekmovalce ter druge zbrane je uvodoma pozdravil **Danijel Krivec**, župan Občine Bovec, ki je bila glavni pokrovitelj prvenstva. Poudaril je, da je to pomembna prireditev, ki je za Bovec izjemnega pomena tako v turističnem smislu kot tudi v smislu prepoznavnosti našega območja širrom Evrope. Dodal je, da je občina lahko ponosna, saj je dokazala, »da smo v **Občini Bovec** skupaj z **Aeroklubom Kranj**, kateremu gredo vse čestitke, da je uspel pridobiti zaupanje **Mednarodne letalske federacije FAI** za izvedbo 8. evropskega prvenstva v radijsko vodenih jadralnih modelih F3J, sposobni izvesti tudi tako zahtevne športne dogodke.« Navzoče

Utrinki

spevka podatki oziroma obrazložitve še v pripravi). Ob vsem tem pa ne gre zanemariti niti rezultatov spletnega glasovanja, kjer je Kobarid po prešteti glasovih v konkurenci turističnih krajev pristal na tretjem mestu.

»V Občini Bovec smo z oceno TZS nadvse zadovoljni, saj je to dokaz, da je celotna destinacija na pravi poti in Bovec kot center destinacije pravo turistično središče s široko in kakovostno turistično, kulturno, zgodovinsko, etnološko in športno ponudbo ter urejeno okolico. Pri tem ima nesporno veliko zaslug Občina Bovec kot institucija, saj neprestano aktivno, neposredno in posredno, omogoča razvoj turističnega gospodarstva,« je v izjavi za javnost zapisal **Milan Štulin**, odgovoren za odnose z jav-

nostmi na Občini Bovec.

Kot so zapisali v obrazložitvi na spletni strani TZS, je Bovec »izrazito turistični center ob Soči. Počasi odpravljajo posledice hudega potresa izpred nekaj let. Od lani so naredili velik korak k izboljšanju urejenosti kraja«. Ob tem so pohvalili: dobro in pestro športno in kulturno ponudbo, novo etnološko pot in muzej, skoncentriranost osnovne ponudbe na središče Bovca, poenotena pročelja hiš v centru, vodne pitnike, trgovino Od ovce do izdelka ter ponudbo za krajšanje večerov tujim in domačim gostom. Ob pohvalah so opozorili tudi na nekaj pomanjkljivosti, kot so neurejenost okolice pokopališča, nevzdrževane klopce pri cerkvi in športni dvorani ter nekaj manjših neurejenih območij v središču.

V Kobaridu je ocenjevalna komisija

opazila, da prizadevni turistični delavci iz leta v leto povečujejo utrip turističnega Kobarida. Med drugim so zapisali, da lahko v okolici Kobarida »počitnikujejo tudi tisti, ki so radi v naravi, v kampu«. Pozdravili so predvsem pestro kulinarično ponudbo, gostoljubne domačine, izjemen posluh za kulturno in naravno dediščino, nov informacijski turistični center v Zeleni oziroma Pepčevi hiši in muzej sirarstva. Na seznamu črnih točk, ki so zbodle oči kritikov, so se znašle označevalne table, katere si **Občina Kobarid** prizadeva urediti čim prej (več o tem na strani 17), in parkirišča.

Tolmin so označili za kraj, kjer že ob vstopu opaziš, da »dih s prireditvami, festivali in delavnicami za mlajšo generacijo«. Med pohvalami so zabeležili pestro ponudbo uslug Tu-

ristično informacijskega centra TIC Tolmin, ki deluje pod okriljem Lokalne turistične organizacije Sotočje. Kot so zapisali, je tu na voljo bogat izbor informacij o kraju in okolici. Zadovoljni so bili tudi z javnimi prevozi in taxi službo, možnostjo aktivnega preživljanja počitnic in vidnim turističnim utripom. Kot povsod so tudi v Tolminu našli nekaj neuglednih točk. Kritični so bili do zanemarjenega koticika v bližini cvetličarne in do zanemarenih starejših objektov ter neurejenega večjega dvorišča za tolminsko tržnico.

Organizatorji bodo priznanja najboljšim podelili v četrtek, 8. decembra, v sklopu dvodnevne zaključne prireditve projekta Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki bo letos v Portorožu.

Tatjana Šalej Faletič

PREDSTAVLJAMO OBČINSKEGA SVETNIKA

Ime in priimek: Uroš Sovdat

Kraj bivanja: Bovec

Stranka/lista: Lista za Bovško

Je to vaš prvi mandat: Da, to je moj prvi mandat.

Za kandidaturo sem se odločil, ker ... menim, da je napočil čas za nove, sveže obraze, ki bodo znali še bolje prisluhniti in pomagati vsem občanom in občankam Boveca.

Glavni cilj, ki ga želite doseči v tem mandatu? Zavedam se, da je to moj prvi mandat, ki pomeni »učenje«. Se bom pa po svojih najboljših močeh in ob pomoči svoje liste trudil za preudarno, transparentno in občanom prijazno delo-

UROŠ SOVDAT. Foto: iz domačega albuma

vanje občine.

Kaj vas v življenju veseli? Kajak, smučanje, planinarjenje, fotografija, potovanja, druženje s prijatelji in še kaj. ☺

Pripravila: T. Š. F.

sosednje Italije, na tretje mesto pa Ryan Höllein iz Nemčije.

S kolesi v boj s 1.425 m nadmorske višine

Športno društvo (ŠD) Log pod Mangartom je konec avgusta že enajstič organiziralo kolesarski vzpon na Mangart. Prvi vzpon so izvedli leta 1997. Trasa proge od takrat ostaja nespremenjena in se od prvotne razlikuje zgolj po tem, da so bili v prvih letih deli cestišča še makadamski. Stanje na cestišču se je do leta 2000 postopoma popravljalo, s tem se je podaljševala tudi dolžina proge. Naravna nesreča, ki je konec istega leta prizadela te kraje, je za nadaljnjih pet let preprečila izvedbo sicer tradicionalnega vzpona. Na pobudo številnih kolesarjev, pri katerih je vzpon na Mangart veljal za kraljevsko etapo, so se v društvu odločili,

nizirali varstvo otrok, tako da so se starši lahko brez skrbi udeležili vzpona. Poskrbeli pa so tudi za gledalce, omogočili so jim brezplačni prevoz z avtobusom na Mangartsko sedlo.

Po končani dirki so se tekmovalci in gledalci zopet zbrali v Logu pod Mangartom na razglasitvi rezultatov. Absolutni zmagovalec kolesarskega vzpona na Mangart je postal **Iztok Dogša** iz Ganesha teama. Med ženskami je bila najhitrejša **Teja Gulič** (ŠD - 3 šport), sledila ji je **Katja Šorli Peternel** (ŠD Elektro Primorska), tretji najhitrejši čas med ženskami pa je dosegla **Špela Škrajnar** (Ganesha team). Med moškimi je bil najhitrejši že omenjeni **Iztok Dogša**, drugi najhitrejši čas si je prikolesaril **Igor Kopše** (Team korak naprej), tretje mesto pa je zasedel **Andrej Guček**. Zmagovalci so bili nagrajeni z medaljami in pokali. Prvič letos pa sta

ŽUPANOV POZDRAV udeležencem 8. evropskega prvenstva F3J radijsko vodenih jadralnih modelov. Foto: arhiv Občine Bovec

TEKMOVALCI SO NA 17,5 KM DOLGI PROGI do Mangartskega sedla premagali kar 1.425 m nadmorske višine. Foto: Romeo Černuta

je v nadaljevanju pozdravil **Borut Prepar**, predsednik Aerokluba Kranj. Kot je povedal, so v Aeroklubu Kranj uspešno organizirali že 190 tekmovalcev v kategoriji F3A, nadaljevali s tekmovalci v kategoriji F3B, leta 1993 pa začeli z organizacijo mednarodnih tekmovalcev kategorije F3J. »Letošnje tekmovalstvo smo morali zaradi gradnje avtoceste mimo letališča v Lescah prestaviti v Bovec. Pri tem smo našli velik poslušal pri občinski upravi, še posebno pri županu Boveca, gospodu Danijelu Krivcu,« je še pojasnil Prepar. Na govorniški oder se je povzpel tudi **Tomaš Bartovsky**, predsednik mednarodne žirije in najvišji predstavnik FAI v Bovcu, za njim pa je spregovoril še slavnostni govornik, podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije, **Vasja Klavora**.

Tekmovalcem je bilo v času prvenstva vreme naklonjeno, saj so bili letalski pogoji stabilni, tako da so lahko uživali v dolgih letih ter dobrih pristankih, kot so zapisali organizatorji na svoji spletni strani. V skupinskem tekmovalstvu je med seniorji slavila Turčija, Slovenija je bila na drugem mestu, na tretje pa se je uvrstila Italija. Med junior moštvi je bila najboljša Nemčija, sledili sta ji Slovaška ter tretjeuvrščena Avstrija. V sklopu evropskega prvenstva se je odvijalo tudi tekmovalstvo posameznikov. Med seniorji je slavil **Arijan Hucaj** s Hrvaške, drugouvrščeni je bil **Vojciech Byrski** s Poljske, tretjeuvrščeni pa **Lionel Höllein** iz Nemčije. Zmagovalec med juniorji je postal **Tomasz Frak** s Poljske, na drugo mesto se je uvrstil **Marco Gallizia** iz

da bodo po daljši prekinitev vseeno nadaljevali z organizacijo tekme.

Letošnji vzpon je potekal v nedeljo, 21. avgusta, s startom v Logu pod Mangartom na nadmorski višini 630 m in ciljem na Mangartskem sedlu, do katerega vodi najvišja cesta v Sloveniji na 2.055 m nadmorske višine. Skupno 420 tekmovalcev, ki so prišli iz Avstrije, Češke, Hrvaške, Italije in Slovenije, je na 17,5 km dolgi progi premagalo kar 1.425 m nadmorske višine. »Udeležba kolesarjev je bila kar zadovoljiva, saj moramo vedeti, da je ta kolesarska prireditev zelo zahtevna, zato se je udeležujejo res pripravljeni kolesarji,« je pojasnil **Robert Jurečič** iz ŠD Log pod Mangartom.

Organizatorji so letos postregli z nekaterimi novostmi. Prvič so orga-

zmagovalec in zmagovalka prejela tudi unikatna kolesarska dresa, poimenovana kralj Mangarta in kraljica Mangarta. Za izdelavo teh je poskrbel veslač **Iztok Čop** s partnerji, ki so izdelavo tudi finančno pokrili.

»Glede na izjave udeležencev smo z izvedbo letošnjega vzpona zelo zadovoljni. Seveda pa nikoli ni tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Zato se bomo v prihodnje še bolj potrudili. Že razmišljamo o novostih za prihodnje leto. Možna bi bila organizacija kolesarjenja po Loški dolini za manj pripravljene kolesarje, seveda brez merjenja časa. Idej nam vsekakor ne bo zmanjkalo, vendar pa zaenkrat ne bi o vseh razmišljali na glas,« je za konec povzel Jurečič.

Strani Občine Bovec pripravila: **Mateja Skok**

Občina Kobarid

V kobariški občini letos 34 prvošolčkov

Prvi septembrski dan je bil tako kot za vse prvošolce nekaj posebnega tudi za 34 učencev iz občine Kobarid, ki so še v minulem šolskem letu obiskovali vrtec, letos pa so si že oprtali šolske torbice. Pred centralno šolo v Kobaridu so 27 kobariških prvošolcev sprejele ravnateljica **Lenka Raspet** in učiteljice, ki so jih nato skupaj z njihovimi starši pospremile do večnamenskega šolskega prostora. Tu jih je čakal poseben sprejem s pozdravnima nagovoroma ravnateljice in kobariške županje **Darje Hauptman**, ki je v imenu *Občine Kobarid* novincem osebno čestitala in jim podarila simbol naše države – slovensko zastavo. Za popestritev pa so poskrbeli še učenci drugega in tretjega razreda, ki so najmlajšim pripravili zanimiv kulturni program.

Že prvi dan sta prvošolčke obiskala tudi policist **Franci Rihter** in medobčinski redar **Janko Volarič**. Vsem skupaj sta zaželela varno pot v šolo in jih opremila z odsevnimi brezrokavnikami in kresničkami. Sledila je igrana predstava, v kateri sta medved Čalapinko in čarodej Toni otrokom skozi igro in ples prikazala pravila v cestnem prometu in jim pričarala nepozaben prvi šolski dan. Opremo za varno pot v šolo ter predstavo sta omogočila Občina Kobarid in *Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu*.

Podružnične šole pa v tem šolskem letu obiskuje sedem prvošolčkov: šest jih je v Smasteh, eden v Drežnici, medtem ko v Breginju letos v šolsko klop ni sedel noben prvošolček.

Nataša Hvala Ivančič, služba za odnose z javnostmi, Občina Kobarid

Učna pot po kobariškem blatu

Občina Kobarid je julija lani kot projektni partner pristopila k podpisu *Pogodbe o dotaciji sofinanciranja za izvedbo projekta Valorizacija in promocija turističnih »slow« poti med Italijo in Slovenijo*. V projektu, ki ga koordinira in vodi razvojna agencija *Delta 2000* iz Italije, poleg naše ob-

UREJENA UČNA POT Z NATURO 2000 NA KOBARIŠKEM BLATU zaokroža območje travnikov in grmišč ob reki Idriji v bližini Kobarida. Foto: Marko Lavrenčič

čine sodeluje še 13 slovenskih in 15 italijanskih partnerjev.

Cilj projekta je promovirati in podpirati tako imenovana »slow« turistična potovanja po Italiji in Sloveniji, povečati oblike sproščujočega turizma in oblikovanje naravi prijaznih turističnih produktov. Najzanimivejša so področja z naravnimi in okoljskimi posebnostmi, kot so naravni parki, zaščitena območja ter reke in vodne poti. Cilj projekta pa bo dosežen z vzpostavitvijo »slow točk« na obeh straneh meje.

V okviru tega je Občina Kobarid v juliju zaključila z ureditvijo *Učne poti z Natura 2000 na kobariškem blatu*, ki zaokroža območje travnikov in grmišč ob reki Idriji v bližini Kobarida. Gre za mokrišče, ki daje krajini poseben izgled, pomembni sta tudi njegova sposobnost vzdrževanja vode ter bogata rastlinska in živalska pestrost. Na kobariškem blatu najdemo predvsem vlagoljubne rastline, med katerimi prevladuje trava modra stožka, na zahodnem delu mokrišča, ki se zarašča, domujeta jelša in trstičevje. Del kobariškega blata je s ciljem ohranjanja biotske raznovrstnosti za prihodnje rodove vključen v območje Nature 2000, ki so ga določile članice *Evropske unije*. Na takšnih varstvenih območjih želijo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate, ki so redki ali pa v Evropi celo že ogroženi.

V okviru učne poti »slow« turizma smo postavili dve informativni tabli s slikami ptic fotografa **Mirka Brežana**, štiri klopi ob poti in smerokaze. Uredili smo tudi leseno ograjo in mostiček ter postavili opazovalnico za ptice.

Marko Lavrenčič, svetovalec za okolje in prostor, Občina Kobarid

Začetek gledališča mladih Benečije in Posočja

V Drežniških Ravnah se je med 26. in 31. julijem odvijal prvi del Gledališko-jezikovnega tabora Kolovrat 2011. Po vsebini in namenu je bil nekakšno nadaljevanje kulturno-etnografskih taborov mladih iz Benečije in Posočja, ki so se 15 let odvijali v različnih krajih Benečije in Posočja v organizaciji *Zavoda za slovensko izobraževanje* v Špetru Slovenov. Letošnji tabor je združil mlade in že prekaljene gledališčnike v pravo igralsko skupino z namenom, da bi pripravili zaključno gledališko predstavo. Tako je 15 mladih iz Benečije in Posočja v petih dneh intenzivnih gledališko-jezikovnih vaj pripravilo 50-minutno predstavo *Piknik na fronti*, ki so jo javnosti premierno predstavili v soboto, 30. julija, na otvoritvenem večeru Festivala Fronta v dvorani kulturnega doma Kobarid. Po velikim uspehu prvega dne so *Piknik* na fronti ponovno uprizorili že naslednji dan.

Namen tabora je aktivno ustvarjanje in povezovanje enotnega slovenskega kulturnega prostora mladih Benečije in Posočja s pomočjo uprizoritvenih dejavnosti in s posebnim poudarkom na jezikovno-govorni podobi uprizorjenih del. V takem soustvarjanju prehajajo impulzi in primeri z enih na druge: mladi iz Posočja prinašajo primarno razmišljanje v slovenskem jeziku (ne samo na odru, ampak tudi v pogovoru med pavzami in vajami), mladi Benečije pa skrb za pravilno in jasno artikulacijo misli v govorni podobi slovenskega jezika (med vajami se morajo naučiti veliko miselnih sklopov). Kot je povedal strokovni vodja in pobudnik tovrstnih srečanj, režiser **Marjan Bevk**, ki tabore vodi že 16. leto, jih pri delu vodi in usmerja več ciljev. Kot že rečeno, sem sodi soustvarjanje enotnega slovenskega kulturnega prostora ob stiku slovenskega in italijanskega prostora. Poleg tega pa se cilji navezujejo tudi na tkanje in razvijanje vezi na osnovi skupne slovenske kulture; spoznavanje kulture, legend, navad, običajev in načina življenja ter kulturne zgodovine in zapuščine skupnega slovenskega prostora; vzpodbujanje razmišljanja v slovenskem jeziku skozi odrske (primarne) situacije; skrb za pravilno govorno podobo slovenskega jezika; zavest o enakopravnosti in veljavi slovenskega jezika in z njim izražene kulture v jezikovno mešanem prostoru.

Glede na odzivnost mladih in kakovostnih ustvarjalcev, ki so se kalili že na prejšnjih taborih, nekateri pa tudi na Umetniški gimnaziji v Novi Gorici (dramsko-gledališka smer), letošnji tabor predstavlja začetek gledališča mladih Benečije in Posočja.

Oktober se nam obeta drugi del tabora, v sklopu katerega se bo predstava *Piknik* na fronti preselila na prizorišča Poti miru v Posočju: od Kolovrata (predstava je predvidena 2. oktobra) do Cerja in po beneških vaseh. Ob tem naj povemo, da je govorno podobo predstave oblikovala doc. mag. **Alida Bevk**, igralka in docentka na Akademiji za gledališče,

GLEDALIŠKO-JEZIKOVNI TABOR KOLOVRAT 2011 hkrati predstavlja začetek gledališča mladih Benečije in Posočja. Foto: Marjan Bevk

radio, film in TV v Ljubljani.

Tabor je organiziralo in izvedlo **Kulturno društvo Čedermac** iz Čezsoče, podprli pa so ga **Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu**; **Inštitut za slovensko kulturo v Špe-tru** (Benečija) in **Občina Kobarid**.

A. R. M.

Za urejeno turistično in drugo signalizacijo v občini Kobarid

Po podatkih **Lokalne turistične organizacije** (LTO) **Sotočje** zadnja leta v primerjavi z ostalimi območji v Zgornjem Posočju prav na Kobariškem zasledimo največji porast nočitev tako domačih kot tujih gostov. Z naraščanjem števila nočitev pa se posledično ne povečuje le turistična ponudba, temveč tudi število informacij za turiste. Zato že dalj časa opazamo, da se na tem območju dobesedno kopičijo najrazličnejše usmerjevalne in obveščevalne table ter lamele, kar ob cestah povzroča nered, pri voznikih pa nemalokrat precejšnjo zmedo.

Urejena turistična in druga obvestilna signalizacija je gotovo eden izmed ključnih faktorjev uspešnega vodenja in trženja turističnega proizvoda. **Občina Kobarid** si sicer že dalj časa prizadeva, da bi trenutno precej kaotično signalizacijsko stanje uredila, vendar doslej neuspešno. Zato si je županja **Darja Hauptman** kot eno izmed svojih prednostnih nalog zadala prav vzpostavitev učinkovitega sistema obveščanja in vodenja prometa, ki bo številnim domačim in tujim obiskovalcem omogočal, da brez nepotrebnega izgubljanja varno prispejo na načrtan cilj. Da bi rešili nastalo zmedo, je s 1. junijem na Občini Kobarid začela delovati

delovna skupina za celovito izvedbo projekta **Turistične in druge obvestilne signalizacije v občini Kobarid**. To sestavljamo: **Tatjana Humar**, predstavnik LTO Sotočje, **Danica Hrast**, podžupanja in po pooblastlu županje vodja in koordinatorka projekta, **Damjana Uršič**, svetovalka županje za turizem in gospodarstvo, in **Janko Volarič**, predstavnik Medobčinske uprave občin Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin.

Kot smo v sklopu dveh delovnih sestankov na **Direkciji RS za ceste** (DRSC) v Ljubljani že ugotovili, je treba pri izdelavi in postavitvi turistične in obvestilne signalizacije dosledno spoštovati veljavne in predpisane zakone in pravilnike. Zato se je delovna skupina odločila, da bo elaborat izdelala v šestih fazah. Nena zadnje gre za obsežno območje z velikim številom informacij, ki jih bomo s pomočjo tega projekta posredovali javnosti. Ob tem pa ne gre zanemariti niti finančnih sredstev, ki jih potrebujemo za izvedbo celotnega projekta.

- V **prvi fazi** nameravamo poskrbeti za postavitev pozdravnih tabel pred vstopom na območje Občine Kobarid. Takšnih vstopov je osem, ob tem pa lahko povemo, da ta hip potekajo zaključne dejavnosti, saj naj bi bile tako imenovane pozdravne table postavljene že v kratkem.
- **Druga faza** predvideva postavitev štirih večjih in 11 manjših turistično-informacijskih tabel. Na večjih nameravamo podati prometne, turistične in druge informacije za celotno območje občine, medtem ko bomo na manjših javnost obveščali o turističnih, zgodovinskih, kulturnih in drugih zanimivostih

PREDSTAVLJAMO OBČINSKEGA SVETNIKA

Ime in priimek: Pavel Sivec

Kraj bivanja: Mlinsko

Stranka: Nova Slovenija (N.Si)

Je to vaš prvi mandat v občinskem svetu? Ne prvi, ampak tretji.

Za kandidaturo sem se odločil, ker ... sem tu doma in sem verjel, da se mi bo z izvolitvijo v občinski svet ponovno ponudila priložnost, da s svojimi izkušnjami in znanjem prispevam k temu, da **Občino Kobarid** naredimo prijaznejšo, bogatejšo in prijetnejšo. Da popravimo vse tisto, kar nas moti in zavra pri napredku, da prisluhnemo novim idejam in tako občino spremenimo v naš skupen dom, v katerem nam bo vsem lepo.

Glavni cilj, ki ga želite doseči v tem mandatu? Glavni cilj, ki ga želim doseči v tem mandatu, je, da občino Kobarid v širšem prostoru naredimo prepoznavnejšo in bolj evropsko. Prizadevam si za gospodarno in smotrno porabo proračunskega denarja na vseh področjih delovanja občine. Predvsem pa si prizadevam in želim, da bi imela občina v okviru svojih pristojno-

PAVEL SIVEC. Foto: iz domačega albuma

sti še več posluha za razvoj in podporo ohranjanja gospodarskih subjektov, saj se zavedam, da brez delovnih mest in ustvarjanja novih nimamo perspektive.

Kaj vas v življenju veseli? Življenje je dar, zato je treba iz njega kaj narediti in se ga tudi veseliti. Veliko stvari me veseli, v prostem času se najraje ukvarjam s kolesarstvom in organizacijo kolesarskih maratonov in dirk, s smučarskim tekom, uživam v vožnji s kajakom. Rad tudi obnavljam znanja iz šolskih in študentskih let in jih delim z mladimi.

Pripravila: M. S.

posameznih območij v občini (mesto Kobarid z okolico, območje Livka, Drežnice, Trnovega, Breginjskega kota in Sončna stran). Osnutek elaborata za to fazo je že pripravljen, omeniti pa velja, da smo na občini pripravili vso potrebno dokumentacijo za prijavo projekta **Povezujemo kobariško podeželje** na poziv **Lokalne akcijske skupine »LAS za razvoj«** za pridobitev LEADER sredstev. Del omenjenega projekta namreč predstavljajo tudi turistično-informacijske table, za izvedbo katerih bodo poskrbeli na LTO Sotočje.

- **Tretja faza** zajema turistično in drugo obvestilno signalizacijo ob državnih in občinskih cestah na območju **Krajevne skupnosti Kobarid** – mesto Kobarid z okolico. Delovna obravnava elaborata je bila konec avgusta opravljena na podjetju **DDC svetovanje inženiring, d.o.o.** V teku so aktivnosti za postavitev 111 lamel na 25 lokacijah.
- Osnutek elaborata za izvedbo **četrte faze** je že izdelan in vključuje

turistično in drugo obvestilno signalizacijo ob državnih in občinskih cestah v drugih krajih občine (Breginjski kot, Idrsko, Livek, Trnovo).

- **Peta faza** zajema ureditev turistične in druge obvestilne signalizacije za območje Drežnice in tako imenovane Sončne strani.
- V **šesti fazi** načrtujemo postavitev treh tabel, in sicer eno s sliko rojstne hiše Simona Gregorčiča in slapa Kozjak ter dve tabli s sliko Breginjskega jedra in Napoleonovega mostu na Nadiži. Kot smo se dogovorili, bodo to fazo izdelali na LTO Sotočje.

S tem projektom želimo v Občini Kobarid pripraviti sistem turistične in druge obvestilne signalizacije ter tako prispevati k boljši urejenosti občine, ki tako zaokrožuje videz prijazne in urejene občine. Z ureditvijo in postavitvijo informativne turistične in druge obvestilne signalizacije skušamo posredno vplivati na promocijo in prepoznavnost turističnih znamenitosti in dejavnosti ter nastanitvenih zmogljivosti. Po besedah županje bo-

mo tako domačim kot tujim obiskovalcem ponudili najosnovnejše informacije o naših kulturnih in naravnih znamenitostih ter o turističnih kapacitetah našega območja.

Danica Hrast, podžupanja Občine Kobarid in vodja projekta

Svoj festival dobila tudi soška postrv

V petek, 9. septembra, in soboto, 10. septembra, je v Kobaridu potekal najverjetneje prvi festival v Sloveniji, namenjen sladkovodnim ribam. Da se je Festival soške postrvi zgodil ravno v Posočju, ni nenavadno, saj je tu dom ene najbolj redkih, zanimivih in nenazadnje velikih rib – soške postrvi. Županja Občine Kobarid **Darja Hauptman** je že pomladi izrazila zanimanje in veliko željo, da se pripravi dogodek, ki bi proslavil ribištvo in lokalno postrvjo posebnost.

Ribiška družina (RD) **Tolmin** je bila tako pobude kot tudi lokacije zelo vesela, saj Kobarid predstavlja središče tolminskega ribolovnega revirja, ki združuje vse tri posoške občine: Bovec, Kobarid in Tolmin.

In zakaj pravzaprav pripraviti prav festival soške postrvi? Odgovor je preprost: soška postrv je ikona poso-

PO URADNEM ZAKLJUČKU PREDAVANJA S PRILožNOSTNO RAZSTAVO O SOŠKI POSTRVI so ribiči na čelu s predsednikom **Lucijanom Rejcem** v svojo sredino povabili tudi kobariško županjo **Darjo Hauptman** in vodjo projekta Varovanje soške postrvi **dr. Alaina J. Crivellija** (skrajno desno). Foto: **Tatjana Šalej Faletič**

škega ribištva, saj ni posebna le v slovenskem merilu, temveč tudi na evropski ravni. Nekoč je ta riba poseljevala celotno jadransko porečje, toda onesnaževanje, uničevanje habitata in vnos tujih vrst so skozi leta močno omejili ozemlje te postrvje velikanke na reko Sočo in njene pritoke. Kot taka predstavlja posebno,

unikatno ponudbo Posočja in je poleg neokrnjene narave in prijaznih ljudi ključni razlog, da je ribištvo, predvsem muharjenje, ena izmed najbolj pomembnih turističnih dejavnosti pri nas. Vendar je soška postrv tudi tu skoraj podlegla človeškemu vplivu – le skrbno in strokovno prizadevanje RD Tolmin v zadnjih 18

letih jo je rešilo pred izginotjem.

Organizatorji so s festivalom želeli prikazati širši javnosti, predvsem pa mladim, zgodbo soške postrvi in delo RD Tolmin. Želeli so poudariti, da ribištvo ni le nenavaden konjiček možakarjev, ki v visokih gumijastih škornjih tičijo v rečnih strugah, temveč dejavnost, ki tudi gospodarsko

Utrinki

W'CA Z B'CA VODILO PLANINSKEGA TABORA

Bovško – Aktivno preživljanje prostega časa ima zelo pozitiven vpliv na zdravje in razvoj otroka. Tega se v Planinskem društvu (PD) Kobarid še kako zavedamo. Tako smo letos, že 14. zapored, otrokom iz Kobarida in njegove okolice ter prijateljem iz Benečije ponudili možnost, da en teden počitnic preživijo aktivno in v stiku z naravo.

V sodelovanju z drugimi PD-ji se trudimo, da tabor vsako leto organiziramo drugače. Tako lahko otroci spoznavajo različna okolja. Letos je tabor dobil mesto nedaleč od doma, v slikoviti bovški kotlini. In prav tam, blizu smaragdnozelene reke, nedaleč proč od vasi Čezsoča, smo v času šolskih počitnic vsi vodniki, mentorji in celotno vodstvo tabora prevzeli skrb in odgovornost za 36 otrok. Čeprav je poletno sonce močno žgalo in je bilo pod šotorski platni nevzdržno vroče, so otroci pogrinjali spalke in urejali svoje šotore. Prvi popoldan je bil namenjen spoznavanju tabornega reda, pravil obnašanja v taboru in naravi ter seveda medsebojnemu spoznavanju.

UDELEŽENCE PLANINSKEGA TABORA je tudi na daljšo turo iz Lepene do Krnskih jezer spremljala bovška ovca. Foto: **Borut Bezljaj**

Naslednje dni smo si čas krajšali s spoznavanjem naravnogeografskih, kulturno-etničnih in drugih značilnosti okolja, v katerem smo se nahajali.

Letos nas je skozi teden planinskega doživljanja vodila bovška ovca ali w'ca z b'ca, kot ji rečejo domačini.

S svojim glasnim blejanjem nas je vabila na različne planinske ture. Najprej nas je pot ponesla do izvira Gljuna in slapa Virje, medtem ko je bolj zagnane in izkušene planince na dvodnevno turo pritegnil Kanin in okoliški grebeni. Tisti, ki smo ostali na vročem soncu v dolini, smo bili

veseli vsake vode, v katero smo lahko namočili utrujene noge. Tudi pohod do izvira Boke je bil prav zaradi tega čudovit – vsaj za skupnico, ki se je spustila prav do vode. Druga skupnica pa je imela na slap Boko čudovit razgled. Bovška ovca nas je spremljala tudi na malce bolj oddaljeno turo, in sicer iz doline Lepene do Krnskih jezer. Hvala materi naravi, saj smo tudi tam lahko svoje razgrete glave osvežili s hladno jezersko vodo. Ampak ovce nas niso pozdravljale samo s pašnikov – eno smo imeli možnost tudi zelo osebno spoznati: najprej smo jo »sfrizirali«, nato njeno volno oprali, jo dobro posušili, razčesali in spoznavali njeno uporabnost. Veliko časa smo namenili tudi raziskovanju načina življenja nekoč. Naučili smo se iger naših starih staršev, učili smo se starih običajev in postopka izdelave masla.

Preostali prosti čas smo zapolnili z zelo različnimi družabnimi igrami. Večina fantov se je navduševala nad nogometom, punce so raje prebirale knjige ali klepetale. Čisto vsi udeleženci tabora pa so pokazali, da imajo talent. In to pred pravo in strogo tričlansko komisijo. Njihov trud je

krepi Posočje in ga povezuje s širnim svetom.

V petek so se odvijali trije dogodki. Dopoldne so osnovnošolci iz kobariske občine spoznavali zgodovino RD Tolmin in soške postrvi, se seznanili, kako se gospodarji z ribami v ribogojnici ter ob Soči preizkusili, kako poteka muharjenje in raziskave, ki jih izvaja omenjena RD. Otroci so spoznali različne vrste rib, se kakšne dotaknili, najbolj razposajeni pa so se lahko prepričali, zakaj pridejo gumijasti škornji prav, tudi če je vode le za pedenj. Popoldne so otroke nadomestile uspešne ženske iz Zgornjega Posočja – s kobarisko županjo na čelu. Zanje je RD Tolmin pripravila tečaj muharjenja. Vsaka izmed sedmih udeleženk je dobila svojega ribiča – vodiča. Ti so očitno svoje varovanje dodobra seznanili z muharjenjem, saj so bile vsekakor uspešne. V dobrih dveh uricah muharjenja so ujele (in večinoma spustile) več kot 40 rib.

Sobotno dopoldne je bilo namenjeno članskemu ribolovu na Soči, kjer so se med seboj pomerili ribiči: kdo ujame večje in boljše ribe (in jih potem spusti, saj je dan potekal v slogu »ujemi-in-spusti«). Popoldan se je dogajanje preselilo na glavni kobar-

V OKVIRU FESTIVALA SOŠKE POSTRVI JE POTEKAL TUDI TEČAJ MUHARJENJA ZA ŽENSKE – Poleg kobariske županje so se na ribolov podale še **Tatjana Humar** iz TIC-a Kobarid, **Tanja Hvala** iz Restavracije Topli val, urednica Alpskega vala **Špela Mrak**, direktorica Posoškega razvojnega centra mag. **Almira Piriš**, urednica **EPIcentra** **Tatjana Šalej** **Faletič** in »spikerica« Alpskega vala **Jolanda Zlodej**. Foto: **Luka Rejec**

ški trg, kjer so tokrat trije gostinci **Kobariskega gastronomskega kroga** (**Hiša Franko** ter restavraciji **Kotlar** in **Topli val**) poskrbeli za okusno hrano in osvežilno pijačo. Obiskovalce je poleg kobariske županje pozdravil tudi predsednik RD Tolmin

Lucijan Rejec. Stojnice, nagradna igra in lutkovna predstava za mlade v režiji **Mladinskega kulturnega umetniškega društva Kobarid Mkud** pa so zaokrožile dnevno dogajanje. Večer in festival je zaključil nastop **Neishe**, ki je skoraj pripeljal do nepričakovane zapore glavne ceste skozi Kobarid, saj se je na trg zgrnilo toliko obiskovalcev, da je prostor komajda še zadoščal.

Občina Kobarid in RD Tolmin sta z obiskom prvega tovrstnega festivala zelo zadovoljni. Organizatorja tako upata, da bo Festival soške postrvi postal redna priložnost za povezovanje med ribiči in okoljem ter tako z leti pridobil naziv »tradicionalen«.

Luka Rejec, RD Tolmin

Humanitarno obarvana Fronta

Ob izteku Kulturnega poletja v Kobaridu je dogajanje v kraju popestrila tudi izvedba **Festivala Fronta** v organizaciji **Mladinskega kulturno-umetniškega društva** (Mkud) **Kobarid**, ki smo ga že predstavili v eni prejšnjih izdaj **EPIcentra**. Zamisel o organizaciji dobrodelnega festivala – izkupiček so namreč organizatorji namenili devetletnemu fantku za zdra-

vljenje v Švici, se je porodila članom omenjenega društva v februarju. Iz tega se je oblikoval osemndnevni festival, na katerem je, kot so zapisali organizatorji, »vsak našel nekaj zase«.

Za začetek festivala so organizatorji v soboto, 30. julija, pripravili pohod na Krn, ki ga je vodil vodnik **Joško Kodermac**. Po zgodnjem startu – pohod se je namreč začel že ob petih zjutraj – je sedem udeležencev najprej osvojilo vrh Krna, nato pa krenilo proti Batognici in se čez Lužnico vrnilo do planine Kašina. Pot je popestril vodnik z zgodovinskimi podatki in pripovedovanji o gorskih prigradah.

Preostanek festivala, ki je potekal do 6. avgusta, se je odvijal na kobariskem igrišču ob stadionu, v kulturnem domu ter na igrišču za odbojko na mivki. Med tednom so v dopoldanskem in popoldanskem času potekale delavnice za najmlajše. Otroci so ustvarjali z glino, slikali, izdelovali zapestnice, lutke ter pripravili lutkovno predstavo, s katero so se nato predstavili gledalcem v Zeleni/Pepčevi hiši.

Sestavni del festivala je predstavljal šport. V sklopu tega sta se odvila dva turnirja: prvi v paintballu, ki ga je

Utrinki

bil poplačan z majicami, ki jih bodo še dolga leta spominjale na doživljanje letošnjega planinskega druženja.

Mateja Kragelj, PD Kobarid

ZANIMANJE TOSKANSKIH PLANINCEV ZA PRVOBITNE LEPOTE POSOČJA

Zgornje Posočje – V poletnih mesecih smo v Posočju gostili kar dve skupini toskanskih planincev. O prvi, pohodniški skupini iz Vicchie (»Gruppo escursionistico vicchiese«), je v prejšnji številki **EPIcenter** na kratko že poročal, saj se je za obisk Tolminske odločila predvsem zato, ker letos poteka 30 let pobračenja med obema občinama. Teden planinarjenja je pohodnikom bolj ali manj krojilo vreme, ki jim ni bilo preveč naklonjeno. Kljub temu so bili z opravljenimi turami nadvse zadovoljni. Na Kolovrat, Mrzli vrh in Krn so jih spremljali vodniki Kobariskega muzeja in Planinskega društva Tolmin. Razgledi na Sočo, vrhove vzhodnih Julijcev in na Furlansko nižino so pohodnike navduševali, prisluhnili pa so tudi pripovedovanju vodnikov, ki so jim ob ostalinah soške

fronte predstavili grozote nesmiselnih bitk in trpljenje vojakov v neprijaznih razmerah visokogorja. Zanimalo jih je na primer oskrbovanje vojaštva na težko dostopnem terenu, po katerem so potekale frontne črte, z zanimanjem so prisluhnili pripovedovanju o usodah in stiskah navadnih ljudi, ki so zaradi bližine in stopnjevanja bojev morali v begunstvo. Osupli so bili nad krutostjo vojaške discipline in kaznovanja, nad primeri desetkanja ipd. Priznali so, da so z dogajanjem med prvo svetovno vojno malo seznanjeni, saj so bila bojišča od Toskane oddaljena in se jih trpljenje na fronti ni dotaknilo.

Vreme jim je bilo naklonjeno, ko so se podali po dolini Tolminke, si ogledali spominsko cerkvico v Javorci, na planini Polog kupili tolminski sir in si ga ob izviru privoščili za malico. Ponovno so bili navdušeni nad prečkanjem reke s *karukolo* na poti nazaj. Ostale počitniške dni so izkoristili za ogled Ljubljane, Bleda in Trsta. Privoščili so si tudi športne dejavnosti, in sicer čolnarjenje in polet z jadralnim padalom v tandemu. Večere smo jim popestrili s predstavitvijo bogastva voda in izvirov v Poso-

čju, tržnico lokalnih proizvodov in folklornim večerom. Ob odhodu so izražali zadovoljstvo nad gostoljubjem domačinov, občudovanje nad urejenostjo krajev v Posočju, varovanjem narave, nad čistočo in skrbjo za ohranjenost okolje. Vsi po vrsti so hiteli zatrjevati, da se bodo v naše kraje gotovo še vrnili.

Drugi, številčno manjši skupini »Trekkings Italia« iz Firenc, je lepše vreme omogočilo izvedbo zastavljenega programa v celoti. Pohodniki so se povzpeli na Matajur, na Kolo vratu so prehodili krožno pot miru, pohod na planino Razor pa so podaljšali do prevala Globoko. Po ogledu Kobariskega muzeja so se sprehodili do italijanske kostnice, opravili krožno pot čez Napoleonov most do slapa Kozjak in se čez brv čez Sočo vrnili na izhodišče. V Pologu so obiskali cerkvico Svetega Duha in prisluhnili vodniku Lokalne turistične organizacije Sotočje. Skozi Tolminska korita in po naravoslovno-zgodovinski učni poti jih je na Kozlov rob popeljal vodnik Zavoda za gozdove z Območne enote Tolmin. Zanimalo jih je gospodarjenje z gozdovi, drevesne vrste, drčanje lesa in

nekdanje oglarjenje, pa tudi zgodovina tolminskega gradu in graščine. Ob poti iz Zatolmina v Tolminska korita so občudovali čebelnjak s panjskimi končnicami in se navduševali nad motivi in zgodbicami, ki jih izpovedujejo. Kar peš so se nato odpravili na Most na Soči, se sprehodili ob jezeru in po delu vodno-energijske poti. Tudi ta skupina je bila presenečena nad lepoto gora in narave, nad njeno prvobitnostjo, nad divjimi soteskami, čistostjo voda, krasnimi sprehodi, pohodi in razgledi. **Vincenzo Zemella**, vodja obeh skupin pohodnikov, je posebej poudaril pomen varovanja narave, reke Soče, skrb za kulturno krajino in spoštljiv odnos do čistega okolja. »Vse te lepote me silijo, da se v Posočje vsako leto ponovno vračam, da spoznavam tukajšnje ljudi in sem vedno znova presenečen nad gostoljubjem in prijaznostjo. To so enkratni kraji, v katerih uživam in jih z veseljem razkažem tudi drugim pohodniškim kolegom. Prepričan sem, da se bomo videli tudi naslednje poletje!«

Mojca Rutar, Turistična zveza Gornjega Posočja

VOKALNI OSMEREC BREZ KRČMARJA» PUSHLUSCHTAE je med številnimi nastopajočimi večerne goste navdušil s svojo hudomušnostjo in izbrano glasbo.

FRONTA JE BILA ZANIMIVA TUDI ZA NAJMLAJŠE, saj so bile zanje tako v dopoldanskem kot popoldanskem času ves teden organizirane delavnice, na katerih so se otroci preizkusili v različnih spretnostih ter se pri tem zabavali.

organiziral **Haro športni turizem in storitve**, ter drugi v odbojki na mivki. Ker pa je šlo za kulturni festival in so organizatorji v preteklosti tudi sami že pripravili gledališko predstavo, seveda ta tudi tokrat ni smela manjkati. Gledalci so si lahko ogledali gledališko predstavo *Piknik na fronti* v režiji **Marjana Bevka**, ki je povezala člane **Mkud Kobarid**, **gledališke skupine Čedermac** in študente **Akademije za gledališče, radio, film in televizijo** (AGRFT) v homogeno igralsko zasedbo. Pravzaprav so združili dve predstavi, in sicer: *Piknik na bojišču* Fernanda Arrabala in *Zabava za rojstni dan* Harolda Pinterja. Ponovne uprizoritve predstave bodo v septembru na ogled po celotnem Posočju.

Večeri so bili namenjeni druženju ob poslušanju dobre glasbe. V osmih dneh so se zvrstili nastopi raznovrstnih glasbenikov. Prvi nastop je pri-

padel **Klemnu Kelihu**, ki je s priredbami skupine **Bon Jovi** hitro ogrel zbrano množico. Sledil mu je **Gal Gjurin** s svojimi največjimi uspešnicami. Nedelja je bila posvečena skatritmom v izvedbi skupine **Red Five Point**. Na ponedeljkovem večeru so sodelovali člani **Mkud Kobarid**, pesnica **Ksenija Zmagaj**, kantavtor **Borut Skočir**, dijakinja umetniške gimnazije Ljubljana **Vesna Fon**, **Klemen Kelih** in **glasbena skupina Marko**. Naslednji dan je sledil nastop **glasbene skupine Tornado**. Sreda in četrtek pa sta bila namenjena poslušanju instrumentalne glasbe skupin **Moonlight Sky** in **Aritmija**. V petek so najprej nastopili **Pushluschtæ**, nato pa jim je sledila metalska zasedba **Brezno**. Že tako pester večer je zaokrožila glasbena skupina **Los Ventilos**. Zaključni večer festivala je s stand up nastopom začela **Lucija Či-**

rovič, oder pa je prepustila **Tinkari Kovač** in njeni spremljevalni skupini. Osemndnevno dogajanje so zaključili **The Tide**.

Za konec nam je predsednik **Mkud Kobarid Ian Stergar** zaupal, da so z izvedbo letošnjega festivala zelo zadovoljni. Pri tem je poudaril, da brez pomoči celotne ekipe, ki je pomagala izvesti ta prvi festival, številnih obiskovalcev in sponzorjev, predvsem pa vseh izvajalcev, ki so se humanitarno odzvali povabilu, festivala v takšni izvedbi ne bi bilo. »*Ko je padla odločitev o festivalu, sem bil prepričan, da duh dobrotelčnosti med ljudmi živi, s tem, ko smo uspeli zbrati okoli 3.000 evrov sredstev za bolnega otroka, ki nujno potrebuje zdravljenje, se je moje prepričanje potrdilo. Hvala vsem, ki ste prišli!*« je bil vidno zadovoljen predsednik **Mkud** in v imenu organizatorjev obljubil, »*da bo naslednje leto Fronta še boljša in ravno tako humanitarna. Sredstva želimo zbirati za otroke. Ti imajo pred seboj še celo življenje, zato jim pomagajmo, da ga bodo lahko živeli.*«

Mateja Skok

Mednarodni Aikido seminar

Društvo za borilne veščine Aikido Nova Gorica je v času poletnih počitnic v Kobaridu izvedlo mednarodni Aikido seminar, na katerem so poučevali trije priznani aikido mojstri iz Francije: **Philippe Cocconi**, **Brahim Si Guesmi** in **Rene Van Droogenbroeck**. Seminarja se je udeležilo več kot 70 vadečih iz šestih držav (Avstrije, Francije, Italije, Rusije, Slovenije in Švice). Gre za tradicionalno japonsko borilno veščino, ki jo je ustanovil **Morihei Ueshiba**. V sklopu vadbe se

udeleženci učijo umetnosti padanja (ukemi), samoobrambnih tehnik, ki nevtralizirajo napad iz različnih položajev (stoje in kleče), samoobrambe, ko nas napada eden ali več napadalcev iz različnih smeri, izvajanja kontrole nad napadalcem ter rokovanja s tradicionalnim orožjem, kot je boken, jo, tanto (lesen meč, palica, nož).

Začetek seminarja je odprla županja Občine Kobarid **Darja Hauptman**, ki je v pozdravnem nagovoru poudarila, da je vesela, da se seminar, ki združuje ljudi od vsepovsod, odvija prav v Kobaridu. »*Ta borilna veščina nam sicer še ni dobro poznana, bo pa morda ravno ta seminar pripomogel k začetku nečesa novega tu, v Kobaridu,*« je ob podelitvi daril mednarodno priznanim mojstrom iz Francije v imenu **Občine Kobarid** poudarila županja. Posebej se je zahvalila organizatorju **Vladimirju Zelenjaku** in njegovi soprogi, ki sta zamisel o izvedbi treningov in srečanja v Kobaridu tudi uresničila. Ob koncu je zbranim članom in trenerjem predlagala, naj si ob vadbi vzamejo tudi čas za ogled naravnih lepot.

Namen organizatorja je bil izvesti kakovostno aikido vadbo, ob tem pa tudi promovirati Kobarid z okolico. Krajanom in turistom je bila borilna veščina aikido predstavljena tudi v okviru *Festivala Fronta*. Želja organizatorja in obenem tudi Občine Kobarid pa je, da bi mednarodni poletni Aikido seminar v Kobaridu postal tradicionalen in med krajanje pripeljal novo dejavnost in nove ljudi.

Nataša Hvala Ivančič, Služba za odnose z javnostmi, Občina Kobarid
Foto: David Istenič

MEDNARODNI AIKIDO SEMINAR – Želja organizatorja in obenem tudi **Občine Kobarid** pa je, da bi mednarodni poletni Aikido seminar v Kobaridu postal tradicionalen in med krajanje pripeljal novo dejavnost in nove ljudi. **Foto: arhiv Občine Kobarid**

Na območju LAS za razvoj je registriranih več kot 500 društev, brez katerih si razvoja na podeželju ne znamo več predstavljati, saj sodijo med pomembne varuhe tradicije, lokalne identitete in dediščine. Z njihovo pomočjo se ohranjajo izročila naših prednikov, šege in navade posameznih območij, hkrati pa se vzdržujejo socialne vezi med vaščani, medsosedska pomoč in solidarnost. Poleg tega društva v okviru svojih dejavnosti opravijo prenekatero storitev, ki jo v urbanih območjih največkrat izvajajo javne ustanove. Žal pa se v zadnjih letih, namesto da bi se posvetila svojim dejavnostim, ki znotraj posameznega društva povezujejo ljudi in dajejo življenju na podeželju poseben čar, vse preveč spopadajo z birokratskimi zadevami.

BOGASTVO PODEŽELJA OB SMARAGDNI POTI

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Bogastvo podeželja ob Smaragdni poti

Primer dobre prakse: **PODPORA PRIREDITVAM NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA OBMOČJU LAS**

PROGRAM 4:

KREPITEV DRUŠTVENEGA IN SOCIALNEGA ŽIVLJENJA NA VASI TER VAROVANJE NARAVE IN REVITALIZACIJA DEDIŠČINE

Po tem, ko smo v zadnjih dveh številkah **EPicentra** predstavili drugi in tretji program *Lokalne razvojne strategije* (LRS) za *hribovski del Severne Primorske*, je zdaj na vrsti še zadnji, tako imenovani Program 4. Ta združuje dve prednostni nalogi, ki se na prvi pogled zdita različni, vendar sta po drugi strani tesno povezani, v teh krajih mogoče celo soodvisni. Prva se po vsebini navezuje na društveno in socialno življenje na vasi, druga pa na varovanje narave in revitalizacijo kulturne dediščine. Kako sta torej povezani? Preprosto tako, da so naravne danosti in kulturna dediščina tiste vrednote in razvojni resursi, ki jih je treba najprej varovati, šele nato pa jih lahko na primeren način oblikujemo v tržno zanimive produkte, s katerimi popestrimo turistično ponudbo podeželja.

Prav zato Lokalna akcijska skupina **LAS za razvoj** spodbuja delovanje društev, pomaga pri krepitvi partnerstev, vzpodbuja druženje in socialne stike ter medgeneracijsko sodelovanje, trudi se ohranjati kulturno identiteto podeželja in zagotavlja podporne storitve za društva.

PREDNOSTNA NALOGA 4.1: **DRUŠTEVNO IN SOCIALNO ŽIVLJENJE NA VASI**

Cilj:

Spodbujati širjenje delovanja društev za ohranitev aktivnega podeželskega prebivalstva. Zagotoviti svetovanje in pomoč pri prijavi na razne razpise ter vzpostaviti trajne oblike sodelovanja med partnerji na podeželju. Namen pomoči društvom je ohranjanje sodelovanja med ljudmi, pomoči med generacijami ter krepitev lokalne kulturne identitete. Cilj prednostne naloge pa je tudi spodbujanje socialnega podjetništva na podeželju.

Aktivnosti:

- **Podpora društvom pri njihovem delovanju** – LAS za razvoj podpira društva, ki širijo svoje delovanje in stremijo k ohranitvi aktivnega podeželskega prebivalstva. Spodbuja društva pri njihovem delovanju ter nudi svetovanje in pomoč pri projektih, kjer so že vidne trajne oblike povezovanja in sodelovanja med partnerji na podeželju. Svetovanje in pomoč društvom pri pripravi poročil in zahtevkov se je izkazalo za dobro naložbo, saj so društva skozi dva LEADER projekta – *Krepitev lokalne identitete* in *Podpora prireditvam nevladnih organizacij (NVO) na območju LAS* – pridobila dobre izkušnje. V okviru teh so se namreč organizirale prireditve na temo ohranjanja kulturne dediščine. V sklopu tega je LAS pridobil sredstva za sofinanciranje več kot 30

prireditev, kjer so lahko društva promovirala svoje dejavnosti, se povezovala z drugimi društvi in združevala manjše prireditve v bolj odmevne.

- **Podpora društvenim aktivnostim za krepitev lokalne identitete in revitalizacijo dediščine** – LAS za razvoj podpira tudi tista društva, ki si s svojimi dejavnostmi prizadevajo ponovno oživeti društveno življenje in obnoviti stara podeželska znanja. Eden izmed primerov dobrih praks je projekt *Fenix – Utrip Kanomlje*, s katerim je **Turistično društvo Kanomlja** postavilo temelje za ponovno oživetje družabnega življenja in obnovitev starih podeželskih znanj v geografsko zelo razgibanem in težko dostopnem kraju. Prav slednji dve geografski značilnosti kraju posledično zadajata negativno geografsko bilanco, med prebivalci pa je bilo med drugim opaziti tudi pomanjkanje socialnih stikov. Želja po novem povezovanju krajanov doline, vzpostavitvi in krepitevi lokalne identitete pri vseh generacijah, poznavanju kulturne in naravne dediščine, poznavanju in ohranjanju znanj ter spodbujanju sonaravnega razvoja kraja, v katerem je narava še dokaj neokrnjena in ohranjena, jih je pripeljala do pozitivnih rezultatov. Starejši krajanji so na originalnih orodjih in napravah v okviru etnološkega tabora po tradicionalnih postopkih in v avtohtonem okolju svoje znanje in izkušnje prenesli na mlajšo generacijo. Spoznavanje življenja domačinov v preteklosti je pričaralo vzdušje, ki ga bodo še dolgo pomnili.

Primer dobre prakse: **FENIX – UTRIP KANOMLJE**

S podpiranjem izvajanja različnih kulturnih, motivacijskih, izobraževalnih, društvenih in družabnih dejavnosti je vsem krajanom omogočeno, da se vključijo vanje. Aktivnim društvom in interesnim skupinam se omogoča njihovo delovanje, ostale in nove pa se spodbuja k ponovnemu zagonu.

- **Strokovna pomoč društvom pri aktivnostih, pripravi in izvedbi projektov** – LAS nudi strokovno pomoč pri izvedbi projektov, financiranih iz sredstev LEADER, predvsem pri pripravi poročil in pravilni izpeljavi projekta.

PREDNOSTNA NALOGA 4.2: VAROVANJE NARAVE IN REVITALIZACIJA KUL- TURNE (ZGODOVINSKE, ETNOLOŠKE, TEHNIČ- NE) DEDIŠČINE

Cilj:

Ohraniti, varovati in na primeren način pred-
staviti materialno in duhovno kulturno dediščino
ter jo vključiti v turistično ponudbo podeželja.
Cilj ukrepa je tudi ohraniti in varovati naravno
in kulturno krajino, doseči kompromise med
varovanjem narave in dejavnostjo ljudi ter obli-
kovati in izvajati upravljalvske cilje zavarovanih
območij in območij Narave 2000.

Aktivnosti:

- **Revitalizacija premične in duhovne dedi-
ščine in vključevanje v turistično ponudbo**
– Z ohranjanjem dediščine na podeželju se
krepi lokalna identiteta in povečuje njegova
privlačnost. Pomembno vlogo pri tem imajo
društva, kar pa ne zadošča za ekonomsko
ovrednotenje in primerno rabo potencialov
kulturne dediščine ter njeno vključevanje v
turistično ponudbo regije. LAS za razvoj zato
podpira društva, ki si na osnovi pisnih in ustnih
virov želijo izdelati in prikazati stare običaje,
tipične jedi ipd. LAS je tako podprl in sofinan-
ciral projekt *Kulturna dediščina v oblačilih po-
deželja*, v sklopu katerega sta dve društvi –
Društvo podeželskih žena Idrija-Cerkno in
Kulturno društvo Jurko Gore – na osnovi pi-
snih in ustnih virov izdelali tipično podežel-
sko žensko in moško praznje oblačilo ter na-
bavili opremo za lažjo predstavitev tipičnih
jedi na prireditvah.

- **Zaščita, obnova in revitalizacija nepremič-
ne dediščine ter vključevanje v turistično
ponudbo** – Na območju LAS za razvoj so zelo
dobro ohranjeni sakralni objekti in stavbe, ki
so v upravljanju muzejev ali drugih javnih usta-
nov, slabše pa objekti, ki so v zasebni lasti
(tu imamo v mislih predvsem stare domačije z
etnološko vrednostjo in velikim pomenom za
ohranjanje spomina na nekdanje kmečko ži-
vljenje). Posamezne enote kulturne dedišči-
ne, ki so primerno vzdrževane, upravljane in
predstavljene javnosti, dokazujejo, da sta lah-
ko zgodovinska, etnološka, tehniška in duhov-
na dediščina močan motiv za obisk našega
območja. LAS si prizadeva, da bi na območju
LAS v čim večji meri zaščitili, obnovili in re-
vitalizirali nepremično dediščino ter jo znali
vključiti v turistično ponudbo.

- **Varovanje narave in razvoj zavarovanih ob-
močij** – Na območju LAS je ohranjena bogata
naravna in zgodovinska dediščina. Darilo na-
rave, ki so nam ga zapustili predniki, je na-
ključnim obiskovalcem in domačinom še ve-
dno premalo poznano. Kot primer naj nave-
demo ureditev *Geološke poti* – predstavitev
naravne dediščine; gre za projekt, s katerim
je **Rudnik živega srebra Idrija** na izbranih
obstojećih poteh predstavil naravoslovno de-
diščino, geološke zanimivosti, zoološke in
botanične posebnosti, gozdne združbe ter v
predstavitvi vključil tudi tehnično in kultur-
no dediščino. Naravna dediščina v LAS oko-
lju doslej še ni bila obdelana in predstavljena,
zato lahko rečemo, da ta projekt na inovativen
način predstavlja avtentičnost, edinstvenost
krajinskih elementov, naravnih znamenitosti
idrijskega in delno cerkljanskega ter tolmín-

skega podeželja. Z vključevanjem društev so
prijavitelji ustvarili trdno vez med strokovni-
mi, naravoslovnimi in izobraževalnimi insti-
tucijami ter lokalnim prebivalstvom.

- **Osveščanje javnosti o vrednotah in pome-
nu zavarovanih območij** – V okviru projekta
Krog parkov – ERA so bile na štirih osnovnih
šolah, ki domujejo znotraj meja Triglavskega
narodnega parka (TNP), vzpostavljene in opre-
mljene informacijske točke. Doslej so se na
posameznih osnovnih šolah odvijale različne
dejavnosti v smislu izobraževanja in osvešča-
nja šolskih otrok o varovanju narave in zava-
rovanih območjih nasploh. Obenem je tudi
Javni zavod TNP v okviru svoje javne službe
izvajal akcije informiranja širše javnosti s po-
dobnimi vsebinami. Inovativnost projekta se
izkazuje predvsem na področju urejenih info
točk, kjer bodo učenci in učitelji lahko vedno
dostopali do vsebin in programov, ki se izva-
jajo v okviru dejavnosti TNP-ja. Te bodo lahko
po izbiri vključevali tudi v svoje letne učne
programe in programe obšolskih dejavnosti.

Primer dobre prakse: **ORGANIZIRANA IN IZVEDENA DE-
LAVNICA NA OBMOČJU TRIGLAVSKEGA NARODNEGA
PARKA**, v sklopu katere so otroci na lastni koži poskusili
bivati v naravi.

Primer dobre prakse: **RUDNIK ŽIVEGA SREBRA IDRİJA JE
PRIPRAVIL UČNO URO O SEDIMENTNIH KAMNINAH.**

Vir: Lokalna razvojna strategija za hribovski del Severne Primorske.

Bogastvo podeželja ob Smaragdni poti (4) – priloga EPicentra. Besedilo: Greta Pavšič in Tatjana Šalej Faletič. Uredila: Tatjana Šalej Faletič. Jezikovni pregled: Marta Medvešek. Foto: arhiv LAS za razvoj (Robert Zabukovec), arhiv Rudnika živega srebra Idrija, arhiv Triglavskega narodnega parka (Davorin Koren), Boštjan Pajer. Izdal in založil: Posoški razvojni center. Oblikovanje: Gaya d.o.o. Tisk: Premiere d.o.o. Naklada: 7.400 izvodov. Kraj in datum izida: Tolmin, september 2011.

Občina Tolmin

NA SPOMINSKI SLOVESTNOSTI NA MRZLEM VRHU je Uroš Brežan, župan Občine Tolmin, med drugim poudaril pomen tradicionalne slovesnosti, nesmisel vojn in namen povezave krajev, kjer so na zloglasni soški fronti umirali vojaki vseh evropskih narodov. Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelusič pa ni pozabila omeniti, da Posočje ni bilo le prizorišče prve, temveč tudi druge svetovne vojne. Ob tej priložnosti se je spomnila dogodkov izpred 67 let, ko je v neposredni bližini na Rdečem robu potekala težka, dramatična bitka Gregorčičeve brigade, ki se je pripravljala za pohod v Beneško Slovenijo. **Foto: arhiv SOJ**

Spominska slovesnost pod Mrzli vrh privabila številne udeležence

Pred kaverno z oltarjem tik pod vrhom Mrzlega vrha se je 20. avgusta v organizaciji društva »Peski 1915–1917«, ki mu predseduje **Stojan Kenda**, že 11. leto zvrstila slovesnost s spominsko mašo. Ob tej priložnosti se je zbralo skoraj 200 udeležencev, ki so v neprekinjeni koloni prihajali peš na planino z vseh strani. Med njimi so bili številni ugledni gostje; poleg vseh treh posoških županov **Uroša Brežana**, **Darje Hauptman** in **Danijela Krivca** še ministrica za obrambo dr. **Ljubica Jelusič**, podpredsednik Državnega zbora **Vasja Klavara**, namestnik nač. Slovenske vojske (SV) kontraadmiral **Renato Petrič**, sekretar na ministrstvu za kulturo **Silvester Gabersček** ter številni drugi predstavniki vojaških institucij, veleposlaništev, vojaških muzejev, evropskih držav, duhovniki in nekateri predstavniki mest Madžarske. Med množico udeležencev, ki so si poiskali prostor v strmini gore, smo opazili še nekatere druge pomembne Slovence, ki so na slovesnost prispele neuradno, na lastno željo.

Kulturni program so oblikovali trobentač **Pavšič Andrej**, pevski zbor iz

Tolmina in recitator **Anže Miklavčič**, ki je tudi vodil program prireditve. Zbrano množico in goste je v nagovoru pozdravil Uroš Brežan, župan občine Tolmin, ki je med drugim poudaril pomen tradicionalne slovesnosti, nesmisel vojn in namen povezave krajev, kjer so na zloglasni soški fronti umirali vojaki vseh evropskih narodov. Slavnostna govornica, ministrica Jelusič, pa je med drugim poudarila, da je prav na Mrzlem vrhu skritega veliko spoštovanja do bojevnikov in tudi vojaškega dostojanstva. Po njenih besedah je prva svetovna vojna s pomočjo ideologij in imperijev prav tu zbrala ljudi Evrope, ki so si stali nasproti kot sovražniki in se med seboj bojevali. Danes pa je Posočje simbol miru in skupnega sožitja. Simbolično se je zahvalila društvom in posameznikom ter **Ustanovi »Fundacija Poti miru v Posočju«**, ki skrbijo za ohranjanje spomina na tragično preteklost. Ministrica pa ni

pozabila omeniti, da Posočje ni bilo le prizorišče prve, temveč tudi druge svetovne vojne. Spomnila se je dogodkov izpred 67 let, ko je v neposredni bližini na Rdečem robu potekala težka, dramatična bitka Gregorčičeve brigade, ki se je pripravljala za pohod v Beneško Slovenijo.

Predstavniki vojaškega muzeja z Madžarske je spregovoril o vojaškem življenju majorja **Diendorferja**, ki je poveljeval 46. polku madžarske vojske pri obrambi Mrzlega vrha in je naročil gradnjo kavern, med katerimi je tudi v skalo vkopana kapelica. Slovesnosti in maše so se udeležili tudi potomci omenjenega majorja Diendorferja z Madžarske in iz Avstralije.

Po polaganju vencev v prisotnosti častne straže pripadnikov garde SV je na urejeni ploščadi pred kaverno potekalo bogoslužje, ki ga je daroval predstojnik vojaškega vikariata msgr. dr. **Jože Plut** s prisotnimi duhovniki, somaševalci. Po maši je sledilo druženje in pokušnja pravega madžarskega bograča pri lovski koči na Pretovcu. Nemalo udeležencev pa se je odločilo za obisk malega planinskega muzeja in za domači priboljšek – krompir s skuto – na planini Lapač.

PaČ

Dišalo je po friki

Zamisel o prireditvi, s katero bi promovirali friko, eno najbolj značilnih in priljubljenih jedi na Tolminskem, je pravzaprav posledica razmišljanja, da če ima vsaka vas svoj glas, ima najbrž tudi svoj način priprave frike. Praznik frike je, kot kaže, zadetek v polno – poteka že četrto leto zapored in na njem iz leta v leto sodeluje več ekip, vedno več je tudi zadovoljnih obiskovalcev. Vse do letošnjega leta je koncept prireditve temeljil na različnih načinih priprave

PRAZNIK FRIKE je, kot kaže, zadetek v polno. Poteka že četrto leto zapored in na njem iz leta v leto sodeluje več ekip, vedno več je tudi zadovoljnih obiskovalcev. **Foto: Marko Leban**

te lokalno zelo priljubljene jedi in ocena, katera frika je najboljša, je bila vedno osebna domena pokuševalcev. Letos se je **Turistično društvo (TD) Tolmin**, ki je Praznik frike pripravilo ob pomoči **Občine Tolmin**, odločilo, da tekmovalni del preskoči. Tako se je sredi septembra na starem tolminskem placu pri fontani zbralo šest moštev: **Tminska pustna muzika**, **Rekreativno društvo Lahnica** iz Volarij, **Palbinska lakat** iz Poljubinja, **Letni vrt P'r Jakču**, **Društvo Kaverna** iz Gabrji in **Kurja vas** iz Tolmina. Moštva so vsaka na svoj način pripravila friko in jo razdelila obiskovalcem.

Ob spremljevalnem programu, ki je nastal v režiji **Mateja Kavčiča**, so nastopili: **plesna skupina Frika** iz Varstveno delovnega centra Tolmin, **Prosvetno društvo Justin Kogoj** iz Dolenje Trebuše s pevci in folkloro, kvartet **Karik** iz Tolmina in harmonikarji **Glasbene šole Palbin** iz Poljubinja. Vse skupaj je v izvirno celoto popeljal humorist **Igor Malalan**, ki

ZAPORA CESTE NA ODSEKU ŽABČE–ZADLAZ ŽABČE

Občina Tolmin obvešča, da bo zaradi rekonstrukcije vodovoda Zadlaščica do četrтка, 20. oktobra, za ves promet zaprta lokalna cesta Tolmin–Žabče–Tolminske Ravne. **Omenjena cesta je tako že od 1. septembra dalje ob delavnikih in sobotah zaprta med 8. in 15. uro.** Dela v času popolne zapore potekajo tako, da je v kratkem času mogoče cesto urediti za prehod interventnega vozila na nujni vožnji. Morebitne spremembe med gradnjo bodo objavljene na krajevno običajen način. T. Š. F.

je številne obiskovalce (kakih 400 se jih je tako ali drugače nasitilo na Placu) na široko nasmejal. Prihodnje leto se nam obeta jubilejni peti Praznik frike. Idejna zasnova je pripravljena, člani TD pa bomo skušali v svoje vrste pritegniti še kakšnega radodarnega sponzorja, ki nam bo omogočil vsebinsko pestrejši program.

Stojan Prezelj, predsednik TD Tolmin

V izogib nepoučenosti o zaščiteneh rastlinah

Planinsko društvo (PD) Tolmin, Odsek za varstvo gorske narave je pred dvema letoma podalo pobudo za postavitve informacijske table na Razorju. Ob pomoči *Občine Tolmin* in *Triglavskega narodnega parka* (TNP) sta direktor TNP **Martin Šolar** in vodja omenjenega odseka **Tina Medved** tablo namenu predala v sklopu tradicionalnega julijskega srečanja planincev na planini Razor. Na

INFORMACIJSKO TABLO, KI STOJI NA PROČELJU PLANINSKE KOČE NA RAZORJU, sta namenu uradno predala direktor Triglavskega narodnega parka **Martin Šolar** in vodja Odseka za varstvo gorske narave **Tina Medved**. Foto: **Milena Brešan**

njej so poleg opisa koče in kratke predstavitev TNP-ja v slovenskem in angleškem jeziku predstavljene tudi

najpogostejše zaščitene rastline na tem območju. »Odzivi obiskovalcev so dobri,« pravi **Milena Brešan**,

predsednica PD Tolmin, ki upa, da nepoučeni planinci odslej ne bodo več trgali zaščiteneh rastlin.

T. Š. F.

Obnova mostu na Kozlovem robu

Leseni most na Kozlovem robu, ki povezuje bastijo z grajskim dvoriščem, je bil zgrajen leta 1997 kot začasni gradbiščni most. Potrebovali smo ga za izvajanje obnove grajskih ruševin. Na *Občini Tolmin* smo predpostavljali, da bomo s kasnejšimi arheološkimi raziskavami, zlasti na območju bastije, o njem izvedli več podrobnosti in na tej podlagi izvedli rekonstrukcijo pravega mostu. Prvotno zamišljene obnove grajskih ruševin ni bilo moč dokončati zaradi pomanjkanja denarja: ostalo je severno obzidje, nedokončane so ostale načrtovane rekonstrukcije znotraj grajskega dvorišča (ureditev pokritega prostora v zahodnem stolpu, pre-

PREDSTAVLJAMO OBČINSKE SVETNIKE

Ime in priimek: Danijel Oblak

Kraj bivanja: Tolmin

Stranka: Slovenska demokratska stranka (SDS)

Je to vaš prvi mandat v občinskem svetu? Ne. Drugi zaporedni mandat sem član Občinskega sveta Občine Tolmin.

Za kandidaturo sem se odločil, ker ... so me k temu nagovorili volivke in volivci ter člani stranke. Za prvo kandidaturo sem se odločil, ker sem želel, da se občinski denar razdeli pošteno, pravično, pametno in pregledno. Druga kandidatura je zgolj plod številnih nagovarjanj, saj je za razmišljanje o čem, poštenega in delovnega človeka članstvo v občinskem svetu zelo težka naloga.

Glavni cilj, ki ga želite doseči v tem mandatu? Želim si, da bi občina Tolmin na vseh področjih napredovala hitreje od povprečnega tempa razvoja slovenskih občin. Zavzemal se bom, da bo glavni cilj občinskih ukrepov doseči največjo srečo za čim večje število občanov. Po posameznih področjih pa bo moje delovanje še zlasti usmerjeno: na gospodarskem področju – v oblikovanje podjetniškega sklada, s katerim bi okrepili in pospešili izvedbo podjetniških idej;

DANIJEL OBLAK. Foto: **Tatjana Šalej Faletič**

na področju okolja in prostora – obnova tolminskih ulic, zlasti Prešernove, Kosovelove in Brunovega drevereda do Petelinca; na področju družbenih dejavnosti – nadaljnje investicije v tolminsko Almo mater – Brajdo in ureditev Dnevnega centra za starejše občane; na področju javne infrastrukture – izgradnja vodovodnega omrežja na območju Tolminskega in Kanalskega Loma, ki bi omogočalo nemoteno vodooskrbo tamkajšnjim prebivalcem ter namestitve sončnih elektrarn na primerne javne objekte. Kot predsednik Statutarno-pravne komisije bom pozornost usmeril v zakonitost in kvaliteto občinskih pravnih aktov, obenem pa se bom zavze-

mal za čimprejšnji sprejem odloka o novi organizaciji občinske uprave.

Kaj vas v življenju veseli? V življenju me veseli milijarda stvari. Sem član številnih strokovnih, športnih in kulturnih organizacij, kjer želim pustiti svoj ustvarjalni odtis. Najbolj pa me veseli »pametne traparije«, ki jih v mladostnem zanosu počneva s sinom **Gajem**. Tako razvija različne človeške razsežnosti in pridobiva mnogotere vrednote. Posebno veseli me predstavlja branje in pisanje, prav tako pa tudi druženje s *Tminkami* in *Tminci*, še zlasti tistimi, s katerimi ustvarjamo presežke.

Ime in priimek: mag. Matej Skočir

Kraj bivanja: Kamno

Stranka: Kandidiral sem na listi Stranke mladih Slovenije (SMS)

Je to vaš prvi mandat v občinskem svetu? Da, gre za moj prvi mandat v občinskem svetu.

Za kandidaturo sem se odločil, ker ... v Posočju vse prevečkrat zaznavam komentar, da mladi odhajajo iz občine Tolmin in da so prisiljeni iskati svoje priložnosti drugje. Tej ideji oziroma prepričanju nisem bil nikoli naklonjen. Del odločitve za kandidaturo je temeljil ravno na tem, saj bi rad pokazal, da mladi želimo sodelovati pri družbeno aktualnih vprašanjih lokalnega okolja ter dati svoj prispevek k tem

MATEJ SKOČIR. Foto: **iz domačega albuma**

vprašanjem in odločitvam.

Glavni cilj, ki ga želite doseči v tem mandatu? Določene aktivnosti in zadeve že potekajo, določene se pripravljajo, seveda pa obstaja tudi nekaj manevrskega prostora za nove ideje. Upam, da bom lahko z lastnim znanjem in izkušnjami po svojih najboljših močeh prispeval k razvoju občine Tolmin.

Kaj vas v življenju veseli? Prijetni, sproščeni in nasmejani ljudje, predvsem pa druženje z dobrimi prijatelji. Navdušujejo me športne aktivnosti, potovanja, na osebni ravni pa poskušam dosežati zastavljene cilje.

Pripravila: **T. Š. F.**

zentacija vodnjakov ...) in arheološke raziskave grajskega medzidja in bastije.

Začasni most je tako zdržal 14 let, zaradi dotrajanosti smo ga morali v avgustu obnoviti. Ker rekonstrukcije »pravega« dviznega mostu nismo mogli realizirati, smo se odločili za obnovo obstoječega, še vedno začasnega mostu. Investicija je tolminsko občino stala okoli 30.000 evrov. Gre za praktično nov, a bolje narejen most v primerjavi z dosedanjim, saj smo tokrat uporabili boljši (trajnejši) les.

Ob tem je treba omeniti, da na Kozlov rob vodi le peš oziroma sprehajalna pot in da tu ni niti elektrike niti vode. Tako je bilo treba okoli 11 ton težak material (les, pesek, cement itd.) prepeljati na Kozlov rob z motorno samokolnico, kar nekaj materiala pa so izvajalci s podjetja **GIN, Sejad Mujić s.p. Tolmin** znosili na ramenih.

Rafael Šuligoj, Oddelek za gospodarstvo, negospodarstvo in finance, Občina Tolmin

Odslej bolj varno in v zavetju

Poljubinci so konec avgusta dobili novo avtobusno postajališče, ki je svojemu namenu začelo služiti na letošnji prvi šolski dan. V smislu varnosti gre za dobrodošlo investicijo, ki so se je razveselili predvsem šolarji in njihovi starši. Tukajšnji šolarji »vozači« so se namreč vrsto let zbirali kar pod lipo, ki stoji na stičišču dveh osrednjih cest v naselju. Tudi prvega septembra so se pod to drevesno krošnjo zbrali šolarji, vendar ne za dolgo. Ob pogledu na prihajajoči avtobus so skupaj s starši, predstavniki **Krajevne skupnosti (KS) Poljubinj** in tolminskim podžupanom **Darijem Veluščkom** simbolično zapustili dolgoletno zbirališče. Novi avtobusni postaji naproti so krenili ob zvokih koračnice, ki je izzvenela iz trobil domačina in šolarja vozača **Jakoba Kende** (trobenta) in njegovega kolega **Domna Kovačiča** (rog) iz Tolmina. S tem sta mlada muzikanta naznanila prvo otvoritveno vožnjo z novega postajališča.

Avtobusna postaja, ki stoji ob vходу v naselje, s svojimi kamnitimi stebriči na prvi pogled spominja na vaške kozolce. Poleg hišice, ki bo odslej nudila zavetje čakajočim šolarjem in drugim potnikom, je KS ob pomoči **Občine Tolmin** uredila še izogibalnice in poskrbela za novo javno razsvetlavo ter ustrezno prome-

OBNOVLJENI LESENI MOST – Okoli 11 ton težak material (les, pesek, cement itd.) za izgradnjo praktično novega lesenega mostu, ki je nadomestil dosedanjega in povezuje bastijo z grajskim dvoriščem na Kozlovem robu, so morali izvajalci del po peš poti prepeljati z motorno samokolnico oziroma znositi na ramenih. **Foto: T. Š. F.**

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA V POLJUBINJU – Šolski avtobus kljub novemu režimu še vedno obrača na križišču pod lipo, vendar pa ga otroci odslej čakajo na neprimerno bolj varnem mestu, ki jim hkrati nudi zavetje ob vremensko neugodnih razmerah. **Foto: Milena Leban**

tno signalizacijo. Predsednica **KS Jasmina Klinkon** vrednost investicije zaokrožuje na približno 11.000 evrov in poudarja, da brez pomoči tolminske občine tega projekta ne bi mogli izpeljati. Ob tem je še dodala, da je »izvajalec del, podjetje **Portal**

d.o.o., del stroškov izgradnje vaščanom doniral v zameno za njihovo strpnost in razumevanje pri izgradnji novega večstanovanjskega bloka v Poljubinu. Takšna obsežna gradnja, kot je bila ta, namreč dokaj hitro povzroči nemalo preglavic tako domači-

SLOVENSKI PARTNER V PROJEKTU SOL AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE skupaj s še tremi avto-moto društvi skozi različne preventivno-izobraževalne programe v vrtcih in šolah ter na drugih javnih prireditvah nadgrajuje prizadevanja za večjo prometno varnost.

nom, kot tudi tistim, ki so zaradi zapore ceste morali večkrat obvoziti vas,« je še pojasnila.

Šolski avtobus kljub novemu režimu še vedno obrača na križišču pod lipo, vendar pa ga otroci odslej čakajo na neprimerno bolj varnem mestu, ki jim hkrati nudi zavetje ob vremensko neugodnih razmerah.

Besedilo in foto: **Tatjana Šalej Faletič**

SOL rešuje življenja

Leto 2007 je bilo na področju prometne varnosti v osmih državah, ki so se kasneje združile v projekt SOL (»Save our lives« oziroma Rešujemo življenja), vse prej kot obetajoče, saj je življenje izgubilo kar 20.364 ljudi. Po besedah predsednika Avto moto društva (AMD) Tolmin **Jožeta Režonje** je v Sloveniji v omenjenem letu na kraju prometne nesreče umrlo 263 oseb, za posledicami nesreče pa še 30, kar skupno znaša nekaj manj kot 300 oseb.

S ciljem, da se bo število mrtvih s preventivno-izobraževalnim projektom vsako leto zmanjšalo, so aprila 2010 k projektu pristopile Avstrija, Češka, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Slovaška in Slovenija. Naš projektni partner **Avto-moto zveza Slovenije** (AMZS) tako skupaj s še tremi avto-moto društvi (AMD) skozi različne preventivno-izobraževalne programe v vrtcih in šolah ter na drugih javnih prireditvah nadgrajuje prizadevanja za večjo prometno varnost. Poleg AMD Kočevje in Maribor so na AMZS-ju k sodelovanju povabili tudi **AMD Tolmin**. Projekt, ki so ga s podpisom o nameri skupnega sodelovanja podprli tudi župani, povezuje vse, ki lahko kakor koli pripomorejo k boljši prometni varnosti.

V Tolminu skupino za pripravo ocene stanja v lokalni skupnosti sestavljajo: mag. **Miran Drole**, predstavnik Občine Tolmin, **Boža Istenič** iz Zdravstvenega doma Tolmin, **Aleš Poljak** iz Zavarovalnice Triglav, policijski komandir **Dušan Povše** in vodja projekta na Tolminskem **Jože Režonja**, predsednik AMD Tolmin in član Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Tolmin. Dejavnosti v naši občini tako že tečejo kar nekaj časa. Med drugim so sodelavci projekta na območju omenjenih treh mest pripravili tudi anke-to o varnosti v cestnem prometu. Več o tem prihodnjič.

Besedilo in foto: **Tatjana Šalej Faletič**

Primeri dobrih praks in zglednega sodelovanja na sončni strani Alp

Zglednih primerov sodelovanja med različnimi javnimi in strokovnimi institucijami imamo tudi v Zgornjem Posočju kar nekaj. Med vidnejše primere dobrih praks zagotovo sodi skupno upravljanje oziroma sodelovanje med štirimi različnimi javnimi institucijami, ki delujejo dobesedno pod eno streho.

Zvzpostavitev novih ter nadgradnjo obstoječih informacijskih točk postaja prisotnost Triglavskega narodnega parka v Zgornjem Posočju vse pomembnejši dejavnik v podpornem okolju razvoja podeželja. Temu priča tudi korektno sodelovanje z vsemi tremi posošskimi občinami (Bovec, Kobarid in Tolmin) ter drugimi strokovnimi institucijami s tega področja. »Eden takšnih primerov je recimo skupna informacijska točka, ki sta jo **Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP)** in **Lokalna turistična organizacija (LTO) Sotočje** lani aprila vzpostavila v **Zeleni oziroma Pepčevi hiši**,« pojasnjuje **Davorin Koren** iz službe za razvoj JZ TNP. Do danes se je obseg dejavnosti, ki se izvajajo v tej hiši v središču Kobarida razširil še na številne druge aktivnosti, ki jih izvaja **Posoški razvojni center (PRC)**.

Informacijski center Zelena hiša v Kobaridu

Pepčeva hiša je bila pred leti v okviru popotresne obnove statično sanirana, njena nadaljnja obnova pa je bila financirana iz različnih virov: regionalnega razvojnega programa, razvojnega programa Soča, programa Leader, svoj delež je prispeval tudi JZ TNP, lastno soudeležbo je iz svojega proračuna krila še **Občina Kobarid**, ki je lastnica objekta. Informacijski center danes deluje v pritličju omenjene hiše, medtem ko je v prvem nadstropju urejen razstavni in konferenčni prostor. V najvišjem nadstropju so poleg skupne seje sobe še poslovni prostori TNP-ja. Sicer pa je bila Zelena hiša namenjena tudi upravljanju Biosfernega območja Julijske Alpe. To območje, kamor sodi tudi Zgornje Posočje, je namreč

ZELENA HIŠA V KOBARIDU kot primer dobre prakse. Foto: Mateja Kutin

vključeno v tako imenovano Unesco-vo mrežo biosfernih območij.

Izjemno naravno okolje kot skupni imenovalec

LTO Sotočje in JZ TNP sicer že od leta 2006 dalje uspešno sodelujeta pri urejanju turističnih poti in vsebin v Tolminskih koritih in v dolini reke Tolminke. Zelena hiša pa ob partnerskem sodelovanju postopoma postaja programsko središče, ki bo lahko v sodelovanju s TNP-jem usmerjalo odgovoren razvoj in poskrbelo za ustrezno promocijo turističnih programov na območju.

Da je turizem za Posočje pomembna gospodarska dejavnost, vemo praktično vsi prebivalci tega območja. Sicer ta dejavnost v veliki meri še vedno sodi med nerazvite potencialne, s katerimi lahko v prihodnosti pomembno povečamo kakovost življenja v dolini in blagostanje prebivalcev. LTO Sotočje v strategiji razvoja turizma opredeljuje štiri osnovne

produktne sklope oziroma štiri osnovne motive, zavoljo katerih naj bi domači in tuji gostje zahajali v dolino. Mednje sodijo:

1. aktivno preživljanje prostega časa z najbogatejšim spektrom športnih dejavnosti v Sloveniji,
2. sprostitve v naravi in nabiranje nove energije,
3. odkrivanje zgodovine in lokalne dediščine (tudi s Soško fronto, eno redkih zgodb svetovnega formata na naših tleh) in
4. obisk različnih festivalov (ne zgolj množični Metal Camp v Tolminu temveč tudi vrsta manjših tematskih in okolju primernih programov).

Skupni imenovalec omenjenih produktov, osnovni motiv obiskovalcev, glavna primerjalna prednost in ključna dodana vrednost turistične ponudbe Zgornjega Posočja v primerjavi s podobnimi ponudbami drugje po svetu je prav izjemno naravno okolje. Zeleno usmerjeni razvoj te dejavnosti je za to dolino edina možna alterna-

tiva in predpogoj za dolgoročno poslovno uspešnost turističnih ponudnikov. V tem kontekstu je sodelovanje in partnerstvo med omenjenimi javnimi institucijami še posebej pomembno, saj si nenazadnje vsi skupaj prizadevamo, da bi ohranili naravno bogastvo v dolini, prebivalcem pa omogočili dvig življenjske kakovosti.

V Zeleni hiši kmalu tudi pogoji za predelavo osnovnih surovin

Turistična dejavnost se lahko odlično prepleta tudi s kmetijsko. Po besedah **Petra Domevščaka**, svetovalca za razvoj podeželja na PRC-ju, obstajajo v Zgornjem Posočju poleg živinoreje tudi številne druge možnosti za razvoj kmetijskih panog. »Vendar je pri teh, kot so na primer sadjarstvo, vrtnarstvo in zeliščarstvo, ključnega pomena to, da se najprej vzpostavijo ustrezni pogoji za predelavo osnovnih surovin, ki same po sebi ne prinašajo dodane vrednosti,« pojasnjuje Domevšček. Zato PRC v prostorih Pepčeve oziroma Zelene hiše v Kobaridu skupaj z zgornj omenjenimi partnerji v prihodnje načrtuje ureditev kuhinje oziroma prostora, ki bo izpolnjeval osnovne higienske standarde, kjer bo mogoče v okviru raznih izobraževalnih programov pripraviti končne izdelke, kot so na primer marmelade, sokovi, zeliščni čaji ipd. »S tem bodo posamezniki, podeželska društva ter območje nasploh dobili prostor, ki bo ključnega pomena pri razvoju ponudbe lokalno tipičnih izdelkov ter tradicionalne kuhinje,« je prepričan svetovalec za razvoj podeželja.

Janko Humar, direktor LTO Sotočje, in **Tatjana Šalej Faletič**

VOJAŠKI OBJEKTI FILON DEI MOT na nadmorski višini 2.899 m, poimenovani tudi Machu Picchu, v okolici prelaza Stelvio. Foto: arhiv fundacije

SKUPNA FOTOGRAFIJA PRED MUZEJEM 14-18 V KRAJU STA. MARIA, VAL MÜSTAIR (od leve proti desni): Mihael Uršič, Erika Kapitan, Jasmina Urbančič, Tadej Koren (vsi predstavniki Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«), David Accola (Društvo Stelvio-Umbrail 14/18) in Irena Breškön (Kobariški muzej). Foto: arhiv fundacije

Swiss Contribution

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Švicarsko-slovenski projekt je podprt s sredstvi Švicarskega prispevka razširjeni Evropski uniji.

V KRAJE, KJER SE JE MED I. SV. VOJNO ZAČELA 600 KM DOLGA JZ FRONTA

Na Ustanovi »Fundacija Poti miru v Posočju« smo se s projektom *Zgodovina povezuje* uspešno prijavi na razpis za nevladne organizacije *Švicarski prispevek*. Del projekta je tudi petdnevna študijska ekskurzija v Švico, v sklopu katere smo si konec julija oziroma v začetku avgusta ogledali območje, kjer se je med prvo svetovno vojno ob tromeji Avstrije, Italije in Švice – v okolici prelaza Stelvio – začela 600 kilometrov dolga jugo zahodna fronta. Ta je med drugim potekala tudi po dolini Soče in se končala pri Devinu ob Jadranskem morju.

DOGODKOM IZ PRVE SVETOVNE VOJNE JE V ŠVICI POSVEČEN EN SAM MUZEJ

V dolini Val Müstair v kantonu Graubündchen smo najprej obiskali partnerja v projektu, društvo **Verein Stelvio-Umbrail 14/18**, ki je leta 2007 v kraju Sta. Maria v omenjeni dolini odprlo edini muzej, posvečen dogodkom iz prve svetovne vojne v Švici, ter uredilo pohodne zgodovinske poti. S predsednikom društva in vodičem **Davidom Accolo**, ki nas je spremljal vse dni, smo spoznavali posebnosti teh krajev in način delovanja omenjenega društva. Obiskali smo zgodovinski Muzej 14/18, se sprehodili po zgodovinskih poteh in si med potjo na 3.000 metrih nadmorske višine ogledali način gradnje vojaških utrd in jarkov.

NAJSTAREJŠI ALPSKI NARAVNI REZERVAT V EVROPI

Poleg tega smo odkrivali območja in objekte, ki so del Unescove dediščine. Sprehodili smo se po najstarejšem alpskem naravnem rezervatu v Evropi, ki je del Unescove biosfere. Na skrajnem robu tega Švicarskega nacionalnega parka se nahaja dolina Val Müstair, posebna zaradi svojih avtentičnih vasic, ki se razprostirajo na nadmorski višini med 1.200 in 1.600 metri. V kraju Müstair stoji tudi zanimiv benediktinski samostan sv. Janeza iz 8. stoletja, v bližini pa je svetovno znana železniška proga Albula/Bernina, ki z viadukti in predori premaguje alpske prelaze. Vredna ogleda pa ni samo Unescova dediščina. V kraju Zerneš nas je navdušilo novo, sodobno in interaktivno zasnovano središče nacionalnega parka. Spoznali smo življenje na planini in kmečkem turizmu, žganjekuho, najmanjši muzej viskija na svetu in družabno življenje Švicarjev 1. avgusta, na predvečer državnega praznika, ko po vsej Švici zagorijo kresovi. Poučno je bilo tudi srečanje s turističnimi delavci.

Videli smo veliko novega, zanimivega in povlekli veliko vzporednic z dolino Soče. Verjamemo, da bodo pridobljene izkušnje koristile tudi nam. S projektom bomo zaključili aprila 2012, do takrat pa bo izvedenih še veliko dejavnosti, o katerih vas bomo sproti obveščali.

Tadej Koren, Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«

Utrinki

ZELIŠČNA ŽGANJA SO VSE BOLJ PRILJUBLJENA

Sužid – Dan odprtih vrat v Sužidu ni samo prireditelj – je dogodek, na katerem vedno znova izvemo kaj novega. Prireditelj je v osnovi namenjena izobraževanju, v iskanju tistih zgubljenih oziroma še komajda opaznih znanj. Sužici nas enkrat na leto spomnijo na kmečka opravila, običaje in jedi. Letos smo v okviru prireditve, ki je potekala 3. septembra, lahko okušali jedi iz fižola in krompir-

ja, ki so jih pripravile vaščanke. Bili smo priča široki paleti pristnih, enostavnih in zelo okusnih jedi, na katere vse prevečkrat pozabimo, ko sestavljamo vsakdanje jedilnike.

Izobraževanje je bilo letos namenjeno predelavi sadja v žganje s poudarkom na izdelavi zeliščnih likerjev. Temu področju je svoje življenjsko delo posvetil živilski tehnolog **Esad Šabanovič**, ki je na predavanju odkrival skrivnosti žganjekuhe. Pred predavanjem je

potekalo tudi ocenjevanje žganj. Kot smo izvedeli, je osnova za dober liker dobro žganje. Vzorci iz lokalnega okolja so se pokazali kot zelo kakovostni in zato zelo primerni za nadaljnjo obdelavo. Šabanovič nas je opozoril tudi na izredne možnosti, ki jih ima Zgornje Posočje za gojenje zelišč, in celo nekoliko okrcal, ker te premalo izkoriščamo. »Sedaj je pravi čas za izdelovanje likerjev, saj so zeliščna žganja v trendu, 'čista' žganja pa stvar

preteklosti,« nas je še podučil živilski tehnolog.

Poleg naštetega smo obiskali tudi sadovnjak **Mirka Gorenščka** in si ogledali etnološko razstavo, kjer se vedno najde kaj novega. Medtem so otroci na delavnici izdelovali embalažo za čaje in se seznanjali s čajnimi mešanicami. Zadnjo besedo pa so, kot že veleva tradicija, imeli člani zasedbe **Damačica**.

Peter Domevšček, Posoški razvojni center

Srčni mož, ki je ohranil lepoto ljudi in narave Posočja

Pred časom smo v rubriki Pustili so svoj pečat gostili prvega znanega fotografa, ki je v svoj objektiv ujel tudi lepote Zgornjega Posočja, Lergetporerja. Tokrat gostimo še enega ljubitelja fotografije, legendarnega planinca in enega najvidnejših fotografov slovenskega alpskega krajinarstva, kulturne krajine in ljudi Julijskih Alp, ki je s svojo črno-belo fotografijo čudoviti svet Zgornjega Posočja ponesel po vsej domovini in po vsem svetu.

Če bi bil Jaka Čop še živ, bi 26. oktobra letos praznoval okroglih 100 let. Želja, da bi videl gore, v katerih žive trentarski lovci, se je v njem porodila že v ranih otroških letih, ko mu je oče pripovedoval pravljico o Zlatorogu. »Tam v šoli nam je učitelj **Franjo Klavora**, ki je bil Bovčan, zelo rad pripovedoval o Trenti in Gregorčičevi Soči. Koliko lepega smo izvedeli! V meni pa se je prebujala želja, da bi doživljal ta divji svet med visokimi gorami,« je Čop zapisal v knjigi *Moja srečanja s Trento*.

Prvi požirek Soče

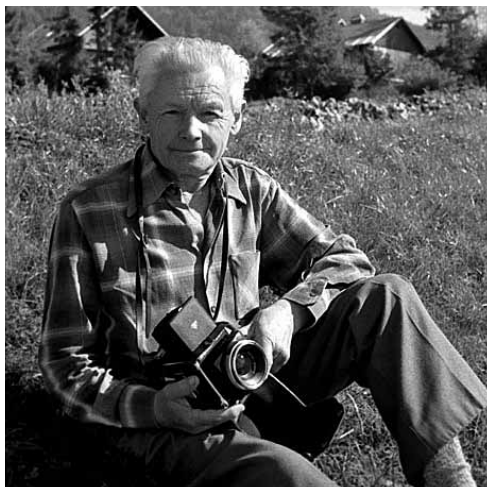
Prvi poskus, da bi zadihal zrak Posočja in okusil vodo Gregorčičeve Soče, mu je med obema

STARI KRAVANJA PRI KOŠNJI V DOLINI ZADNJICI (v ozadju Planja). Kot pravi Čopov prijatelj **Jože Mihelič**, je zanj ta posnetek "med slovenskimi fotografijami to, kar je Groharjev Sejalac med slovenskimi platni".

vojnama uspel le delno. V drugem poskusu, tik pred koncem druge svetovne vojne, se mu je srčna želja izpolnila. »Stal sem ob valovih Soče. Nad menoj so visele visoke gore, nebo je bilo modro. Preplaval me je osrečujoč občutek, da sem zdaj tisti bogati človek, ki se mu je izpolnila želja iz otroških sanj.«

V dolino Soče, Bače, Nadiže, v grape njihovih pritokov, v planine in gore se je vračal vsakič, ko mu je delovni ritem to dopuščal. Vedno je prihajal dobrovoljen, s fotoaparatom v rokah. Bil je skromen in hitro zadovoljen s ponujenim. Verjetno je ni bilo hiše v vaseh na Bovškem, Kobarškem ali Tolminskem, ki srčnemu planincu in fotografu ne bi na široko odprla vrat in ponudila gostoljubja.

PORTRET JAKE ČOPA, enega najvidnejših fotografov slovenskega alpskega krajinarstva, kulturne krajine in ljudi Julijskih Alp. Foto: **France Stele**

Domačnost in gostoljubje skromnih domačinov je bogato poplačal s sliko časa, ki ga je spretno ujel in za vedno ohranil na fotografiji. V Trenti ga najbrž ni bilo kotička in vaščana, ki ga ni fotografiral in kot pomnik ohranil za nas in zanamce. Na svojih potovanjih po Posočju je tako odkril značilno stavbno dediščino, ki jo je spretno prenesel na fotografski papir.

Kot da bi slutil katastrofo potresa, ki je za vedno izbrisal značilno stavbarstvo starega Breginja in vasi ob Nadiži, je k sreči pred tem v svoj objektiv za vedno ujel in ohranil pričevanje o Breginju in Breginjcih. Prav po njegovi zaslugi in zaslugi etnologa Tolminskega muzeja **Marka Grega** ter skupine breginjskih domačinov je danes v starem breginjskem jedru ohranjen spomin na stari Breginj.

Pravil je, da se je za dober posnetek ničlikokrat povzpel na goro, planino ali senožet, da bi hišo, planino ali samotnega viharnika ujel v pravi luči. Nekoč je menda pet dni zapored z Vrsnega prek Libušenj pešačil v Koseč, ker si je na fotografiji nad kapelico zaželel lebdeči oblak.

Gregorčičeva vas še lepša kot Log pod Mangartom

Na pot se je skoraj obvezno podajal sam. Ko ga je nekoč znanec vprašal, zakaj vedno znova zapušča topele dom na Jesenicah in se podaja v svet ter

neobljudeno divjino gora, je Jaka brez razmišljanja odgovoril nekako tako: »Veš, moja kamrica v hiši je tako majhna, da v njej ni prostora za dva. Zato se takoj, ko zjutraj posije skozi okno sonce, umaknem in prepustim sobico sončnim žarkom.« Sam pa je v srcu vedno nosil in delil sončne žarke ter z njimi razveseljeval Slovence po domovini.

Največkrat si je za izhodišča svojih pohodov izbral le nekaj vasi in domačij. V dolino Soče je prihajal z vseh mogočih strani. Ko ga je vlak skozi predor pripeljal na primorsko stran, se je običajno najprej odpravil v Stržišče in se oglasil pri starih znancih – skoraj vedno na isti domačiji, ki je veljala za izhodišče za nadaljnjo pot v gore in vasi nad strugo Bače. Iz Stržišča jo je nato navadno mahnil proti Ljubinju, njegov naslednji cilj po obisku tolminskih planin in visokogorja pa je bil Čadrg. Včasih se je tod pomudil dan ali dva. Nemalokrat je prenočeval na gori in se šele po uspešno posnetih fotografijah vrnil k dobrotnikom, ki so mu nudili toplo kosilo in zavetišče. Velikokrat se je ustavil pri znancih v Tolminu, Zatolminu in v Kobaridu, vendar mu je bilo najlepše, ko je našel zavetišče v vaseh visoko nad dolino. Spočetka, kmalu po vojni, je najraje zahajal na Bovško, v Trento in Log pod Mangartom. Kasneje pa je spoznal lepoto vsega neokrnjenega Zgornjega Posočja. Ko so ga prijatelji in znanci na Vrsnem spraševali o lepotah, ki jih vedno znova odkriva in predstavlja domačinom, je nekega dne rekel: »Vse dokler nisem začel zahajati k vam, sem bil prepričan, da je moj Log pod Mangartom najlepša vas, sedaj pa vidim, da je Vrsno, Gregorčičeva rojstna vas, še lepša.«

Za Božič praviloma na Krnu

Verjetno je le malokateri vrh gora od Porezna do Stola, ki ga Jaka Čop ne bi obiskal dan pred božičem. Toda ne preživeti samega svetega večera in božični dan na Krnu, je njemu pomenilo toliko, kot nikoli stopiti na vrh Triglava. Zato je kljub skromni planinski opremljenosti velikokrat pred božičnim večerom zapustil topele dom pri Žnidarjevih na Vrsnem in se sam ali v družbi dobrih prijateljev podal po zaledeneli plošči proti vrhu. Najbrž je bil Jaka Čop prvi, mogoče celo edini, ki je vrh Krna postavil prave slovenske jaslice.

Oko fotografa

Damir Globočnik je v spremni besedi v katalogu retrospektivne razstave del Jake Čopa leta 1997 med drugim zapisal: »Poleg drugega je nastalo tudi mnogo fotografskih upodobitev sveta ob vznožju gora, toda tudi pri njih opazimo, da se je Jaka Čop s kotičkom očesa vselej ozrl proti goram, ki predstavljajo mogočno kuliso upodobitvam vasic pod vršaci, bistrih rek in jezer, planinskih staj ovac na paši in drobnih cvetic s pašnikov.« Temu opusu njegovih upodobitev bi brez skrbi lahko dodali vse posnetke otrok in domačinov v vaseh, po dolinah in hribih našega Posočja.

Ko se je ta gornik s fotoaparatom pojavil v vasi, je le redko kdaj pozabil priklicati vaše otroke. Najprej je zbrani družini povedal lepo zgodbo ali pravljico o Zlatorogu, potem pa je otroke postavil skupaj in poslikal. Skoraj za vse posnetke je uporabil naravno kuliso gora, vaških hiš ali sadnega drevja na polju in travniku. Le redke so domačije v vaseh, ki jih je ta veliki častilec gorske narave obiskoval, pa v družinskih albumih ali kartonastih škatlah ne hranijo njegovih družinskih in etnološko vrednih fotografij. Veliko njegovih fotografij je bilo objavljenih v knjigah in postavljenih na ogled na številnih razstavah po Sloveniji. Del njegove zbirke muzeja v Tolminu, večji del pa hrani gorenjski muzej v Kranju. Njegove črno-bele fotografije krasijo hodnike upravne enote v Tolminu, hodnike občinske uprave v Bovcu, marsikatero pisarno in hodnik zasebnih hiš. Številne fotografije zasebne in etnološke vrednosti pa ostajajo v privatni lasti, skrite in nemalokrat pozabljene.

Na razstavi njegovih fotografij, ki jih hrani **Tolminski muzej**, je januarja letos Čopa in njegov umetniški opus predstavil **Jože Mihelič**, njegov osebni prijatelj in dober poznavalec njegovih del. V vabilu na večer odprtja razstave je povzel Čopove besede: »Kje je na tako majhnem koščku sveta združeno toliko raznolikosti, tihe domačnosti in vznemirljive lepote, kje je še toliko divjih in nedostopnih sten, z bohotnim gorskim cvetjem posutih livad in grozljivega vzdušja neviht in megla? Kje naj bi še našel tako dobre ljudi, kot so ljudje pod našimi gorami, ki sem jim dolžan zahvalo za gostoljubje na svojih samotnih popotovanjih?« Ta zahvala je bila namenjena predvsem ljudem njemu tako ljubelega Posočja.

Pravljica o Zlatorogu

Kjer koli se je ta legendarni fotograf v pumparicah in večbarvni križasti srjci pojavil, je zbranim otrokom pripovedoval pravljico o Zlatorogu in zgodbe o trentarskih lovcih. Vabili so ga v šole po vsej Sloveniji, kjer je osnovnošolcem ob legendah delil tudi nauke o varovanju cvetja in lepot slovenskih gora. Nemalokrat je na vasi zbral domačine in v večernih urah kar na prostem prikazoval diapozitive s potepanj po hribih, vse skupaj pa popestril z osebno pripovedjo. Otroci in odrasli so njegove pripovedi poslušali v tišini, z odprtimi usti.

Nekega dne se je (kot običajno) nepričakovano pojavil na Vrsnem. Ravno tisti dan je profesor **Ma-**

DOLINA ZADNJICA nekoč.

tjaž Kmecl s študenti Filozofske fakultete obiskal planine in rojstno hišo Simona Gregorčiča. V popoldanskih urah naj bi profesor svoje študente v planinskem domu na Vrsnem seznanil z življenjem pesnika Simona Gregorčiča in pomenom njegove poezije za Slovence. Jaka Čop, profesorjev znanec, je vstopil, da bi pozdravil znanca in njegove študente. Do poznih večernih ur so študenti z navdušenjem poslušali pripovedi gornika in fotografa. Ko pa ga je neka študentka vprašala, koliko jezikov obvlada in kako se sporazumeva na svojih popotovanjih po svetu, je povedal: »Dobro obvladam tri jezike. Prvo, domači slovenski, drugo, svojega v ustih, tretji pa je tisti v čevlju.« Profesor ni bil užaljen ali jezen, ker mu je Čop ukradel pozornost znanja željnih slušateljev, saj je Jakec, kot so Čopa klicali najožji prijatelji, s svojimi preprostimi besedami in bogatim poznavanjem življenja prebivalcev pritegnil pozornost znanja željnih študentov in jim pustil trajen spomin na vrsenski večer.

Soška postrv pod steno Krna

Med potepanjem po krnskem pogorju se je jezenskega popoldneva odločil napraviti nekaj posnetkov v Drežnici in spotoma obiskati še drežniške planince, ki so tistega dne slavili malo delovno zmago. Z mnogo truda jim je uspelo usposobiti bivak pod steno gore in urediti varno planinsko pot.

Ob srečanju s planinci pod krnsko steno je po njegovem običaju najprej napravil nekaj posnetkov srčnih planincev, zatem pa se je spustil v sproščen razgovor z njimi. Le malo nižje je spretni kuhar v kotlu nad ognjem obračal dišečo polento. Seveda so gostoljubni planinci dobrega znanca vprašali, s čim mu lahko postrežejo. Čeprav so se Jaki po polenti in planinskemu siru že cedile sline, je drežniškim planincem, katerih norčije je dobro poznal, saj se je z njimi že srečeval v gorah, hudo mušno pripomnil: »Jaz bi pa eno lepo pečeno soško postrv.« »Dobro Jaka, kot želite,« je odgovoril sta-

rosta vesele delovne planinske družčine. Še preden se je ljubitelj pečene soške postrvi zavedel, je prihitel planinski kuhar in pred presenečenega Jaka postavil pladenj s pečeno postrvjo in koščkom polente. Med planinci je bil namreč tudi mladenič, ki je bil zaposlen v kobariški ribogojnici, in je za popestritev piknika namesto čevapčičev nabavil nekaj postrvi, česar pa Jaka poprej ni vedel. Tistega lepega in veselega popoldneva je Čop sprevidel, da z drežniškimi planinci ni dobro »česenj zobati«.

Slovo od Krna in Vrsencev

Ko Jaku moči niso več dopuščale vzponov na Krn in druge vršace v Julijcih, se je nekega dopoldneva z znanцем pripeljal na planino Kuhinja pod Krnom. Pri hiši, kjer je na Vrsnem običajno našel zavetje, se je ustavil šele pozno zvečer, po povratku s planine Kuhinja. Prijatelj, ki ga je vozil tistega dne, je pripovedoval, da se je Jaka ves popoldan sprehajal po planinskih pašnikih in neprestano

KOPE SENA – Tradicionalno sušenje sena v Zgornjem Posočju

gledal proti vrhu Krna. Po tistem izletu se dolgo ni več oglašil v vaseh nad Sočo.

Po praznovanju 90. rojstnega dne je kleni mož rahlo zbolel. Verjetno je globoko v sebi zaslutil, da mu zdravje in razbolela noga ne bosta več dopuščala obiskovati dobrih ljudi v vaseh nad Sočo in Bačo. Zopet ga je prijatelj pripeljal na Vrsno. Vendar tistega dne Jaka ni mogel izstopiti iz prijateljevega avta. Od dobrih ljudi, ki so mu nudili gostoljubje ali mu med njegovimi samotnimi potovanji namenili le iskreno dobrodošlico, se je tistega dne poslovil kar iz avta. Prijatelji so se od njega poslovili z besedami: »Jaka, ob vašem 90. rojstnem dnevu ste nas obiskali vi, ob vaši stoletnici pa pridemo mi k vam.«

Ker prijatelji in znanci našega velikega gornika in fotografa ne moremo obiskati, se ob deseti obletnici njegove smrti in stoti obletnici rojstva spomnimo nanj vsaj s tem skromnim spisom.

Pavel Četrtič

Foto: Jaka Čop (hrani Slovenski planinski muzej)

Mozaik idej

Morda Majdi Šimon že zgolj pospravljanje po hiši predstavlja del ustvarjalnega izziva. Odsluženi predmeti namreč ne romajo na odpad, temveč v shrambo. Tam čakajo na trenutek, ko se iz vse te šare, kot ji sama reče, izvije zamisel za nov izdelek.

Zžaganjem, razbijanjem, razstavljanjem in sestavljanjem dobijo stare stvari pri Majdi nov obraz in drugačno namembnost. Zbirateljstvo, ki je raslo iz misli, da je marsikatero stvar škoda zavreči, in ustvarjalni naboj, ki rojeva vedno nove zamisli, sta tako združena v zanimivo delovanje, ki s svojimi rezultati vedno znova preseneča in navdušuje. Tudi iz odvečnih keramičnih ploščic, ki jih je bilo treba dodatno razbiti na koščke, so nekega dne začeli nastajati mozaiki.

Fizično izkustvo ustvarjanja

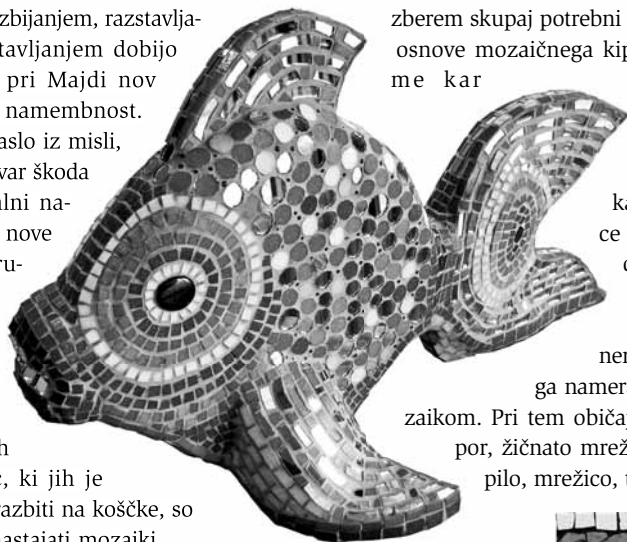
V izdelovanje mozaikov so vključeni celo telo in vsa čutila. Vid je nepogrešljiv za zaznavanje barv in oblik koščkov keramike, stekla, kamenčkov, steklenih gumbkov, plastike, fimo mase, kovine. Pri lepljenju je prisoten vonj lepila, silikona, nazadnje vonj fugirne mase. Seveda je treba imeti tudi spretnost prste, še posebno pri rezanju stekla, saj se kaj hitro lahko porežeš. Pri delu moram obvezno imeti vključen radio, da poslušam glasbo.

Proces ustvarjanja

Na začetku, ko imam v glavi približno idejo,

zberem skupaj potrebni material za izdelavo osnove mozaičnega kipa, od tu naprej pa me kar

samo pelje. Ko je osnova narejena, se kasneje pri delu sproti odločam, kakšne barve in vzorce bom uporabila. Izdelovanje tovrstnih kipov je zelo pestro delo. Najprej začnem z izdelavo kipa, ki ga nameravam prekriti z mozaikom. Pri tem običajno uporabim stiropor, žičnato mrežo, les, gradbeno lepilo, mrežico, tekapur peno ... Kar

imam trenutno na razpolago. Koščke stekla, keramike, rožice iz fimo mase lepim s silikonom in zafugiram s fugirno maso. In ko je izdelek očiščen, je delo končano, kar se mi zdi super. Pri slikanju z oljem ali akrilnimi barvami lahko delam sliko v nedogled in se težko odločim, kdaj je čisto zares končana. Pri mozaikih te dileme ni.

Ustvarjanje in delo

Ustvarjanje je zame takrat, ko delam nekaj novega, ko še sama ne vem točno, kaj bo nastalo. Ko sem neobremenjena s tem, ali bo izdelek drugim všeč ali ne in kam ga bom dala. Pomembno je le, da me takrat delo spro-

sti in osrečuje.

To je moja antistresna terapija! Ne maram pa delati česa po naročilu. Ko ustvarjam, tudi ne razmišljam o tem, za koliko bi lahko izdelek prodala. Tako tudi ne vem, koliko časa sem porabila zanj. O tem nočem razmišljati.

Barve

Pri srcu so mi žive barve. Ko je izdelek že končan, pa prihajajo na dan tudi zgodbe.

Nagovarjanje

Rada imam lepe stvari, in ker imam material, čas, prostor in voljo, si jih lahko naredim sama.

Čemu vse to?

Bog je vsem dal talente. Ker jih dobro obračam, se kar množijo. Šivam, kvačkam, pletem, slikam, izdelujem nakit, mozaike ... Rada ustvarjam nove stvari.

V Tolminu, kjer živi Majda, marsičesa ne moreš kupiti. Ker je povrh še kronično brez denarja, kot temu sama pravi, je vse to pogosto izziv za novo ustvarjalnost. Tako so začele nastajati cvetlice iz fimo mase, ki jih vgrajuje v mozaik, da z njimi nadomesti draga stekelca podobnega videza. In že se je rodilo novo navdušenje, ki je kar čez noč ustvarilo celo vrsto nakita. Pri ustvarjalcih, kakršna je Majda Šimon, takoj pomisliš, kakšna škoda je, da ima dan na Zemlji le štiriindvajset ur.

Pogovor pripravila **Dea Volarič**, Društvo slikarjev amaterjev Tolmin

Fotografije: arhiv Majde Šimon

H: Hríb

Hríb -a m (večkrat gor. im., kraj. im.), za kraj. im. H. pri Šmarjeti (V 15°17' S 45°52'): na Hribu, prid. hríbovski, preb. im. Hríbovec, -vka, star. zapisi: 1. 1482 *zu dem Puhl*, za H. na Polhograjskem: 1. 1498 *Nachryby*, za H. v Selški dolini: 1. 1291 *Nachribo*, 1500 *Chribu*; semkaj večkratno kraj. im. *Hribi* m mn., kraj. im. *Hribljáne* ž mn. (V 14°28' S 45°50') in *Hřblje* ž mn., nem. *Kreiblach*, nar. *Kreiblach* (V 13°34' S 46°37') – oboje iz množinskega preb. im. **Hribljane* 'Hribovci, prebivalci Hriba',¹ priim. *Hribar*, *Hribovšek*.

Občnoimenski pomen besede *hríb* je 'nižja, navadno z drevjem porasla gora'.

Beseda je sorodna s cslovan. *xribъ* 'hrbet', češč. *chřib* 'gorski greben' in dalje s *hrbet*.² Varianta **xribъ* (prim. kor. rožansko *hríber* 'hríb') se ohranja v priim. *Hribrník*, *Hribršek*, gor. im. *Hribarica* (1096 m V 14°1' S 46°19') in pokr. im. *Hribarice* (V 13°49' S 46°21'), nar. *ħribərce*.³

¹Kranzmayer, OBK II, 130. ²Snoj, SES², 212. ³Čop, BZ, 124. To pokr. im. bi bilo treba skladno z narečno obliko in etimološko analizo standardizirati kot *Hribrice*. Neupravičena pisava *Hribarice* se je uveljavila pod vplivom bližnjega gor. im. *Krédarica*.

Vir: SNOJ, Marko. (2009): Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen. Ljubljana: Modrijan založba, d.o.o., in Založba ZRC.

V razmislek odgovornim na Slovenskih železnica

Jesenice – Ob sedmi uri zjutraj z možem in mla-do družinico s tremi majhnimi otroki izstopimo z mednarodnega vlaka na relaciji Zürich-Beograd na železniški postaji na Jesenicah. Čeprav je jutro hladno, se izza okoliških hribov že kažejo prvi sončni žarki, ki napovedujejo sončno in toplo nedeljo. Vsi skupaj želimo vožnjo z lokalnim vlakom nadaljevati v smeri proti Novi Gorici, ki ima predviden odhod z Jesenic ob osmi uri in 15 minut. Počakati bomo torej morali več kot uro. Ker je zunaj še preveč sveže, se v želji po ugodnejših temperaturah vsi skupaj zatečemo v notranjost železniške postaje.

Spoštovani bralci se bodo mogoče vprašali, v čem je bistvo mojega članka ... Pa naj nadaljujem v nekoliko drugačnem slogu. Zamislite si, da pripotujete z avstrijske smeri in se znajdete na tako rekoč prvi večji slovenski železniški postaji. Ne le, da je okence za prodajo vozovnic zaprto in da sta tako potniška čakalnica kot tudi stranišče pod ključem (kasneje izvem, da so ključ od stranišča menda izgubili, kar je glavni razlog, da je to zaklenjeno; čeravno najbrž razlogi tičijo še kje), celo edini potencialni vir toplote – kavomat lahko le nemočno opazuje skozi okno, zamreženo s kovinskimi rešetkami, v varno zaklenjeni in zanemarjeni sobi, ki je nekoč očitno služila povsem drugačnim namenom. Ob vsem tem pa nikjer sledu o tistih kovinskih vozniških tablicah, ki so človeka nekoč usmerile na pravi peron (izobešeni vozni red ima za nekoliko starejše potnike absolutno premajhne črke in številke, ki jih tudi s pomočjo očal ni moč razbrati), niti

žive duše ni, ki bi človeku postregla z ustreznimi informacijami.

Veža, v kateri čakamo, deluje neprijazno, po stelah pa so vidne sledi vandalizma in zanemarjenosti. Verjemite mi, da je to zelo žalostno videti, kaj šele doživeti. Kako lepo bi bilo, če bi **Uprava Slovenskih železnic** skušala izboljšati to skrajno neprijetno situacijo. Nenazadnje gre za prvo večjo postajo, kjer se ničkolikokrat znajdejo tudi številni tuji turisti, ki se v Slovenijo pripeljejo iz severozahodne Evrope.

Sama se te iste železniške postaje spominjam še iz svojih dijaških let (1964–1968), ko sem se s parnim vlakom vozila na šolanje na jeseniško gimnazijo. V tistih časih je bila zgodba popolnoma drugačna. Dijaki smo lahko na vlak čakali v ogrevani čakalnici urejene železniške zgradbe. Še posebej pa se mi je v spomin vtisnila restavracija v prvem nadstropju, kjer so bile mize pogrnjene s snežno belimi prtji, prijazno osebje pa je svojim gostom rado postreglo z okusnim kosilom. Kako lepi so ti spomini!

Žal sedanja resničnost deluje vse prej kot prijazno. Kljub temu je lahko potovanje z vlakom silno privlačno, prijetno in brezskrbno, poleg tega pa tudi prijazno za naše okolje. Zakaj torej odgovorni pri Slovenskih železnica ne bi razmislili in naredili jeseniško železniško postajo (in bržkone še kakšno) potnikom zopet prijazno!?? V upanju na izboljšanje situacije želim vsem potnikom prijetno vožnjo.

Mija Brak Gorjup, Villach (Beljak), Avstrija

Utrinki

SVETOVNO SREČANJE SKAVTOV S TOLMINSKO ZASEDBO

Okolica Kristianstada (Švedska) – Tolminska skavta **Računalniška sowa** in **Matematični medo** sva se letos poleti udeležila največjega srečanja skavtov na svetu, imenovanega Jamboree. Potekalo je na jugu Švedske, blizu kraja Kristianstad, pod geslom Preprosto, skavtstvo. Za naju, ki sva bila del mednarodnega osebja, in za nekaj skavtov iz drugih krajev Slovenije, se je srečanje začelo že 23. julija, ko smo iz Benetk poleteli proti Švedski, za ostale udeležence pa štiri dni kasneje.

Mednarodno osebje, ki smo ga sestavljali prostovoljci, je v taboru v prvih dneh prevzelo različne zadolžitve, za katere smo se morali na hitro usposobiti. Sam sem kot pomočnik glavnega kuharja delal v restavraciji, ki je dnevno razdelila 35.000 obrokov, medtem ko je bil Matematični medo »zaposlen« v cirkusu.

Ta ogromen tabor, ki je v premeru

JAMBOREE 2011 – Največjega skavtskega tabora na svetu, ki je v premeru meril približno 6,4 kilometra in na Švedskem gostil okoli 40.000 udeležencev, sta se udeležila tudi dva tolminska skavta, **Jure Tuta** (na sliki levo) in njegov brat **Luka** (desno). Foto: **Matevž Cerar** - **Ubogljivi sokol**

meril približno 6,4 kilometra, so sestavljali štirje podtabori, poimenovani po letnih časih, vsak s približno 10.000 ljudmi iz 161 držav. Tu življenje ni bilo nikoli dolgočasno. V središčih podtaborov se je vedno zadrževalo veliko ljudi, saj so bile tam trgovina, banka, info točka, lekarne in

zdravstvene ambulante, raznorazne gostilne s ponudbo iz različnih držav, cirkus in druge posebnosti podtabora. Tako so imeli na primer v podtaboru Poletje peščeno plažo z brezalkoholnimi koktajli in vodne igre, v Zimi drsališče ter ladijske kontejnerje s snegom, v Jeseni pla-

netarium, v podtaboru Pomlad, namenjenem odraslim skavtom, ki so s seboj pripeljali tudi otroke, pa je bil organiziran otroški vrtec. Na obrobju so postavili tudi pravi Tivoli z gugalnicami, vrtljaki, konjskimi dirkami ... in prav vse je bilo narejeno iz lesa in na »človeški pogon«.

V okviru Jamboreeja so se zvrstili trije dogodki, ki so prav vse skavte združili v osrednji areni. Tam smo ob zanimivem programu in gostih (med drugimi so nas obiskali tudi švedska kralj in kraljica, **Bear Gryll**, predsednik svetovne skavtske organizacije) zares začutili pravi skavtski duh, ki ga lahko zagotovi 40.000 skavtov. Zaključno slovesnost so nam popestrili tudi znani glasbeniki, kot so Evrope, **Kate Ryan** itd.

Da bi tamkajšnje vzdušje približali tudi ostalim, smo se prek spletnih strani redno oglašali v domovino. Prispevke si lahko pogledate na: www.skavt.net.

Bodite pripravljeni!

Luka Tuta - **Računalniška sowa**

Od Soče do Mure

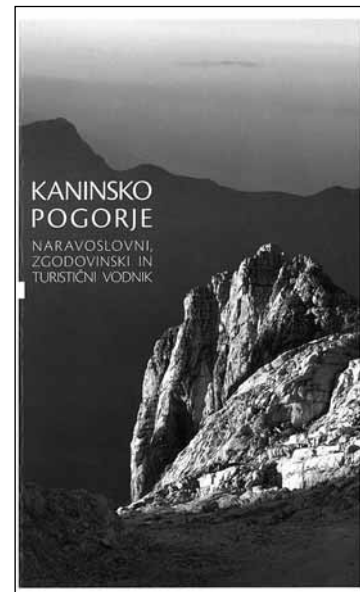
Od Soče do Mure je obsežna in slikovno opremljena zgodovinska pripoved, ki opisuje pot istrskih in primorskih beguncev ter pojasnjuje razloge, zaradi katerih so bili številni Primorci prisiljeni, da se izselijo iz svojih domov. V sklepnih besedi je urednica **Branka Bensa** zapisala, da »knjiga opisuje življenje poštenih obrtnikov in kmečkih ljudi, ki se s politiko niso ukvarjali. Bili so zavedni Slovenci in Hrvati, ljudje, ki so želeli v miru opravljati svoje delo, kmetovati, prodajati svoje pridelke ter tako mirno in dobro živeti, ob tem pa rabiti svoj jezik in gojiti kulturo, ki so jo pozna-

li in bili nanjo ponosni.« Pripoved so avtorji popestrili z zgodbami konkretnih ljudi, predvsem vinogradnika Ivana in kamnoseka Franceta, zajetih v vrtinec burnega dogajanja v času med vojnami. Besedilo je tako nekakšna zloženka historiografskih zapisov in osebnih spominov, kar mu daje posebno dinamiko in ga močno oplemeniti, saj ga dvigne skoraj na raven literarne pripovedi. Kot je v uvodu še dodal slovenski zgodovinar in profesor dr. **Jože Prijavec**, nam je skozi to knjigo predstavljena življenjska zgodba malih/velikih ljudi, ki nam zgovorno kliče v spomin eno izmed najbolj dramatičnih obdobj 20. stoletja in nam kaže, kaj vse so v njem primorski begunci pretrpeli, kako so se borili za življenje in kako so na koncu obstali. Ob zaključku zgodovinske pripovedi je predstavljeno tudi **Društvo Primorci in Istrani v Prekmurju**, ki je bilo ustanovljeno januarja 2010, in sicer z namenom, da ohranja in neguje običaje naših »non« in »nonotov« ter povezuje potomce primorskih in istrskih družin. Izdajo knjige, ki je nastala v okviru projekta Primorci in Istrani v Prekmurju, sta poleg članov omenjenega društva omogočili še **Občina Lendava** in **Krajevna skupnost Pince Marof Benica**.

NASLOV: Od Soče do Mure: pot istrskih in primorskih beguncev.
BESEDILO: Stanko Bensa. **UREDILA:** Branka Bensa. **IZDALI IN ZALOŽILI:** Krajevna skupnost Pince Marof Benica in Društvo Primorci in Istrani v Prekmurju. **LETO IZDAJE:** 2011. **FORMAT:** 17 x 24 cm. **VEZAVA:** trda. **ŠTEVILO STRANI:** 175. **NAKLADA:** 1.000.

Kaninsko pogorje in učna pot na Prestreljeniških podih

Da bi apnenčasto Kaninsko pogorje približala širši javnosti, sta **Občina Bovec** in **Turistično društvo Bovec** izdala vodnik. Kot so v njem zapisali avtorji, sta Kaninsko pogorje in minulo leto urejena naravoslovna učna pot na Prestreljeniških podih, ki jo je pripravil dr. **Jurij Kunaver** s sodelavci, novost na področju vodnikov po slovenskem gorskem svetu. Naravoslovni, zgodovinski in turistični vodnik namreč ne ponuja le podatkov o orientaciji v gorskem svetu, pač pa vsebuje številne doslej neznane podatke in opise naravoslovnih in zgodovinskih značilnosti pogorja. Snov je podana poljudno, vodnik je zato primeren za vsakogar, ki se bo z žičnico zapeljal na Prestreljeniške pade, se

morda podal do planinskega doma Petra Skalarja, na Kaninske pade, na Goričico, se morda povzpela na Visoki Kanin ali pa kaninsko panoramo občudoval iz doline. Vodnik tako vključuje geografski in pokrajinski pregled pokrajine, opis geološke zgradbe Kaninskega pogorja, reliefne zanimivosti, vremenske in podnebne podatke, opis tukajšnjega rastja in živalstva, zgodovinska dejstva ter predstavitev omenjene učne poti. Številne privlačne črno-bele in barvne fotografije pa dodatno vzbudijo zanimanje za svet nad Sočo. »Prepričan sem, da bodo

Utrinki

TEDEN DNI NA ORATORIJU

Kobarid – Na letošnjem devetem oratoriju, ki se je začel in končal z bogoslužjem, se je zbralo 55 otrok, 21 animatorjev in bovški kaplan **Niko Čuk**. Tokratna srečanja so potekala pod geslom V tvojo smer, saj je letošnja oratorijska zgodba svojo vsebino črpala iz starozavezne svetopisemske knjige o preroku Jonu, ki je bil poslan k Ninivljanom, da jih povabi k pokori in spreobrnjenju. Čeprav se je skušal sprva nalogi izogniti in je zato pobegnil, je kmalu spoznal, da Bogu ne gre ubežati. Tako je naposled le izpolnil zadano nalogo.

Na oratoriju so vsak dan potekale različne dejavnosti: dramska uprizoritev omenjene zgodbe, skupna molitev, kateheze po skupinah, delavnice, kosilo in številne igre, povezane z Jonovo zgodbo. Četrtek je bil na-

KOBARIŠKI OTROCI SO PREŽIVELI TEDEN NA ORATORIJU. Foto: arhiv skupine

menjen kratkemu orientacijskemu pohodu, na katerem so udeleženci Jonovo sporočilo dneva spoznavali prek različnih nalog. Na ta dan smo

se udeleženci zbrali in s petjem ter igranim evangelijem aktivno sodelovali pri sv. maši, ki je potekala kar v naravi. Ob zaključku oratorija smo

se poslovili v upanju, da se ponovno srečamo prihodnje leto.

Špela Gregorčič, vodja oratorija 2011

LETNI KONCERT SNEŽETARJEV PRI FONTANI

Tolmin – Letni koncert Snežet pri fontani, vremensko nagajiva sobota, 27. avgust ... Usoda je že želela tako, da smo na koncu vse skupaj namesto v desetih odpeli le v devetih; brez kolomotorja (beri: umetniškega vodje), ki je bil ta dan priklenjen na posteljo. Usoda nas je tudi hotela pregnati pod streho kinodvorane, a se (ji) nismo dali. Ni bila tako vztrajna, kot je kazalo sprva. Za vsak primer smo čez oder napeli platno, da bi v primeru dežja ostali na suhem, potem pa si rekli, kar bo, pa bo. In je steklo ... k sreči le z naših čel. A tudi to nas ni ukanilo. Naša dekleta in žene so nam namreč sešile čisto

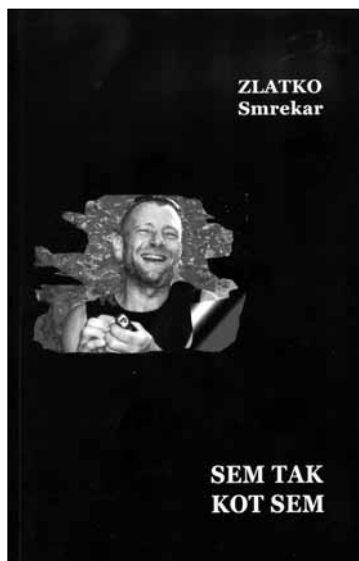

naši gostje tudi s pomočjo tega vodnika občutili vso gostoljubnost bovškega človeka, ki združuje gorjansko pridnost in delavnost ter mediteranski temperament, »je v uvodnih mislih sklenil bovški župan **Danijel Krivec**.

NASLOV: Kaninsko pogorje in učna pot na Prestreljeniških podih, naravoslovni, zgodovinski in turistični vodnik. **BESEDILO:** dr. Jurij Kunaver, dr. Bogomir Celarc, dr. Igor Dakskobler, Ivo Ivančič, mag. Vasja Klavara, Miran Mihelič, Jože Pirnat, dr. Tomi Trilar. **FOTOGRAFIJE:** Darko Bakšič Metka Belingar, Metod DiBatista, Bojana Fajdiga, Ivo Ivančič, Aleksander Kravanja, dr. Jurij Kunaver, Miran Mihelič, dr. Tomi Trilar, dr. Amadej Trnkozcy in arhiv **Soča rafting**. **GLAVNI UREDNIK:** dr. Jurij Kunaver. **ZALOŽNIK:** Turistično društvo Bovec. **KRAJ IN LETO IZDAJE:** Bovec, 2011. **NAKLADA:** 3.000 izvodov. **FORMAT:** 12,5 x 20 cm. **OBSEG:** 168 strani. **VEZAVA:** mehka.

Sem tak kot sem

Zlatko Smrekar je bil že v otroštvu zvest zapisovalec svojih občutij in misli v pesniški obliki. Sad njegovega življenjskega dela je pesniška zbirka, ki jo predstavljamo v tokratni izdaji

***EPICentra.** Obsega pet ciklov Zlatkovih pesmi; nekatere so iz časa, ko je drgnil šolske klopi v Kobaridu, iz srednješolskega obdobja, ki ga je preživel v Tolminu, ter iz časa služenja vojaškega roka. Sledijo cikli pesmi, posvečeni ženi Slavici, ter zadnji cikel, poln vprašanj, negotovosti, a tudi upanja. Kot je v zapisu v šestem ciklu zapisala Marjeta Manfreda Vakar, so Zlatkove pesmi »sprva polne prešernega in navihanega optimizma, v katerih pa se že kmalu po prehodu v srednjo šolo začuti neka težkost, nezadovoljstvo in nemoč. V njih se zrcalijo stiske mladega človeka, ki*

išče svojo identiteto v okolju, ki mu ni pisano na kožo. So tako osebno izpovedne kot tudi družbeno kritične, polne hrepenenja po ljubezni, človeški bližini, žalovanja in nemoči ter samokritičnih uvidov.« V šestem ciklu so zbrane besede slovesa in zahvale, njemu posvečene pesmi prijateljev, članov **Kulturnega društva PoBeRe**, ter zapis **Fabiana Franzina**. Nekatere pesmi spremljajo Zlatkove ilustracije iz šolskih zvezkov, nekaj pa jih je posebej za to zbirko narisala **Lenka Hrast**. Na zadnjih straneh knjige si lahko ogledate tudi prilogo fotografij z nedavnih literarnih srečanj in nastopov.

Pesniško zbirko *Sem tak kot sem* pokojnega pesnika Zlatka Smrekarja je izdalo omenjeno kulturno društvo v sodelovanju z Zlatkovimi najbližjimi in drugimi.

NASLOV: Sem tak kot sem. **AVTOR PESMI:** Zlatko Smrekar. **IZDALO IN ZALOŽILO:** Kulturno društvo PoBeRe. **ILUSTRACIJE:** Zlatko Smrekar in Lenka Hrast. **FOTOGRAFIJE:** Marjeta Manfreda Vakar, Ivica Leban, Vladimir Kržišnik, Dario Mario Simaz. **LETO IZDAJE:** 2011. **FORMAT:** 14 x 22 cm. **VEZAVA:** mehka. **ŠTEVILO STRANI:** 253 strani. **NAKLADA:** 400.

Knjižno polico napolnila: **Mateja Skok**

Zlatko Smrekar

Po krajšem predahu vam v tokratni številki **EPICentra** predstavljamo že pokojnega pesnika iz naših logov, natančneje z Livških Raven, **Zlatka Smrekarja**. V spomin nanj je letos **Kulturno društvo PoBeRe**, katerega soustanovitelj je bil, izdalo zbirko njegovih pesmi *Sem tak kot sem*. V njej lahko preberemo, da je Zlatko že od otroštva rad bral in da je bil zvest zapisovalec svojih občutij in misli v pesniški obliki. Svojo prvo pesem je menda napisal že kot enajstletnik. Njegove pesmi so osebnoizpovedne in tudi družbenokritične, polne hrepenenja po ljubezni in človeški bližini, polne žalovanja in nemoči pa tudi samokritičnih uvidov in globokih življenjskih ter duhovnih spoznanj.

Mateja Skok

11.05.09

To kar je
v nas
je v nas.
In je veliko
več vredno
kot svet,
ki se vrti
okoli nas.

Lahko se
vrtijo
svet
zemlja
in luna.
To kar je
v nas
nas lahko
zavrti.
Vrtimo se
počasi!
Uživajmo
vrtnice
časa.

To mora biti v nas.

Zlatko Smrekar

Utrinki

prave snežetarske robce, za povrh pa vsakemu podarile še zapeljive črne *gate* z napisom: Snežet. Da bi bila naša oprava ob 10. obletnici še

bolj popolna, smo si kar sami podarili nove srajce. Oglejte si jih na sliki – res so nekaj posebnega. Hlače smo dali razširiti že prej, kajti, kot

SNEŽETARJI V NOVI OPRAVI (beri: nove srajce), ki so si jih podarili ob 10. obletnici in v katerih so nastopili na letnem koncertu pri fontani v Tolminu. **Foto: arhiv Snežet**

smo lahko slišali od hudomušnih povezovalcev našega koncerta **Špele Mrak** in **Marka Lebana**, smo prej dobro kósili, tako kot kósili senožeta, in se v teh desetih letih dobro razrasli tudi v širino. Da pa ne bi kupovali novih pasov, smo hlače pritrčili s *hozntrgerji* oziroma naramnicami. Še nekaj pomembnih podrobnosti: naša »torta« neslutnih dimenzij in oblik je tehtala 13 kilogramov in bila mlečnoplaninskega izvora, naslov koncerta Slovenski smo fantje, od Soče doma pa je dobil ime po naši novi istoimenski zgoščenki, ki bo predstavljena tudi v eni od prihodnjih števil **EPICentra**. Še beseda o koncertu: lep je bil.

Peter Pavletič, vokalna skupina Snežet

PESEM NA VASI je prireditev, s katero želijo člani Komornega zbora Musica viva iz Tolmina prečesati in s pesmijo v življenje obuditi skrite koticke Tolminskega. Foto: arhiv zbora

S PESMIJO PRISPEVALI K OBNOVI ČIGINJSKE PRALNICE

Čiginj – Pesem na vasi je prireditev, s katero želijo člani Komornega zbora Musica viva iz Tolmina zborovodkinjo **Eriko Bizjak** prečesati in s pesmijo v življenje obuditi skrite koticke Tolminskega. Lani prvič organizirana prireditev se je letos 10. septembra z Modrejca preselila na Čiginj in povezala obiskovalce, domačine in pevce.

Gostje, ki so do zadnjega mesta napolnili prireditveni prostor, so imeli kaj videti in slišati. Pevci Komornega zbora Musica viva so na tokratno Pesem na vasi povabili tri prijateljske zборе. Pridružile so se jim pevke Ženskega pevskega zbora Znamenje iz Volč pod vodstvom zborovodje **Klavičije Rot**, pevci Moškega pevskega zbora Pobje iz Črnega Vrha in njihova zborovodkinja **Veronika Škedelj** ter pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Vrtojba z njihovim zborovodjo **Zdravkom Lebanom**. Zbrane so s petjem slovenskih ljudskih pesmi zabavali debelo uro. Program prireditve sta pomagali oblikovati tudi Micka in Francka, perici s Čiginja, ki sta obiskovalcem na obraze izvalili prešerne nasmehe.

Uvod je bil letos posebnost prireditve. Zanj je s svojo zamisljivo poskrbel Zdravko Duša. Pod imenom Ob bistrem potoku je združil glasbo skupine Etnoploč, šaljivi duet Micke in Francke ter pripoved domačink Zofke in Mare s Čiginja. Od njih so obiskovalci iz prve roke izvedeli, kako se je včasih pralo. Perice so prale v potoku z doma narejenim milom in perilo nosile s seboj v škafljih. Korak naprej je pomenila pralnica. Imeli so jo tudi na Čiginju in nanjo skrbno

pazili vse do prihoda pralnega stroja. Namen projekta Ob bistrem potoku je prav obnovitev čiginjske pralnice, k čemur je svoj prispevek dala tudi druga Pesem na vasi.

Za konec pa še namig za prihodnje leto: tretjo tovrstno prireditev bo naslednje leto gostila vas Gabrje.

Erik Vrčon, Komorni zbor Musica viva

»NA SVOJI ZEMLJI – DANES« 2011

Grahovo ob Bači – Krajevna skupnost (KS) Grahovo ob Bači je v sodelovanju s športnim, balinarskim in gasilskim društvom v spomin na prvi slovenski zvočni celovečerni film, posnet na tem območju, zadnji teden v juliju pripravila 12. prireditev »Na svoji zemlji – danes« 2011. Namenjena je tudi srečanju krajanov in izseljencev. V bogat kulturno-zabavni program, ki je bil pripravljen na srečanju krajanov in izseljencev, so bili v celoti vpeti domačini.

Na god farne zavetnice sv. Ane je bilo v domači cerkvi slovesno bogoslužje. Zatem so v dvorani KS odprli razstavo cvetja iz papirja Pušlc domačih čeč. To je postavilo 13 deklet in žena, pretežno domačink, ki so se spretnosti izdelovanja naučile na krajši delavnici pod mentorstvom **Ane Kerševan** iz Solkana. Navdušene nad lepoto kreacij, ki jih omogoča krep papir različnih barv, so želele prikazati, kako je cvetje, ki nikoli ne oveni, spremljalo življenje ljudi nekoč in kakšno zadovoljstvo nam ponuja danes. Pisan glasbeni šopek so primaknili harmonikarja **Andraž Ambrožič** in **Kristjan Šuligoj** ter citrarka **Ančka Šorli**.

V mrak petkovega večera se je ujela pesem domačih pevcev zbora Ivan Kokošar. Ta je vabila v dvorano gasil-

PUŠLC DOMAČIH ČEČ – V dvorani KS Grahovo ob Bači je zadnji teden v juliju 13 deklet in žena pripravilo razstavo cvetja iz papirja Pušlc domačih čeč. Te so se spretnosti izdelovanja papirnatih cvetlic naučile na krajši delavnici pod mentorstvom **Ane Kerševan** iz Solkana. Foto: **Darinka Gabršček**

skega doma na razstavo Grahovčana **Dejana Žabarja**, ki je skupaj z **Nadico Vidmar** presenetil z vsečno in estetsko predstavitev izdelkov iz glin. Oba svoje znanje izpopolnjujeta v Klubu keramikov pri Prosvetnem društvu Soča Kanal ob Soči. Zadnja julijska sobota je ponudila osrednje druženje, ki so ga odprle žene iz Koritnice. S pesmijo in praktičnim prikazom so pričarale nekdanje dol-

ge zimske večere ob predelavi volne. Krajanji obeh vasi so obiskovalce nasmejali s humoristično igro Predjamska šola, izseljence pa je s pesmijo zastopala družina Faganelj.

Večer sta zapolnila plesna glasba in srečolov. Izkupiček prireditve je bil namenjen Gasilskemu društvu Grahovo ob Bači, ki zbira sredstva za nakup novega vozila.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

Biološke čistilne naprave

Sistemi za uporabo deževnice

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

NOVO!!!
biološka čistilna naprava,
ki deluje brez elektrike

Naročite brezplačen katalog

ARMEX ARMATURE d.o.o.
Ivančna Gorica, Ljubljanska c. 2A
TEL. 01/78 69 270 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info@armex-armature.si
www.cistilnenaprave-dezevnica.si

OPREZALI SO ZA GOZDNIM ŠKRATOM

Soriška planina – Litostrojska koča na Soriški planini je med počitnicami za pet dni postala novi dom 35 mladim planincem iz Tolmina in okolice. Planinski tabor, namenjen planincem od drugega do sedmega razreda in oddelku OŠ s prilagojenim programom, so vodili planinske mentorice in vodniki Planinskega društva (PD) Tolmin: **Valter Černigoj**, **Majda in Vinko Pagon**, **Nuša Rutar** in **Zalka Uršič**. Skrb za zdravstveno oskrbo je prevzela medicinska sestra **Jolanda Kofol**, vodnikom in mentoricam se je za en dan pridružil tudi planinski vodnik **Darij Kenda**, ki je mlade planince popeljal na najdaljši pohod – na Ratitovec (1.666 m).

Pester program je vseboval še pohoda na bližnja vrhova: Možic (1.602 m) in Lajnar (1.549 m), poleg tega so planinci odkrivali tudi razne druge znamenitosti in zanimivosti Baške grape ter Soriške planine. V Podbrdu so si ogledali ribogojnico in mlin ter kovačijo s pravim kovačem v Hudajužni. Na pohodu po okolici koče se jim je pridružila tudi varuhinja gorske narave **Andreja Gerbec**, ki je mlade planince poučila o varovanju narave ter predstavila posebne vrste rastlin in živali, ki so značilni za

PLANINSKI TABOR NA SORIŠKI PLANINI – V sklopu tabora je potekala tudi planinska šola, kjer so mladi spoznavali lik pravega planinca, njegovo opremo, vremenoslovje, orientacijo, živalstvo in rastlinstvo v gorah.

to planino. Vse dni pa so planinci med stopanjem po mehkih stezicah oprezali za majhnim prijaznim gozdnim škratom, ki po pripovedovanju tamkajšnjih ljudi prebiva pod zelenimi smrekami na Soriški planini.

V sklopu tabora je potekala tudi planinska šola, kjer so mladi spoznavali lik pravega planinca, njegovo opremo, vremenoslovje, orientacijo, živalstvo in rastlinstvo v gorah. Večeri so bili s pomočjo projekcij namenjeni obuja-

nju spominov na razne pohode med letom, prejšnje tabore ter lepote in zaklade Triglavskega narodnega parka. Za še boljše počutje, dobro voljo in razna presenečenja mladih sta vse dni skrbela prijazna in prizadevna oskrbnika koče. Nekaj posebnega je bil tudi večer, ko sta vodnika Vinko in Valter postavila bivač v naravi in pravo žičnico med smrekami, po kateri so se planinci lahko spuščali. V dobro voljo jih je spravila

tudi tolminska frika, ki so jo spekli v bližini koče in se z njo ob zvokih harmonike posladkali pred spanjem. Zadnji večer so se mladi planinci z zanimivimi in zabavnimi točkami predstavili na prireditvi Planinec ima talent. Sledil je še planinski krst za vse, ki so se tabora udeležili prvič. V himni, ki je postala pravi hit, so na ves glas prepevali: »*Prihodnje leto bomo veseli na tabor spet prišli ...*«.

Besedilo in foto: **Zalka Uršič**, PD Tolmin

**BREŽIČNI
INTERNET**

**BREŽIČNA
TELEVIZIJA**

**BREŽIČNA
TELEFONIJA**

UGODNA PAKETNA PONUDBA

TWIN DUO TV		+		=	od 33 € dalje		
TWIN DUO IP		+		=	od 22 € dalje		
TWIN TRIO		+		+		=	od 35 € dalje

Območje pokritosti: Tolmin, Zato Tolmin, Modrejce, Volče, Most na Soči Predpogoj za priklop storitev je vidljivost RTV stolpa Poljubinske ravne. Za vse informacije info@katv-tolmin.si in www.katv-tolmin.si

081/602 800

DVOJNA ZAREBRNICA – ČOP NA ŽARU

Čas priprave:
15 minut

Potrebuje

600 g dvojnega jagnječjega
hrbta (2 kom dvojne
zarebrnice na osebo)
60 g olivnega olja
60 g limone
sol, beli poper
0,25 l jagnječje omake
1/8 l vina
sveža zelišča

Priprava

Iz dvojnega hrbta nasekamo
zarebrnice ter jih z olivnim
oljem, soljo in poprom ma-
riniramo. Marinirane speče-
mo na vročem žaru ali v
ponvi, vmes pa jih podlje-
mo z jagnječjo omako in
vinom. Ponudimo s svežimi
zelišči in poljubno prilogo.

Recept: **Robert Merzel**,
kuharski mojster

Recept je povzet iz knjižice recep-
tov *Jedi iz mesa drobnice*, ki jo je
v sodelovanju s **Posoškim razvoj-
nim centrom** (PRC) izdalo **Dru-
štvo rejcev drobnice**. Knjižico v
pdf obliki lahko brezplačno sneme-
te s spletne strani PRC-ja: www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije/jedi-iz-mesa-drobnice

Posoški razvojni center

Na podlagi 6. člena Odloka Občine Tolmin o oddajanju poslovnih stavb, poslovnih pro-
storov ter javnih površin v najem **Posoški razvojni center** objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PISNIH PONUDB ZA ODDAJO PO- SLOVNIH PROSTOROV V NAJEM

1. Predmet javnega razpisa je od-
daja poslovnih prostorov v objektu,
stoječem na zemljišču parcela št.
606, vpisanem v vl. št. 52 k. o. Tolmin,
v najem. Na tem zemljišču stojita po-
slovni stavbi Ulica padlih borcev št.1/B
in 1/C, v stavbah pa poslovni prostori,
ki so delno zasedeni. Po sklepu občin-
skih svetov občin Bovec, Kobarid in
Tolmin z njimi upravlja Posoški razvojni
center.

Skupna površina poslovnih prostorov
v obeh stavbah znaša 1.132,60 m²;
**predmet javnega razpisa so tri pra-
zne pisarne: pisarna št. 13 (13,4
m²), pisarna št. 33 (13,51 m²) in
pisarna št. 37 (11,24 m²), kar sku-
paj predstavlja 38,15 m².**

2. Namen – Poslovni prostori so
namenjeni storitveni in neprofitni de-
javnosti in se oddajajo v najem za ne-
določen čas z enomesečnim odpove-
dnim rokom.

**3. Pogoji za sodelovanje na jav-
nem razpisu** – Sodelujejo lahko vse
pravne osebe in samostojni podjetniki
s sedežem dejavnosti v Republiki Slo-
veniji.

**4. Ponudba naj poleg vsebine, opi-
sane v točki 8 tega razpisa, vsebu-
je:**

- ime in naslov ponudnika oziroma po-
djetja
- registracijo pravne osebe – fotoko-
pijo izpisa iz sodnega registra, za
samostojne podjetnike pa fotokopijo
priglasitvenega lista,

- fotokopijo dokazila o državljanstvu
(samo za samostojne podjetnike),
- kratek opis dosedanjega poslova-
nja,
- morebitne dodatne ugodnosti,
- opredeljeno potrebo po poslovnih
prostorih (število pisarn, m²),
- na tlorisu stavbe označen želen ter
še sprejemljiv poslovni prostor. Tloris
stavbe dobite na Posoškem razvoj-
nem centru, Ulica padlih borcev 1b,
5220 Tolmin, v pisarni št. 2 (pri po-
slovni sekretarki Katji Kravanja).

5. Merila – Najemnik bo izbran po
merilih, ki omogočajo realno vredno-
tenje ponudbe, objavljenih v 9. členu
*Odloka o oddajanju poslovnih stavb,
poslovnih prostorov ter javnih površin
v najem*. Merila so naslednja:

- a) najkakovostnejši program v okviru
predvidene dejavnosti,
- b) opravljanje dejavnosti kot edine de-
javnosti,
- c) odstotek vlaganj v obnovo poslov-
nega prostora,
- d) rok, v katerem namerava ponudnik
odpreti poslovni prostor.

**6. Rok za oddajo, način predloži-
tve in opremljenost ponudb** – Pisne
ponudbe z zahtevanimi dokazili je tre-
ba predložiti (neposredno ali poslati s
priporočeno pošto) vsak mesec do
zadnjega delovnega dne v mesecu –
prvič do 31. 5. 2011 na naslov Posoški
razvojni center, Ulica Padlih borcev 1b,
5220 Tolmin.

Ponudba mora biti oddana v zaprti

ovojnici z oznako: »Ne odpiraj – po-
nudba za najem poslovnega prostora.«

Če ponudnik pošlje ponudbo po pošti,
se za pravočasno predloženo šteje ti-
sto ponudbo, ki je bila naročniku (na-
jemodajalcu) dostavljena v roku, ki je
določen v tem razpisu.

7. Odpiranje ponudb za oddajo v
najem bo komisija Posoškega razvoj-
nega centra opravila po poteku razpi-
snega roka in zatem enkrat mesečno,
vsak prvi ponedeljek v mesecu do kon-
ca leta 2011.

8. Obveščanje o izboru – Ponudniki
bodo o izboru obveščeni v 8 dneh po
končanem odpiranju ponudb. Vsak
ponudnik, ki se je udeležil razpisa, ima
pravico vložiti ugovor, ki ga naslovi na
direktorico Posoškega razvojnega
centra, v osmih dneh od prejema ob-
vestila o izboru, če meni, da je z odlo-
čitvijo o izboru kršena njegova pravica.
Direktorica bo o ugovoru odločila v
roku 30 dni od dneva vložitve ugovora.
Odločitev direktorice je dokončna.

9. Najemna pogodba – Izbrani po-
nudnik mora najemno pogodbo pod-
pisati v 15 dneh po prejemu obvestila
o izbiri oziroma dokončnosti sklepa o
izbiri. Če izbrani ponudnik ne sklene
pogodbe v roku, določenem za skle-
nitev najemne pogodbe, se šteje, da
je odstopil od najema.

10. Dodatne informacije – Ponudni-
ki lahko dobijo dodatne informacije,
vključno z načinom uporabe meril iz 7.
točke tega razpisa, na poslovni enoti
Posoškega razvojnega centra (kontak-
tna oseba: Katja Kravanja), Ulica pa-
dljih borcev 1b, 5220 Tolmin ali po
telefonu: 05/38-41-500.

11. Dodatno – Ta razpis Posoškega
razvojnega centra ne zavezuje k izbiri
najugodnejšega najemnika in sklenitvi
najemne pogodbe.

mag. **Almira Pirih**, direktorica

Utrinki

OTVORITVENA TEKMA V KOŠARKI NA OBNOVLJENEM IGRIŠČU

Drežnica – Športno društvo (ŠD)
Drežnica je v zadnjih dveh letih do-
dobra obnovilo športno igrišče v
Drežnici. Postavljena je bila nova za-
ščitna ograja, novi so reflektorji in
po dolgih letih je zopet zarisano igri-
šče za košarko, ki je dobilo nove
konstrukcije košev in je načrtano po
najnovejših pravilih. Obnovljeno ko-
šarkarsko igrišče je doživelo krst v
soboto, 13. avgusta, ko sta se v ko-
šarkarski tekmi pomerili zasedbi
Vzhoda in Zahoda. Naravna meja, ki
na Drežniškem določa razmejitev, je
potok Kozjak; tako so Zahod zasto-

ŠPORTNO IGRIŠČE V DREŽNICI, ki že več
kot 30 let združuje športa željne domačine,
so v dobrih dveh letih obnovili za nove špor-
tne podvige. Foto: Jernej Bric

pali predstavniki vasi Magozd, Je-
zerca in Drežniške Ravne, Vzhod pa
igralci iz Drežnice in Koseča.

Tekma je potekala v športnem duhu,
zmago s 44 : 37 in s tem prehodni
pokal je doseglo moštvo Vzhoda. Po-
hvaliti velja tudi sodniško trojko iz Ko-
barida (**Bogdan Ivančič - Petrač**,
Dušan Ivančič - Anič, **Jordan Fon -
Huljo**), ki je odlično opravila svoje
delo. Želja domačinov je, da bi nasle-
dnje leto povratno tekmo odigrali na
zahodu, na novem igrišču v Magozdu.

Tadej Koren, ŠD Drežnica

VZPON NA ŠIROKO – DESETIČ

Široko – Športno društvo (ŠD) Lom »99« je sredi avgusta pripravilo prvi okrogli jubilejni vzpon na turistično kmetijo Široko. Desetič so se s 600 višinskimi metri in šestkilometrsko progo spopadli cestni kolesarji, devetič z dobrim kilometrom krajšo, a zato bolj strmo, gorski kolesarji in sedmič tekači. Kljub napovedanim ploham se je v dopoldanskih urah na startu na Mostu na Soči zbralo kar 231 tekmovalcev, skoraj 100 cestnih kolesarjev in tekačev ter več kot 30 gorskih kolesarjev.

S strmo asfaltno cesto, ki ne nudi ravnejšega odseka, se je med cestnimi kolesarji najbolje spoprijel **Simon Alič** iz KD Brda (22:18), drugi je bil **Borut Rovšček** iz moštva Team Eppinger (22:55), tretji pa **Bruno Čibej** iz vipavskega kluba (23:49). Med kolesarkami je zmaga la **Katja Šorli Peternel** iz ŠD Elektro Primorska (27:28). Najhitrejši gorski kolesar je bil **Matjaž Mikloša** iz KGT Papež, ki je s progo opravil v izjemnem času (28:05), sledila sta **Luka Vodopivec** (29:50) in **Blaž Uršič** (30:09). Najboljši tekač je bil **Klemen Triler** iz KGT Papež (27:24), sledila sta mu **Borut Mala-vašič** iz Žirov (30:45) in **Marko Gruđen** iz GRS (31:52). Med tekačicami je prvo mesto pobrala **Mihalela Tušar** iz ŠD Nanos (35:17) pred **Uršo Trobec** iz ŠD Setnik (37:28) ter **Andrejo Žagar** iz Bovca (39:48).

Vse tekmovalce, tudi tiste, ki niso dobili ene od številnih nagrad za najboljše v številnih kategorijah, je na koncu nagradil lep razgled, majica, odlična ponudba hrane in pijače ter zabava z bandom, ki se je za najbolj vztrajne zavlekla pozno v noč.

Matjaž Žbogar, ŠD Lom »99«

JUBILEJNI VZPON NA TURISTIČNO KMETIJO ŠIROKO – S 600 višinskimi metri in šestkilometrsko progo so se desetič spopadli cestni kolesarji, devetič z dobrim kilometrom krajšo, a zato bolj strmo, gorski kolesarji in sedmič tekači. Foto: Melita Pavšič Levpušček

PONOVNO SO »PONIŽALI« ŠIROKO ZA NEKAJ CENTIMETROV

Široko – V ponedeljek, 15. avgusta, so se na Široko še vedno valile kolone ljudi in avtomobilov. Dan poprej je namreč tu potekalo tretje srečanje starodobnih vozil. Ker je bilo vreme kot naročeno, je bila Turistična kmetija Široko preplavljena s pločvino in številnimi obiskovalci. Kot se sami radi pošalijo, se ta hrib zaradi preobremenitev vsako leto zniža za nekaj centimetrov.

Prireditve se je letos začela zgodaj s srečanjem v Kanalu. Organizatorji Avto moto društvo (AMD) Tolmin – Sekcija starodobnih vozil Avto Karetta so tokrat združili moči s Turističnim društvom Kanal ob Soči in start starih vozil umestili v sklop prireditve Skoki z mosta. Od tod jih je pot vodila do Tolmina, kjer so si ogledali muzej, nato pa se je kača vozil odvila na Široko. Po kosilu so organizatorji poskrbeli tudi za pester kulturni program. Najprej je nastopil **Boštjan Bonin**, a zaradi težav z ozvočenjem ni imel najboljših pogojev za prikaz svojih imitatorskih sposobnosti. Kasneje sta nastopila tudi odlična Duo Bakalina, ki sta lahko koncert izpeljala šele po daljši prekinitvi in odpravi tehničnih težav. Glasbenika sta navkljub težavam poskrbela za odlično vzdušje, v katerem je uživalo več kot 100 ponosnih lastnikov starodobnih jeklenih ljubljencev ter množica drugih obiskovalcev. Po koncertu smo članoma omenjenega dueta, **Janiju Kutinu** in **Renati Lapanja**, pripravili presenečenje, saj smo na oder povabili mladega domačina **Robnkovega Martina**, ki jima je zapel nekaj njunih komadov. Z neverjetnim pevskim talentom in izvajanjem njunih skladb je šokiral in ganil gostujoča glasbenika. Po nastopu sta mu navdušena čestitala in ponosna odšla z odra, saj kar nista mogla verjeti, da navdušujeta že tako mlade otroke. Sicer pa je prireditve s solo nastopom zaokrožil še **Ivan Čujec**.

Kot že rečeno, se je srečanja udeležilo več kot 100 lastnikov starodobnikov, kar pomeni izvrstno udeležbo; še posebej zato, ker so bila ravno na ta dan v Sloveniji še tri tovrstna srečanja. Zbor starodobnikov na Širokem velja za enega največjih pri nas, saj obiskovalci prihrumijo od vsepovsod – letos nas je presenetil izjemen obisk ljubiteljev iz Trsta, ki so se srečanja udeležili z neverjetno »zrihtanimi mašinami«. Lepo vreme je na naš hrib privabilo tudi številne radovedneže. Število vozil nas je začelo že kar malce skrbeti – vozniki

ZBOR STARODOBNIKOV NA ŠIROKEM velja za enega največjih v Sloveniji, saj obiskovalci prihrumijo praktično od vsepovsod. Letos jih je prišlo več kot 100, pa čeprav so na isti dan potekala še tri tovrstna zborovanja. Foto: Aljaž Bevk

so svoje avtomobile zaradi gneče parkirali dobra dva kilometra od prizorišča, do koder so se morali sprehoditi. Z velikim zadovoljstvom lahko rečemo, da je prireditev popolnoma

uspela, saj smo bili deležni številnih pohval.

Aljaž Bevk, AMD Tolmin – Sekcija starodobnih vozil Avto Karetta in Turistična kmetija Široko

LETOŠNJI TRADICIONALNI VOLFOV POHOD Z MAŠO NA ROBARJEVEM GRIČU je Društvo Baška dediščina zaradi izredno slabega vremena v maju izvedlo prvo septembrsko nedeljo. Foto: Cveto Zgaga

JANEZ VOLF NAVDIHUJE IN POVEZUJE

Petrovo Brdo – Letošnji tradicionalni, peti po vrsti, Volfov pohod na Robarjev grič je Društvo Baška dediščina zaradi izredno slabega vremena v maju izvedlo prvo septembrsko nedeljo. Na za ta čas nenavadno toplo nedeljsko popoldne se je na pot podalo nekoliko manj pohodnikov.

Ta čudoviti kraj, prepojen z neskončno tišino okoliških vršacev, vedno znova navdihuje z življenjsko zgodbo domačina **Janeza Volfa**. V nam komaj dojemljivih časih je z odločnostjo, graparsko trmo in delavnostjo uspel doštudirati za duhovnika in opravljati najzahtevnejše naloge s področja upravljanja cerkvenega premoženja v cerkvi pri sv. Ignaciju v Gorici. Ob obilici dela je sprostitve vedno iskal na domačem Robu in v gorah, ki jih je obiskoval še v pozni starosti. Zaradi vihre prve svetovne vojne se mu ni izpolnila želja, da bi počival v rodni zemlji. Zato je

Društvo Baška dediščina na mestu, kjer si je postavil skromno brunarico, da bi v njej preživel stara leta, postavilo križ. Tu, v senci breze, je podbrški župnik **Danilo Kobal** daroval spominsko mašo. Letos sta dogodek s pesmijo obogatila Cerkveni pevski zbor Podbrdo in Cerkveni pevski zbor župnije sv. Martina iz Srednje vasi v Bohinju. V društvu si namreč prizadevamo, da bi druženje povezovalo prebivalce z obeh strani meje med Gorenjsko in Primorsko.

Sicer pa Volfova pot vabi pohodnike skozi vse leto. Od spomenika padlim v Podbrdu se vzpne po stari italijanski mulatjeri na Robarjev grič do ostankov italijanske vojašnice in se vije naprej do odcepa k obeležju, od koder se ponuja lepota pokrajine v nešteti odtenkih. Vrne se na gozdno pot, nadaljuje do Petrovega Brda in po stari makadamski poti do izhodišča v Podbrdu. Nezahtevne hoje je največ tri ure.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Na podlagi 19. člena Pravilnika o izvajanju notnih Regijskih štipendijskih shem (prečiščeno besedilo z dne 19. 9. 2008, v nadaljevanju: Pravilnik RŠS) Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid, kot štipenditor (oziroma nosilec RŠS Goriške statistične regije) z dnem **12. 9. 2011** objavlja

JAVNI RAZPIS ŠTIPENDIJ REGIJSKE ŠTIPENDIJSKE SCHEME ZA GORIŠKO STATISTIČNO REGIJO ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2011/2012

I. Namen razpisa

Regijska štipendijska shema je instrument regije, ki temelji na partnerstvu med delodajalci, nosilcem regijske štipendijske sheme in državo, skladno z zakonom na področju spodbujanja skladnega regionalnega razvoja in predstavlja izjemen pomen za razvoj regij v Sloveniji.

S pomočjo regijskih štipendijskih shem je mogoče:

- uskladiti razmerje med ponudbo in potrebami po kadrih v posamezni regiji;
- dvigniti raven izobrazbene strukture v regiji;
- vplivati na znižanje strukturne brezposelnosti;
- vplivati na vračanje izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo;
- spodbuditi podjetja v regiji za kadrovsko štipendiranje in načrtovanje razvoja kadrov;
- približati kadrovske funkcije potrebam trga delovne sile;
- zmanjšati odliv kadrov v velike centre, kar bo vplivalo na zmanjševanje razvojnih razlik v posameznih regijah v Sloveniji.

II. Predmet razpisa

Javni razpis štipendij RŠS za Goriško statistično regijo je namenjen dijakom in študentom¹, ki se izobražujejo doma ali v tujini in se bodo po končanem šolanju/študiju zaposlili na območju Goriške razvojne regije.

Štipendije iz RŠS se dodeljujejo dijakom in študentom, ki se šolajo za poklice, po katerih delodajalci povprašujejo oziroma izrazijo interes. Ta je opredeljen v vlogi na javni poziv, glede na obseg razpoložljivih javnih sredstev, prioriteto pa za razvojne potrebe in perspektivne poklice v posamezni razvojni regiji.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 1. razvojna prioriteta: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti« in v okviru prednostne usmeritve »Štipendijske sheme«.

III. Upravičenci do štipendij

Za štipendije iz RŠS lahko zaprosijo dijaki in študentje, ki se izobražujejo po srednješolskem, dodiplomskem in podiplomskem programu z javno veljavnostjo v Republiki Sloveniji ali tujini, pri čemer je diploma iz tujine po koncu izobraževanja

možno nostrificirati v Sloveniji, če se prijavijo na javni razpis in nimajo kakršne koli druge štipendije oziroma šolnine.

Do štipendij iz RŠS so upravičeni:

- dijaki, ki se šolajo za tretjo, četrto in peto raven izobrazbe v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni;
- dodiplomski študenti, ki se izobražujejo v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni;
- podiplomski študenti, ki se izobražujejo v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni.

Pravice do štipendije ne more uveljaviti kandidat, ki:

- je v delovnem razmerju,
- je samozaposlena oseba, ki opravlja dejavnost, vpisano v ustrezeni register ali drugo predpisano evidenco na območju RS,
- je vpisan v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje,
- prejema katerokoli vrsto štipendije, navedeno v 2. odstavku 5. člena Zakona o štipendiranju (Ur.l. RS, št. 59/07 (63/07- popr.), 40/09),
- je lastnik ali solastnik gospodarske družbe.

IV. Način in rok prijave

Prijava na javni razpis mora biti podana na obrazcu: »**Prijavni obrazec 2011–2012_OBR2 – VLOGA ZA ŠTIPENDIJO RŠS ZA GORIŠKO STATISTIČNO REGIJO ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2011/2012**«

Prijavnemu obrazcu je treba priložiti še naslednja dokazila:

- **potrdilo o stalnem prebivališču** (velja fotokopija veljavnega potnega lista ali fotokopija veljavne osebne izkaznice);
- **ORIGINALNO potrdilo o vpisu kandidata za šolsko/študijsko leto 2011/2012;**
- **spričevalo oziroma potrdilo o opravljenih izpitih**, in sicer:

- dijaki:
 - dijaki 1. letnika: OVERJENO fotokopijo spričevala zadnjega razreda šolanja,
 - dijaki višjih letnikov: OVERJENO fotokopijo spričevala zadnjega opravljenege letnika;
- dodiplomski študenti:
 - študenti 1. letnika: OVERJENO fotokopijo spričevala zadnjega letnika šolanja in OVERJENO fotokopijo maturitetnega spričevala, iz katerega je raz-

vidno število točk,

- študenti višjih letnikov: originalno potrdilo z žigom in podpisom fakultete (ali OVERJENO fotokopijo tega potrdila) o vseh dosedanjih opravljenih izpitih;

c) podiplomski študenti:

- študenti 1. letnika: ORIGINALNO potrdilo z žigom in podpisom fakultete (ali OVERJENO fotokopijo tega potrdila) o vseh opravljenih izpitih na dodiplomskem študiju,
- študenti višjih letnikov: ORIGINALNO potrdilo z žigom in podpisom fakultete (ali OVERJENO fotokopijo tega potrdila) o vseh dosedanjih opravljenih izpitih na podiplomskem študiju;

- **fotokopijo dokumenta**, iz katerega je razvidna **številka osebnega računa;**

- **izpolnjeno in podpisano IZJAVO**, ki je sestavni del Prijavnega obrazca 2011 2012_OBR2.

Rok za oddajo vloge je **10. oktober 2011.**

Vloge, ki bodo prispele po navedenem roku, se bodo šteje za zamujene in bodo vrnjene pošiljatelju.

Vloge morajo biti poslane s priporočeno pošto na naslov: **Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid.**

Šteje se, da je vloga prispela pravočasno, če je bila:

- najkasneje zadnji dan roka za oddajo **poslana s priporočeno pošto pošiljko** na naslov: Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid,
- najkasneje zadnji dan roka za oddajo vlog **osebno oddana do 12. ure v tajništvo Posoškega razvojnega centra v Tolminu (Ulica padlih borcev 1b).**

Vloga s prilogami mora biti pravilno naslovljena in opremljena ter oddana v zaprti ovojnici:

- označena z »**NE ODPIRAJ: Vloga na Javni razpis štipendij – RŠS Goriške statistične regije za šolsko/študijsko leto 2011/2012**«, na hrbtne strani ovojnice pa mora biti izpisan poln naslov pošiljatelja

ali

- opremljena z obrazcem **OPREMA OVOJNICE**, ki je priložen Prijavnemu obrazcu 2011 2012_OBR2 in ga je treba izpolniti in nalepiti na ovojnico velikosti A4, v kateri je vloga za štipendijo s prilogami.

V. Odpiranje vlog

Odpiranje pravočasno prispelih in pravilno opremljenih vlog bo 13. 10. 2011.

V roku dostavljene, pravilno izpolnjene in označene vloge se odpirajo po vrstnem redu, v katerem so bile predložene.

Komisija za štipendiranje bo v roku petih (5) dni od odpiranja vlog pisno pozvala tiste prijavitelje, katerih vloge niso bile popolne, da jih dopolnijo. Rok za dopolnitev je osem (8) dni po prejemu poziva za dopolnitev vloge. Nepopolne vloge, ki jih prijavitelji v navedenem roku ne bodo dopolnili, bodo zavržene. Če kandidat vloge ne dopolni v določenem roku ozi-

roma je tudi dopolnitev nepopolna, Komisija za štipendiranje vlogo s sklepom zavrne.

Nepravočasno prispele in nepravilno označene vloge Komisija za štipendiranje evidentira, vnese v zapisnik in neodprte vrne na naslov pošiljatelja. Če je zaradi nepravilno označene vloge to nemogoče neodprto vrniti pošiljatelju, jo Komisija za štipendiranje odpre, ugotovi pošiljatelja, nazaj zapečati in vrne pošiljatelju.

VI. Postopek izbora kandidatov

Na podlagi razpisanih štipendij Komisija za štipendiranje posreduje delodajalcem seznam prijavljenih kandidatov s podatki, potrebnimi za izbor. Izbor kandidata, ki bo prejel posamezno štipendijo, je v celoti v pristojnosti delodajalca. Če je kandidatov več, kot je razpisanih štipendij, opravi delodajalec izbiro na osnovi meril, ki veljajo pri delodajalcu. V kolikor delodajalec med kandidati za razpisane štipendije nima na razpolago kadra, ki ga je navedel v okviru javnega poziva, lahko izmed upravičenih kandidatov izbere primerljivega kandidata, višje ali nižje ravni izobrazbe, sorodne smeri oziroma poklica. Pred izbiro lahko delodajalec povabi kandidata za štipendijo na razgovor.

Delodajalec potrdi izbor predlaganih štipendistov čim prej, najpozneje pa v 15 dneh po prejemu predloga (oz. v roku, ki mu ga določi Komisija za štipendiranje). Po izboru bo sklenjena pogodba o štipendiranju na način, ki je opredeljen v zadnjem odstavku točke IX tega razpisa.

VII. Višina štipendije

Vire financiranja opredeljuje Zakon o štipendiranju (Zštip, Ur.l. RS, št. 59/07 (63/07- popr.), 40/09).

Sredstva v višini 50 % štipendije zagotovi Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije iz sredstev Evropskega socialnega sklada², preostalo polovico pa zagotavljajo delodajalci, pri katerih se bodo štipendisti zaposlili za čas trajanja izobraževalnega programa oziroma za čas sklenitve pogodbe o štipendiranju. Štipenditor lahko zagotovi sofinanciranje te preostale polovice štipendije tudi s strani občin. Sredstva občin so sredstva iz proračunov občin in drugih virov.

Višina štipendije sestoji iz osnovne štipendije, dodatka za stroške prevoza ali dodatka za bivanje izven kraja stalnega prebivališča ter dodatka za uspeh.

Podrobneje je višina štipendije opredeljena v Pravilniku RŠS.

VIII. Obveščanje o izboru

O izboru bodo kandidati pisno obveščeni najkasneje v 45 dneh od datuma za oddajo vlog.

Skladno s Pravilnikom RŠS ima neizbrani kandidat pravico v roku petnajstih (15) dni od vročitve odločbe vložiti ugovor na izdano odločbo. O ugovoru odloča direktor štipenditorja (Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid). Njegova odločitev je dokončna.

IX. Ponudba štipendij Regijske štipendijske sheme za goriško statistično regijo za šolsko/študijsko leto 2011/2012

Posoški razvojni center kot štipenditor v sodelovanju z delodajalci in občinami v Goriški statistični regiji razpisuje štipendije za šolsko/študijsko leto 2011/2012 za pridobitev poklicev oziroma smeri izobraževanja, prikazanih v preglednici.

V primeru, da s strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije ne bo zagotovljenih sredstev za sofinanciranje štipendij, si štipenditor pridržuje pravico, da preklic Javni razpis štipendij in ne podeli razpisanih štipendij. V primeru nezadostnega obsega sredstev pa si pridržuje pravico, da ne podeli vseh razpisanih štipendij.

V primeru nezadostnega obsega sredstev se bodo štipendije podeljevale glede na merila, opredeljena v Pravilniku RŠS, prioriteto pa za razvojne potrebe in perspektivne poklice v regiji. Razvojne potrebe se bodo usklajevale tudi na podlagi liste lokalne deficitarnosti poklicev, ki jo objavlja Območna služba Zavoda RS za zaposlovanje. Perspektivnost poklica se ugotovi na osnovi ciljev regionalnega razvojnega programa in predloženih razvojnih programov ter programov prestrukturiranja delodajalcev.

Na podlagi sklepa s strani Sklada bodo štipenditor, delodajalec, štipendist ter občina (v primeru, da štipendijo sofinancira tudi občina) sklenili pogodbo o štipendiranju, v kateri bodo opredeljene medsebojne pravice in obveznosti. Štipendist se bo s podpisom pogodbe zavezal, da se bo po zaključenem izobraževanju zaposlil pri delodajalcu oziroma v z njim povezanem podjetju za vsaj toliko časa, kolikor je prejel štipendijo.

X. Dokumentacija in informacije

Prijavno dokumentacijo in dodatne informacije lahko kandidati vsak delovni dan do izteka roka za oddajo prijav dobijo v poslovnih prostorih Posoškega razvojnega centra med 8. in 15. uro, Ulica padlih borcev 1 b, 5220 Tolmin ali naročijo na telefonski številki 05/38-41-500 oziroma na elektronskem naslovu info@prc.si.

Javni razpis in prijavna dokumentacija sta dostopna tudi na spletni strani štipenditorja na www.prc.si, na spletnih straneh ostalih razvojnih agencij v regiji: www.rra-sp.si, www.icra.si, www.ra-rod.si ter na spletni strani www.iskanipoklici.net.

Kontaktne osebe je **Marjetka Čopi** (telefon: 05/38-41-500, e-pošta: marjetka.copi@prc.si).

mag. **Almira Pirih**, direktorica Posoškega razvojnega centra

¹ V Javnem razpisu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

² Sredstva Evropskega socialnega sklada vključujejo:

- sredstva na postavkah namenskih sredstev EU za kohezijsko politiko: **85 %**;
- sredstva na postavkah slovenske udeležbe za sofinanciranje kohezijske politike: **15 %**.

Zap. št.	Naziv delodajalca (soštipenditorja)	Izobraževalni program	Raven izobrazbe	Število štipendij	Število štipendij podjetja SKUPAJ
1	AGM Nova Gorica d.o.o. Sočebanova ulica 5 5000 Nova Gorica	ekonomija (2. bolonjska stopnja)	7	1	1
2	LEGNUM trgovina d.o.o. Batuje 68 5262 Črniče	ekonomski tehnik (ekonomsko-pravna smer, šolanje v Italiji)	5	1	1
3	GOSTIŠČE KRIŽNIČ Trg svobode 1 5213 Kanal	gastronom hotelir	4	1	1
4	NEBESA d.o.o. Vojkova 10 5280 Idrija	gastronomsko-turistični tehnik gastronom hotelir (kuhar) gastronom hotelir (natakar)	5 4 4	2 2 2	6
5	KREMET d.o.o. Goriška cesta 3 5271 Vipava	strojništvo	6/2	1	1
6	ELEKTRO PRIMORSKA d.d. Erjavčeva 22 5000 Nova Gorica	elektrikar energetik	4	1	1
7	HIDRIA d.d. Nazorjeva 6 1000 Ljubljana	elektrikar oblikovalec kovin – orodjar mehatronik operater strojni tehnik strojništvo strojništvo elektrotehnika strojništvo (2. bolonjska stopnja) elektrotehnika (2. bolonjska stopnja)	4 4 4 5 6/1 6/2 6/2 7 7	2 5 5 5 1 7 3 2 2	32
8	ZDRAVSTVENI DOM TOLMIN Prešernova 6 a 5220 Tolmin	splošna medicina (doktor medicine)	7	2	2
9	E-MODA ERIK KOMEL Cesta IX. korpusa 4 5250 Solkan	ekonomija	6/2	1	1
10	Kolektor Orodjarna d.o.o. Vojkova ulica 10 5280 Idrija	oblikovalec kovin – orodjar tehnik mehatronike strojništvo strojništvo	4 5 6/1 6/2 ali 7	2 3 1 1	7
11	Kolektor GROUP d.o.o. Vojkova ulica 10 5280 Idrija	gimnazijski maturant pravo (UN) kemija računalništvo in informatika (UN) ekonomija (UN) elektrotehnika strojništvo ekonomija (2. bolonjska stopnja) pravo (2. bolonjska stopnja)	5 6/2 6/2 6/2 6/2 6/2 ali 7 6/2 ali 7 7 7	4 2 1 1 3 4 6 3 1	25
12	Kolektor KFH d.o.o. Vojkova ulica 10 5280 Idrija	mehatronik operater strojni tehnik strojništvo (UN) elektrotehnika (UN)	4 5 6/2 6/2	2 2 1 1	6

Zap. št.	Naziv delodajalca (soštipenditorja)	Izobraževalni program	Raven izobrazbe	Število štipendij	Število štipendij podjetja SKUPAJ
13	Kolektor Sikom d.o.o. Vojkova ulica 10 5280 Idrija	mehatronik operater	4	5	29
		tehnik mehatronike	5	4	
		strojni tehnik	5	10	
		elektrotehnik	5	5	
		strojništvo	6/2 ali 7	5	
14	Iskra Bovec d.o.o. Industrijska cona 3 5230 Bovec	oblikovalec kovin	4	1	9
		elektrikar ali mehatronik	4	1	
		strojni tehnik	5	1	
		elektrotehnik	5	1	
		strojništvo	6/1, 6/2 ali 7	2	
		uprava (2. bolonjska stopnja)	7	1	
		ekonomija (2. bolonjska stopnja)	7	1	
		strojništvo (2. bolonjska stopnja)	7	1	
15	AVTOHIŠA RUTAR d.o.o. Slap ob Idrijci 38 5283 Slap ob Idrijci	gospodarski inženiring	6/2 ali 7	1	1
16	LEMONT Miran Leban s.p. Varda 44 5000 Nova Gorica	elektrotehnika	6/1, 6/2 ali 7	1	1
17	MASIVA SPLOŠNO MIZARSTVO IVAN MAKUC s.p. Reka 9, 5282 Cerkno	dipl. inženir lesarstva (VS)	6/1	1	1
18	Koda d.o.o. Svetovalni inženiring Ajdovščina Kidričeva ul. 35, 5270 Ajdovščina	podjetništvo (2. bolonjska stopnja)	7	1	1
19	ITW METALFLEX d.o.o. Tolmin Poljubinj 89e 5220 Tolmin	strojništvo	6/2 ali 7	2	4
		elektrotehnika	6/2 ali 7	2	
20	ELEKT d.o.o. Stržišče 7 5242 Grahovo ob Bači	ekonomija (2. bolonjska stopnja)	7	1	1
21	ARCTUR d.o.o. Industrijska cesta 5 5000 Nova Gorica	dipl. inženir računalništva in informatike	6/1	1	3
		dipl. inženir računalništva in informatike	6/2	1	
		dipl. gospodarski inženir	6/2	1	
22	EKAMANT d.o.o. Orehovlje 2 5291 Miren	ekonomski tehnik	5	1	2
		upravna informatika	6/2	1	
23	ŠKRLJ d.o.o. Dunajska cesta 196 1000 Ljubljana	strojni tehnik	5	1	2
		strojništvo	6/2 ali 7	1	
24	PETER CURK s.p. Vrhopolje 31 5271 Vipava	turizem (ekonomija) (2. bolonjska stopnja)	7	1	1
25	TUSI d.o.o. BOVEC Kaninska vas 7 5230 Bovec	visoka poslovna šola	6/2	1	1
SKUPAJ:				140	140

DOBER GLAS SEŽE TUDI NA ŠIROKO

Široko – Pred desetimi leti smo se na Turistični kmetiji Široko začeli ukvarjati z dopolnilno dejavnostjo – obstoječi kmetiji smo dodali naziv turistična kmetija z izletniškim in stacionarnim turizmom. Odločitev je bila po svoje pogumna, saj smo se dejavnosti lotili brez vsakršnega gostinskega znanja in izkušenj. Začetek je bil tako kot pri večini, ki se loti česa podobnega, težak in na trenutke naravnost krut. A močna volja in želja po uspehu sta nas gnali, da smo vztrajali in se trudili. Tako so v hišo začeli prihajati prvi gostje. Sprva je bila obiskavnost naključna, vendar se je zanimanje za te kraje iz meseca v mesec in iz leta v leto postopoma povečevalo. Z novimi zamislimi, ponudbo in storitvami smo dejavnost počasi širili. Prihodki so bili majhni, saj je bilo treba odplačevati kredit, brez katerega se tega ne bi mogli niti lotiti. Toda želja po uspehu in nenazadnje preživetju v teh oddaljenih krajih, kamor do danes ni zašel niti vodovod, je bila premočna, da bi se vdali. Vsak privarčevan »fičnik« smo namenili izpopolnjevanju dejavnosti. Začeli smo počasi, našo dejavnost smo postopoma nadgrajevali in prepričani smo, da je bil to ključ do uspeha, saj so nas gostje sproti podučili, kaj še moramo postaviti in kaj si želijo od nas. Sprva smo nudili le narezke in postopoma začeli s pripravo hrane za vnaprej naročene skupine. Zaradi naraščajočega povpraševanja naključnih gostov po toplem obroku smo jedilni list dopolnili z različnimi jedmi. Gostje najpogosteje povprašujejo po suhomesnatih jedeh in po štrukljih, ki so postali naša prepoznavnost. Ponujamo tudi druge pri naših gostih zelo priljubljene kmečke jedi.

Ker nam je za promocijo primanjkovalo denarja, smo goste pridobivali izključno na način: dober glas seže v deveto vas. Kasneje smo se odločili, da zaradi idilične lege kmetije, ki ponuja izjemen razgled v dolino in na obiskovalce vedno znova naredi nepozaben vtis, poskusimo organizirati nekoliko bolj odmevne prireditve in tako v te odročne kraje privabiti nove goste. In res smo na račun naravnih danosti, mirne in otrokom prijazne okolice (ti imajo neomejene možnosti za igro v družbi domačih živali) navkljub oddaljenosti postali priljubljena izletniška točka tako za naključne obiskovalce kot tudi za zaključene skupine (družinska srečanja, praznovanja jubilejev in za druge priložnosti). Zaradi večjega obiska smo razširili jedilnico, pred časom pa tudi kuhinjo. Veseli nas, da se obisk še povečuje in da ljudje radi zahajajo k nam. Upamo, da bo tako tudi v naslednjih desetih letih.

Aljaž Bevk, Turistična kmetija Široko

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
23. 9. (15.00)	BOVEC , vstopna točka muzeja na prostem Ravelnik	Pohod na Ravelnik in Čelo	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
23. 9. (19.00)	KOBARID , Zelena hiša	Predavanje Silva Kara : Velike stene sveta	TIC Kobarid: 05/38-00-490, info.kobarid@lto-sotocje.si
24. 9.	BREGINJ	Planinski pohod na Breški Jalovec	PD Tolmin (Nada Gaberšek): 031-876-010, pdtolmin@gmail.com
24. 9. (9.00)	PODBRDO , železniška postaja	Festival pohodništva – pohod po rapalski meji	TD Podbrdo (Jože Dakskobler): 041-837-551, joze.dakskobler@gmail.com
24. 9. (9.00)	MOST NA SOČI , pred hotelom Lucija	Festival pohodništva – pohod na Bučnico, Mengore, Cvetje	Hotel Lucija: 05/38-13-290, info@hotel-lucija.com
25. 9. (9.00)	DREŽNIŠKE RAVNE , nad vasjo Drežniške Ravne pri koritu (smer planina Zaprikraj)	Pohod na Zaprikraj	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
27. 9. (16.30)	KOBARID , parkirišče nad Kampom Koren	Pohod po Huljevi poti	PD Kobarid (Zdravko Marcola): 051-688-684
28. 9. (18.00)	LIVEK , prostori nekdanje osnovne šole	Korak za korakom je korak zdrava	obcina@kobarid.si, kristina-brovic-jelusic@zzv-go.si
30. 9. (9.00)	SOČA , pred cerkvijo	Po poteh "7 dni, 7 poti" – pohod k Mariji Snežni	TD Soča Lepena (Božidar Kavčič): 031-568-142
1. 10. (9.00)	TOLMIN , Mestni trg	Dan prostovoljstva	Turistična zveza Gornjega Posočja: 041-775-096, tzgp.info@gmail.com
1. 10. (9.00)	BOVEC , pred osnovno šolo	Hoja po buških stezah	Edo Gaberšek: 041-785-465
1. 10. (10.00)	SMAST , pred osnovno šolo	Pohod po Gregorčičevi poti	TŠD Smast-Ladra (Pavel Četrtič): 041-938-828
1. 10. (10.00)	MOST NA SOČI , pred hotelom Lucija	Pohod po vodno-energijski poti	Hotel Lucija: 05/38-13-290, info@hotel-lucija.com
1. 10. (11.00)	KOBARID , pred Kulturnim domom Kobarid	35. kolesarska dirka za pokal Občine Kobarid	KK SOČA (Pavel Sivec): 041-643-645
1. 10. (20.00)	BOVEC , Kulturni dom Bovec	Festival Prvi glas Primorske	Kulturni dom Bovec: 05/38-86-758, kulturni.dom.bovec@gmail.com

Utrinki

USTVARJANJE NOVOSTI – NAVDIH MLADOSTI

Sora pri Medvodah in Tolmin – Konec avgusta je v Hiši kulinarike Jezerski v sklopu projekta Impletum potekala zaključna konferenca, na katero so bili povabljeni tudi najuspešnejši avtorji lanskega natečaja Ustvarjanje novosti – navdih mladosti! Ti so lahko svoje zamisli izrazili z literarnim, likovnim, fotografskim ali glasbenim delom. Po oceni strokovne komisije so se med najboljše uvrstili tudi štiri dijakinje Gimnazije Tolmin: **Amadea Berginc, Barbara Testen, Maša Vrabl in Karolina Zgaga**. Medtem ko se je Maša s svojim izdelkom preizkusila na likovnem področju, so ostala tri dekleta s svojimi prispevki sodelovala na literarnem delu. Karolina je navdih našla v eseju, Amadeja in Barbara pa sta se preizkusili v poeziji. Komisija je najboljšo nagradila in povabila na zaključno slovesnost, katere program sta z branjem svojih besedil sooblikovali tudi Amadeja in Karolina (oba prispevka si lahko preberete na spletni strani Gimnazije Tolmin). Zbrane je ob tem nagovoril tudi častni gost, predsednik republike **Danilo Türk**, ki je svečano odprl prvi sklop razstav nagrajenih izdelkov – nagrajena dela bodo namreč razstavljena še na štirih višjih strokovnih šolah po Sloveniji.

Projekt Impletum – Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008–2011, ki sta ga sofinancirala Evropski socialni sklad in Ministrstvo RS za šolstvo in šport, je slovenske srednješolce vzpodbudil k nekoliko drugačnemu načinu spoznavanja in odkrivanja poklicev, seznanjanju s prenovljenimi vsebinami izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega šolstva in razmišljanju o aktualnih vprašanjih s tega področja.

Marta Rutar, profesorica, Gimnazija Tolmin

BAŠKA GRAPA VSE BOLJ PRIVLAČNA ZA MOTORISTE

Koritnica v Baški Grapi – Baška grapa postaja vedno bolj privlačna za motoriste, kar se je pokazalo tudi konec avgusta na vsakoletnem moto pikniku v Kampu Šorli na Koritnici. Tu so v sodelovanju z Moto klubom Soča Tolmin in Lokalno turistično organizacijo Sotočje – Turistično informacijskim centrom Podbrdo ljubiteljem moto sveta iz cele Slovenije nudili kar tridnevno gostoljubje. Po zagotovilih udeležencev je kamp odlično izhodišče za raziskovanje Baške grape, spoznavanje njenih vasic in bližnje okolice. To so izkoristili predvsem ti-

BAŠKA GRAPA POSTAJA VEDNO BOLJ PRIVLAČNA ZA MOTORISTE, kar se je pokazalo tudi konec avgusta na vsakoletnem moto pikniku v Kampu Šorli na Koritnici. **Foto: Alenka Zgaga**

sti, ki so bili v Baški grapi prvič. Vrhunec dogajanja je nudila sobota. Za razliko od preteklih let je bilo vreme motoristom letos naklonjeno. Zato so druženje podkrepili s panoramsko vožnjo na Šentviško planoto, kjer so največ pozornosti namenili prav varni vožnji. Sicer pa so organizatorji, ki so poskrbeli tudi za pestro gostinsko ponudbo, s tovrstno prire-

ditvijo želeli pritegniti obiskovalce, ki bi si izmenjali izkušnje, ogledali naše kraje, ustvarili prijetno vzdušje, sklepali prijateljstva ob raznih družabnih igrah in ogledali ter primerjali svoje jeklene konjičke. To jim je tudi uspelo, saj dobre volje, sproščenege smehe in dobrega razpoloženja res ni manjkalo.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
2. 10.	GRAHOVO OB BAČI	Festival pohodništva – potepanje nad Baško grapo	PD Tolmin (Darij Kenda): 041-774-631, pdtolmin@gmail.com
2. 10. (9.00)	KOBARID , informacijski center Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«	Pohod na Kolovrat in ogled gledališke predstave Piknik na fronti	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
2. 10. (9.00)	TRENTA , kočar pri izviru Soče	Pohod po Soški poti	Dom Trenta: 05/38-89-330, 041-759-089
2. 10. (10.00)	KOBARID , kobariški trg	Sejem starin in domače obrti	Turistična zveza Gornjega Posočja: 041-775-096, tzgp.info@gmail.com
3. 10. (10.00)	TOLMIN , prostori Območnega združenja Rdečega križa Tolmin	Odprtje Centra za dnevne aktivnosti starejših občanov	Milena Jovanovič: 031-842-831 Majda Maglica: 031-767-779
4. 10. (19.00)	KOBARID , Dom Andreja Manfreda	Predstavitel knjige Petra Stresa Kobariško berilo	Občina Kobarid: 05/38-99-200
5. 10. (18.00)	LIVEK , osnovna šola	Zdravo se prehranjujem. Kaj pa ti?	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si
6. 10. (19.00)	KOBARID , prostori Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«	Fotografska razstava članov PD Tolmin in pogovor z Dušanom Jelinčičem , alpinistom in slovenskim pisateljem iz Trsta	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
7. 10. (20.00)	BOVEC , Stergulčeva hiša	Predavanje o lepota, zanimivostih in skrivnostih Kaninskega pogorja in predstavitev vodnika dr. Jurija Kunaverja s sodelavci	TD Bovec (Metka Belingar): 031-312-733
8. 10.	POLJUBINJ	Kmečki praznik 2011	KZ Tolmin: 05/38-00-180
8. 10.	VAS POTOC	Planinski vzpon – Cuel de la Baretta (Zahodni Julijci)	PD Tolmin: pdtolmin@gmail.com
8. 10.	KOBARID , Casino Aurora	ABBA SHOW – italijanski Abba Cover Band	www.aurora-hitstars.si, info.aurora@hit.si
8. 10. (9.30)	LIVEK	Test hoje na 2 km – ocena telesne zmogljivosti	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si
8. 10. (20.00)	KOBARID , Kulturni dom Kobarid	Gledališka predstava Servus petelinček	Občina Kobarid: 05/38-99-200
9. 10.	BANJŠICE	Tradicionalni pohod po Sedevčičevi poti	PD Tolmin (Milena Brešan): 041-743-356, pdtolmin@gmail.com
12. 10. (18.00)	LIVEK , osnovna šola	Čas je za spremembo. Odločil sem se za zdravo življenje. Kaj pa ti?	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si
13. 10. (18.00)	KOBARID , kobariški trg, pri spomeniku Simona Gregorčiča	Recital mladih »Prižgimo lučko pesniku«	Osnovna šola Kobarid (Božica Špolad Žuber): 05/38-99-700
15. 10. (13.00)	BOVEC , zbor pred prostori Soča rafting d.o.o.	20. tradicionalni ekološki spust Soča 2011	Soča rafting d.o.o.: 05/38-96-200, info@socarfting.si
15. 10.	KOBARID , Kulturni dom Kobarid	Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Kobarid in podelitev občinskih nagrad in priznanj za leto 2011	Občina Kobarid: 05/38-99-200
16. 10. (18.00)	KOABRID , Kulturni dom Kobarid	Medenka – Otroška zgodba o medu, čebeli in troju v izvedbi Stena Vilarja in Damjane Golavšek	Občina Kobarid: 05/38-99-200
19. 10. (18.00)	LIVEK , osnovna šola	Čas je, da pomislite nase – zgodnje odkrivanje raka	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si
20. 10. (19.00)	BOVEC , mala dvorana v Stergulčevi hiši	Kdo smo Slovenci z vidika genetskih raziskav (M. Manfreda, dr. D. Vrečko)	Društvo "Od ovce do izdelka": 041 318 823
22. 10. (19.00)	KOBARID , Kulturni dom Kobarid	Nastop Folklorne skupine Sava Kranj	Občina Kobarid: 05/38-99-200
23. 10.	TRENTA	Po Soški poti iz Trente proti Bovcu	PD Tolmin (Mara Vidic): 040-232-898, pdtolmin@gmail.com
26. 10. (18.00)	LIVEK , osnovna šola	Ali veste vse o zdravi telesni teži?	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si
27. 10. (19.00)	KOBARID	Odprtje razstave likovnih del 6. ateljeja pod Krnom	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
29. 10. (9.00–14.00)	KOBARID	Dogodek »Svit«	Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica (Kristina Brovč Jelušič): 05/33-08-629
4. 11. (19.00)	TOLMIN , Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin	Odprtje razstave 40 let Jamarske sekcije PD Tolmin	PD Tolmin (Milena Brešan): 041-743-356, pdtolmin@gmail.com
4. 11. (20.00)	KOBARID , Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«	Literarni recital Livško jezero	Kulturno društvo PoBeRe: 031 355 929 Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167, fundacija.potimiru@siol.net
5. 11. (20.00)	BOVEC , Kulturni dom Bovec	Komedija Žalujoči ostali – Gledališka skupina Kontrada Kanal	Kulturni dom Bovec: 05/38-86-758, kulturni.dom.bovec@gmail.com
9. 11. (18.00)	LIVEK , osnovna šola	Živimo zdravo – zaključna prireditev	obcina@kobarid.si, kristina-brovč-jelusic@zzv-go.si

V KOLEDARJU PRIREDITEV SO OBJAVLJENE IZKLJUČNO TISTE PRIREDITVE, KI NAM JIH ORGANIZATORJI POSREDUJEJO DO PREDVIDENEGA ROKA. Informacije za *Koledar prireditev* za naslednjo številko **EPIcentra** lahko **do 17. oktobra 2011** posredujete **Mateji Skok** na telefon **05/38-41-502** ali e-naslov **mateja.skok@prc.si**. Predvidoma bomo objavili prireditve oziroma dogodke, ki se bodo odvijali **po 28. oktobru 2011**. Objava v Koledarju prireditev je **brezplačna**. Namenjena je informiranju prebivalcev Zgornjega Posočja, ne pa oglaševanju prireditev ali organizatorjev oziroma podjetij. Objavljamo naslednje podatke: datum in uro, naslov prireditve, kontaktnega organizatorja in telefonsko številko, e-naslov ali spletno stran. Če želite v EPIcentru objaviti članek o svoji prireditvi, oglas ali oglasno sporočilo, so vam informacije na voljo na spletni strani **www.prc.si**.